

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Zhodnocení potenciálu zvolené destinace cestovního
ruchu na trhu v České republice**

Bc. Tereza Schierreichová

© 2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Tereza Schierreichová

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Zhodnocení potenciálu zvolené destinace cestovního ruchu na trhu v České republice

Název anglicky

Assessing Tourism Potential of Chosen Destination on the Czech Republic Market

---

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě zhodnocení současného stavu zvolené destinace a provedení analýzy aktuální nabídky zájezdů na trhu cestovního ruchu v České republice vytvořit vlastní návrh produktu cestovního ruchu – poznávacího zájezdu pro konkrétní skupinu potenciálních klientů.

Metodika

Tvorba teoretické části práce bude vycházet ze studia odpovídající dostupné literatury, především odborných knižních publikací, vědeckých článků a dalších relevantních informačních zdrojů. Teoretická východiska budou zpracována na základě kritické analýzy zvolených zdrojů. Za pomoci syntézy a dedukce bude zpracován ucelený přehled dané problematiky.

Následně bude zpracována vlastní část práce, která bude vycházet z charakteristiky zvolené destinace cestovního ruchu a analýzy současného stavu nabídky poznávacích zájezdů na trhu cestovního ruchu v České republice. Jako hlavní metodologický nástroj pro zpracování bude použito dotazníkové šetření provedené mezi potenciálními účastníky cestovního ruchu, jehož prostřednictvím budou zjišťovány preference a názory respondentů. V závěru práce bude provedena souhrnná interpretace zjištěných výsledků a za pomoci metody kalkulace bude sestaven vlastní návrh poznávacího zájezdu do zvolené destinace.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

cestovní kancelář, cestovní ruch, destinace, potenciál, poznávací zájezd, účastník cestovního ruchu

---

Doporučené zdroje informací

- GOELDNER, Charles R. a J. R. Brent RITCHIE. Cestovní ruch: principy, příklady, trendy. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 9788025125953.
- HAMARNEHOVÁ, Iveta. Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2014. ISBN 9788074520402.
- HESKOVÁ, Marie. Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011. ISBN 978-80-7373-107-6.
- KAMBLE, Zilmiyah a Frederic BOUCHON. Tourism Planning and a Nation's Vision: A Review of the Tourism Policy of Sri Lanka. Procedia – Social and Behavioral Sciences. 2014, 144, 229-236. DOI: 10.1016/j.sbspro.2014.07.291. ISSN 1877-0428.
- KOTÍKOVÁ, Halina. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4603-6.
- LOCHMANNOVÁ, Alena. Cestovní ruch. Prostějov: Computer Media, 2015. ISBN 9788074022166.
- PAGE, Stephen. Tourism management. Fifth edition. New York: Routledge, 2015. ISBN 9781138784574.
- PALATKOVÁ, Monika. Management cestovních kanceláří a agentur. Praha: Grada, 2013. ISBN 9788024737515
- ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 9788072018802.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Miroslava Navrátilová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2020

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 06. 04. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "*Zhodnocení potenciálu zvolené destinace cestovního ruchu na trhu v České republice*" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 6.4.2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala své skvělé vedoucí práce paní Ing. Miroslavě Navrátilové, Ph.D. za veškerý její čas, ochotu a pomoc při zpracování této práce. Zároveň bych ráda poděkovala svým blízkým za jejich trpělivost a podporu během celého studia.

Zhodnocení potenciálu zvolené destinace cestovního ruchu na trhu v České republice

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou cestovního ruchu zvolené destinace na trhu v České republice a je zaměřena konkrétně na destinaci Srí Lanka. Po obecném vymezení základních pojmů cestovního ruchu jsou zhodnocena teoretická východiska a porovnány základní teoretické přístupy k hodnocení potenciálu cestovního ruchu ve zvolené destinaci. V rámci teoretických východisek je rovněž nastíněna základní typologie a služby cestovního ruchu. V další části práce je Srí Lanka charakterizována dle selektivních, realizačních, a lokalizačních faktorů, díky nimž je zhodnocen její potenciál. Součástí práce je také podrobná analýza nabídky zájezdů poskytovaných cestovními kancelářemi na trhu v České republice v roce 2020. Diplomová práce se zaměřuje výhradně na segment poznávacích zájezdů. Po rozsáhlém rozboru nabízených zájezdů je detailně rozebráno dotazníkové šetření, jehož cílem bylo zjistit preference a požadavky potenciálních klientů. Na základě důkladné analýzy trhu a zpracování preferencí českých klientů je splněn hlavní cíl diplomové práce. Tímto cílem bylo vytvoření návrhu modelového poznávacího zájezdu na Srí Lanku, pro konkrétní skupinu potenciálních klientů, který splňuje jejich preference a svým obsahem zároveň vyplňuje mezeru na trhu. V závěru práce jsou získané poznatky shrnuty.

Klíčová slova: Cestovní kancelář, cestovní ruch, destinace, potenciál, poznávací zájezd, účastník cestovního ruchu.

Assessing Tourism Potential of Chosen Destination on the Czech Republic Market

Abstract

The diploma thesis deals with the tourism of the selected destination on the market in the Czech Republic, specifically on destination of Sri Lanka. After defining basic concepts of tourism, theoretical basis is evaluated and basic theoretical approaches towards assessing potential of a selected destination are compared. Within theoretical background the basic tourism typology and its services are outlined. The following part of the thesis is dedicated to defining Sri Lanka by its selective, realization, and localization factors with an intention to evaluate its potential. The thesis includes analysis of tours provided by travel agencies on the market in the Czech Republic in 2020. The thesis focuses exclusively on sightseeing-tour segment. After an extensive analysis of offered tours follows detailed analyses of a questionnaire survey aimed at identifying preferences and requirements of potential clients. Based on a proper market analysis and processing Czech clients' preferences the main goal of the thesis is met. The aim was to create a model tour to Sri Lanka for a specific group of potential clients that meets their preferences and fills the market gap. The conclusion of the thesis contains summarized findings.

Keywords: Travel agency, tourism, destination, potential, sightseeing tour, participant of tourism.

Obsah

1 Úvod.....	13
2 Cíl a metodika.....	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	16
3.1 Základní vymezení cestovního ruchu.....	16
3.2 Historický vývoj cestovního ruchu	18
3.3 Cestovní ruch jako systém	20
3.3.1 Subjekt cestovního ruchu.....	21
3.3.2 Objekt a okolí systému cestovního ruchu	22
3.4 Typologie cestovního ruchu.....	23
3.4.1 Druhy cestovního ruchu.....	24
3.4.2 Formy cestovního ruchu	25
3.5 Trh cestovního ruchu.....	29
3.6 Hodnocení potenciálu cestovního ruchu	30
3.6.1 Lokalizační faktory	30
3.6.2 Realizační předpoklady.....	31
3.6.3 Selektivní (stimulační) předpoklady.....	31
3.7 Destinace cestovního ruchu.....	32
3.8 Podnikatelské subjekty v cestovním ruchu	33
3.8.1 Cestovní kanceláře a cestovní agentury.....	34
3.8.2 Klasifikace cestovních kanceláří	37
3.9 Zájezdová činnost.....	38
3.9.1 Zájezd	38
3.9.2 Formální náležitosti zájezdu	40
3.10 Služby cestovního ruchu	42
3.10.1 Ubytovací služby	43
3.10.2 Stravovací služby.....	45
3.10.3 Dopravní služby.....	46
4 Vlastní práce	48
4.1 Charakteristika zvolené destinace – Srí Lanka	48
4.1.1 Selektivní předpoklady cestovního ruchu.....	50
4.1.2 Lokalizační předpoklady cestovního ruchu	53
4.1.3 Realizační předpoklady cestovního ruchu	58
4.2 Analýza nabídky cestovních kanceláří na trhu v České republice.....	61

4.3	Dotazníkové šetření – „Potenciál destinace Srí Lanka“	93
5	Zhodnocení výsledků a vlastní návrh produktu cestovního ruchu	131
5.1	Celkové zhodnocení výsledků vlastní práce	131
5.1.1	Zhodnocení nabídky cestovních kanceláří v České republice	131
5.1.2	Zhodnocení dotazníkového šetření	132
5.2	Návrh poznávacího zájezdu „Krásy Srí Lanky“	133
6	Závěr	147
7	Seznam použitých zdrojů	149
7.1	Odborná literatura	149
7.2	Internetové zdroje.....	152
8	Přílohy	158

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Systém cestovního ruchu	21
Obrázek 2 - Druhy cestovního ruchu dle místa realizace	26
Obrázek 3 - Státní vlajka Srí Lanky.....	50
Obrázek 4 - Toyota Hiace	169
Obrázek 5 - Seema Malaka temple v Colombu	169
Obrázek 6 - Sigiriya.....	170
Obrázek 7 - Dambulla.....	170
Obrázek 8 - Chrám Buddhova zubu (Kandy).....	171
Obrázek 9 - Vlakové nádraží v Kandy.....	171
Obrázek 10 - Botanická zahrada Peradeniya	172
Obrázek 11 - Výhled z Little Adam's peak.....	172
Obrázek 12 - Nine Arches Bridge (Ella)	173
Obrázek 13 - Hlavní brána do NP Yala	173
Obrázek 14 - Sloni v NP Yala	174
Obrázek 15 - Cesta vlakem Ella - Kandy	174
Obrázek 16 - Galle.....	175
Obrázek 17 - Pláž Unawatuna	175
Obrázek 18 - Tuk Tuky na Srí Lance	176
Obrázek 19 - Autobusové nádraží	176
Obrázek 20 - Srílanský autobus	177
Obrázek 21 - Snídaně na Srí Lance	177

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Administrativní dělení: Provincie Srí Lanky.....	51
Tabulka 2 – Zájezd „Malý okruh Srí Lankou“ od CK Fischer	62
Tabulka 3 - Zájezd „Duše Srí Lanky“ od CK Fischer.....	63
Tabulka 4 – Zájezd „Zeleným rájem Srí Lanky“ od CK Čedok.....	65
Tabulka 5 - Zájezd „To nejlepší ze Srí Lanky s pobyttem u moře“ od CK Čedok.....	66
Tabulka 6 - Zájezd „Grand tour Cejlou s možností prodloužení“ od CK Firo Tour	68
Tabulka 7 - Zájezd „Napříč Srí Lankou“ od CK Firo Tour.....	69

Tabulka 8 - Zájezd „ <i>Perla Indického oceánu</i> “ od CK Firo Tour	69
Tabulka 9 - Zájezd „ <i>Srí Lanka všemi smysly + Tangerine</i> “ od CK Exim Tours	71
Tabulka 10 - Zájezd „ <i>Velký okruh + Tangerine</i> “ od CK Exim Tours	72
Tabulka 11 - Zájezd „ <i>Střední okruh + Tangerine</i> “ od CK Exim Tours	73
Tabulka 12 - Zájezd „ <i>Malý okruh + Tangerine</i> “ od CK Exim Tours	74
Tabulka 13 - Zájezd „ <i>Perly Srí Lanky</i> “ od CK ESO Travel.....	75
Tabulka 14 - Zájezd „ <i>Cejlon – tropický ráj zvířat</i> “ od CK Alvarez.....	77
Tabulka 15 - Zájezd „ <i>Neobjevené krásy Srí Lanky</i> “ od CK Alvarez	78
Tabulka 16 - Zájezd „ <i>Srí Lanka - velká cesta</i> “ od CK Alvarez.....	79
Tabulka 17 - Zájezd „ <i>Srí Lanka - cesta rájem</i> “ od CK China Tours	80
Tabulka 18 - Zájezd „ <i>To nejlepší ze Srí Lanky</i> “ od CK China Tours	80
Tabulka 19 - Zájezd „ <i>Srí Lanka - velká cesta</i> “ od CK China Tours	81
Tabulka 20 - Zájezd „ <i>Silvestr na Srí Lance</i> “ od CK China Tours	82
Tabulka 21 - Zájezd „ <i>Srí Lanka</i> “ od CK Kudrna	83
Tabulka 22 - Zájezd „ <i>To nejlepší ze Srí Lanky</i> “ od CK Livingstone	85
Tabulka 23 - Zájezd „ <i>Srí Lanka - Perahera</i> “ od CK Livingstone.....	86
Tabulka 24 - Zájezd „ <i>Srí Lanka - putování tropickým rájem</i> “ od CK Mundo.....	87
Tabulka 25 - Zájezd „ <i>Krásy jižní Srí Lanky</i> “ od CK Poznání	88
Tabulka 26 - Zájezd „ <i>Tajuplná Srí Lanka</i> “ od CK Poznání.....	89
Tabulka 27 - Zájezd „ <i>Srí Lanka</i> “ od CK SEN.....	91
Tabulka 28 - Zájezd „ <i>Srí Lanka a Tamilští tygři</i> “ od CK Sen.....	92
Tabulka 29 - Frekvence zahraničních cest.....	94
Tabulka 30 - Náplň zahraničních cest.....	95
Tabulka 31 - Rozhodující kritéria při cestách do zahraničí	96
Tabulka 32 - Bezpečnostní a politická situace.....	97
Tabulka 33 - Povědomí o Srí Lance	98
Tabulka 34 - Návštěvnost Srí Lanky	98
Tabulka 35 - Zájem respondentů o bližší informace o Srí Lance.....	99
Tabulka 36 - Zájem respondentů o návštěvu Srí Lanky	100
Tabulka 37 – Důvody odrazující od návštěvy Srí Lanky	101
Tabulka 38 - Preferovaná náplň zájezdu na Srí Lanku.....	102
Tabulka 39 - Místa, která by respondenti rádi navštívili	104
Tabulka 40 - Potenciální využití služeb cestovní kanceláře	105
Tabulka 41 - Preferovaná délka zájezdu.....	106
Tabulka 42 - Preferovaný termín zájezdu.....	107
Tabulka 43 - Preferované ubytování na Srí Lance	108
Tabulka 44 - S kým by respondenti nejraději cestovali.....	109
Tabulka 45 - Zdroje informací o Srí Lance	110
Tabulka 46 - Co se respondentům vybaví v souvislosti se Srí Lankou	111
Tabulka 47 - Kolik respondentů navštívilo Srí Lanku.....	113
Tabulka 48 - Nejvíce navštěvovaná místa na Srí Lance.....	114
Tabulka 49 - Hlavní účel návštěvy Srí Lanky	115
Tabulka 50 - Skutečné využití služeb cestovní kanceláře	116
Tabulka 51 - Délka pobytu na Srí Lance	117
Tabulka 52 - Nejvíce využívané období pro návštěvu Srí Lanky.....	118
Tabulka 53 - Využívaný typ ubytování na Srí Lance	119
Tabulka 54 - S kým respondenti navštívili Srí Lanku	120
Tabulka 55 - Využití služeb průvodce při cestách na Srí Lanku.....	120

Tabulka 56 - Návštěva okolních zemí při cestách na Srí Lanku	121
Tabulka 57 - Země navštěvované při cestách na Srí Lanku	122
Tabulka 58 - Opakovaná návštěva Srí Lanky	123
Tabulka 59 – Maximálně přijatelná cena zájezdu	124
Tabulka 60 - Zájem o nabídky cestovních kanceláří	125
Tabulka 61 - Pohlaví respondentů	126
Tabulka 62 - Věk respondentů	127
Tabulka 63 - Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů	128
Tabulka 64 - Současná ekonomická aktivita respondentů	129
Tabulka 65 - Informace o letu Praha – Colombo - Praha	134
Tabulka 66 - Cena zpáteční letenky - zájezd „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	136
Tabulka 67 - Cena ubytování - zájezd „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	136
Tabulka 68 - Cena jízdného - zájezd „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	137
Tabulka 69 - Cena vstupného do památkových objektů - zájezd „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	138
Tabulka 70 - Cena za Srílanské vstupní vízum	139
Tabulka 71 - Směnné kurzy měn	139
Tabulka 72 - Kalkulace variabilních nákladů v LKR	139
Tabulka 73 - Ubytování pro řidiče - zájezd „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	142
Tabulka 74 - Kalkulace celkových nákladů na řidiče - zájezd „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	142
Tabulka 75 - Ubytování pro průvodce – zájezd „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	143
Tabulka 76 - Vstupné do památkových objektů pro průvodce - zájezd „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	144
Tabulka 77 - Mzda pro průvodce - zájezd „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	144
Tabulka 78 - Kalkulace celkových nákladů na průvodce - zájezd „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	145
Tabulka 79 - Kalkulace konečné ceny zájezdu vč. prodejní marže CK	146

Seznam grafů

Graf 1 - Struktura populace podle věku	52
Graf 2 - Frekvence zahraničních cest	94
Graf 3 - Účel zahraničních cest	95
Graf 4 - Rozhodující kritéria při cestách do zahraničí	96
Graf 5 - Bezpečnostní a politická situace	97
Graf 6 - Povědomí o Srí Lance	98
Graf 7 - Návštěvnost Srí Lanky	99
Graf 8 - Zájem respondentů o bližší informace o Srí Lance	100
Graf 9 - Zájem respondentů o návštěvu Srí Lanky	101
Graf 10 - Důvody odrazující od návštěvy Srí Lanky	102
Graf 11 - Preferovaná náplň zájezdu na Srí Lanku	103
Graf 12 - Místa, která by respondenti rádi navštívili	104
Graf 13 - Potenciální využití služeb cestovní kanceláře	105
Graf 14 - Preferovaná délka zájezdu	106
Graf 15 - Preferovaný termín zájezdu	107
Graf 16 - Preferované ubytování na Srí Lance	108
Graf 17 - S kým by respondenti nejraději cestovali	109
Graf 18 - Zdroje informací o Srí Lance	110
Graf 19 - Co se respondentům vybaví v souvislosti se Srí Lankou	112
Graf 20 - Kolik respondentů navštívilo Srí Lanku	113
Graf 21 - Nejvíce navštěvovaná místa na Srí Lance	114
Graf 22 - Hlavní účel návštěvy Srí Lanky	115

Graf 23 - Skutečné využití služeb cestovní kanceláře	116
Graf 24 - Délka pobytu na Srí Lance	117
Graf 25 - Nejvíce využívané období pro návštěvu Srí Lanky	118
Graf 26 - Využívaný typ ubytování na Srí Lance	119
Graf 27 - S kým respondenti navštívili Srí Lanku	120
Graf 28 - Využití služeb průvodce při cestách na Srí Lanku	121
Graf 29 - Návštěva okolních zemí při cestách na Srí Lanku	122
Graf 30 - Země navštěvované při cestách na Srí Lanku	123
Graf 31 - Opakovaná návštěva Srí Lanky	124
Graf 32 - Maximálně přijatelná cena zájezdu	125
Graf 33 - Zájem o nabídky cestovních kanceláří	126
Graf 34 - Pohlaví respondentů	127
Graf 35 - Věk respondentů	128
Graf 36 - Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů	129
Graf 37 - Současná ekonomická aktivita	130

Seznam použitých zkratk

CA – Cestovní agentura

CK – Cestovní kancelář

CR – Cestovní ruch

HDP – Hrubý domácí produkt

LKR – Srílanská rupie (měna)

NP – Národní park

UNWTO – Světová organizace cestovního ruchu

1 Úvod

Cestovní ruch je jedním z nejvýznamnějších ekonomických a sociálních jevů současnosti. Patří ke klíčovým odvětvím světových ekonomik i národního hospodářství jednotlivých států a výrazně se podílí na jejich ekonomickém růstu a celkovém blahobytu. Jeho přínosy se projevují v mnoha podnikatelských odvětvích s ním souvisejících ale také ve vytváření nových pracovních míst i v problémových oblastech. Je jedním z nejrychleji rostoucích a rozvíjejících se ekonomických sektorů. Postupem času se cestovní ruch stal také neodmyslitelnou součástí životního stylu či dokonce nutnou potřebou každého z nás. Je důležitý pro podporu mezinárodního porozumění, přispívá k sociálnímu rozvoji, individuálnímu i kolektivnímu uspokojení a je také zdrojem seberealizace a vzájemné tolerance. Cestovní ruch umožňuje neomezené poznání odlišných kultur, náboženství či tradic, a nejen díky tomu se stal světovým fenoménem 21. století.

V současné hektické době se i cestovní ruch snaží cestování urychlit a zjednodušit. Dříve nedostupná letecká doprava se při cestách do zahraničí stává stále více využívanou a především finančně dostupnou. S rozvojem moderních technologií dochází také k pokroku a výrazným změnám nejen v oblasti cestovního ruchu ale i v mnoha dalších odvětvích. Díky těmto technologiím jsou dnes služby cestovního ruchu všem snadno a rychle dostupné, v důsledku toho však dochází na trhu k poklesu využití služeb cestovních kanceláří a agentur. Lidé stále více upřednostňují individuální cestování nejen v rámci Evropy, ale i do vzdálených exotických destinací.

Jednou z těchto hojně navštěvovaných destinací je také Srí Lanka. Díky své přírodní a kulturní rozmanitosti láká každým rokem stále více turistů z celého světa. U nás se postupem času stala jednou z nejnavštěvovanějších asijských zemí. Nabídka zájezdů na českém trhu je v současné době poměrně rozsáhlá a neustále se zvyšuje. Kromě pobytových zájezdů nabízí cestovní kanceláře také mnoho poznávacích okruhů zaměřených na poznání nejkrásnějších míst Srí Lanky. Nevýhodou, této jinak krásné země, jsou konflikty a nestálá bezpečnostní situace, která výjezdový cestovní ruch značně ovlivňuje. Po nedávných útocích teroristické organizace Tamilských tygrů, v centru Colomba v dubnu roku 2019, přišla Srí Lanka zhruba o polovinu turistů a z událostí se vzpamatovává dodnes.

2 Cíl a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě zhodnocení současného stavu zvolené destinace a provedení analýzy aktuální nabídky zájezdů na trhu cestovního ruchu v České republice vytvořit vlastní modelový návrh produktu cestovního ruchu, pro konkrétní skupinu potenciálních klientů. Za cílovou destinaci je zvolena Srí Lanka, z důvodu obecně rostoucí poptávky po exotických destinacích na českém trhu a zejména také z důvodu autorčiny osobní zkušenosti se zvolenou destinací v roce 2019.

Práce je v první části zaměřena na teoretické vymezení cestovního ruchu a jedním z jejích dílčích cílů je následně také hodnocení potenciálu zvolené destinace dle selektivních, lokalizačních a realizačních faktorů. Předmětem vlastní části práce je analýza aktuální nabídky poznávacích zájezdů na trhu v České republice a jejich komparace. Součástí analýzy trhu není segment nabízených pobytových zájezdů. Důležitou součástí vlastní práce je také analýza poptávky a preferencí potenciálních klientů, zjištěných pomocí rozsáhlého dotazníkového šetření. Zjištěné a zpracované výsledky vzešlé z analýzy trhu a vlastního dotazníkového šetření jsou použity v poslední části práce. Na základě těchto výsledků je vytvořen modelový návrh poznávacího okruhu na Srí Lanku pro menší skupinu potenciálních klientů. Tento model splňuje preference účastníků a svým obsahem i cenou je na současném trhu konkurenceschopný. Součástí modelu jsou i poznatky a osobní zkušenosti autorky. Modelový zájezd může posloužit jako inspirace pro individuální zájemce o cestu na Srí Lanku.

2.2 Metodika

Metodické zpracování celé diplomové práce zahrnuje několik standardizovaných postupů vědeckých metod. Teoretická část vychází ze studia odpovídající dostupné literatury, především odborných knižních publikací a dalších relevantních informačních zdrojů, týkající se problematiky cestovního ruchu. Teoretická východiska jsou zpracována na základě kritické analýzy zvolených zdrojů a pomocí metody syntézy a dedukce jsou jednotlivé teoretické oblasti zpracovány do logicky navazujících částí, které tvoří ucelený přehled dané problematiky. Následně je zpracována vlastní část práce, která je rozdělena do několika logicky navazujících částí.

První z nich je zaměřena na charakteristiku zvolené destinace především dle selektivních, lokalizačních a realizačních faktorů. Podkladem pro tvorbu této části byly turistické příručky zaměřené na danou destinaci, odborné knihy, internetové zdroje a také vlastní poznatky a zkušenosti autorky nasbírané během návštěvy Srí Lanky v roce 2019.

Další část diplomové práce vychází z podrobné analýzy současného stavu nabídky poznávacích zájezdů na trhu cestovního ruchu v České republice, nabízených cestovními kanceláři v roce 2020. Informace jsou získány z webových stránek cestovních kanceláří, z dostupných katalogů či na základě elektronické komunikace s cestovními kanceláři. Předmětem analýzy je pouze segment poznávacích zájezdů na Srí Lanku, nikoli zájezdy pobytové. Veškeré informace o zájezdech jsou pro lepší orientaci uspořádány do přehledných tabulek a řádně okomentovány. Pro uvedenou oblast byla využita metoda komparace, která umožňuje srovnání rozdílů či stanovení shod mezi jednotlivými zdroji informací. V navazující části vlastní práce byla využita metoda standardizovaného výzkumného nástroje formou dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo celkem 647 respondentů obou pohlaví. Cílem vlastního šetření bylo v rámci stručných, strukturovaných otázek zjistit požadavky a preference potenciálních klientů, v souvislosti se zájezdem na Srí Lanku. Pro zjištění těchto preferencí byl zvolen anonymní elektronický dotazník, který byl distribuován všem věkovým skupinám (nejmladší z nich byla skupina mladší 25 let). Návratnost tohoto dotazníku činila zhruba 83,3 % (Vlastní výzkum, 2020). Dotazníkové šetření je jednou z nejpoužívanějších metod používaných při hromadném sběru dat.

Aby bylo dosaženo co největší vypovídací schopnosti interpretovaných výsledků, byla data z jednotlivých otázek znázorněna pomocí přehledných tabulek i grafů. Všechny znázorněné výsledky byly také podrobně okomentovány.

Na základě syntézy získaných dat a výsledků dotazníkového šetření, byl navržen vlastní poznávací zájezd na Srí Lanku včetně podrobné kalkulace, který splňuje požadavky a preference potenciálních klientů a zároveň svým obsahem vyplňuje mezeru na trhu cestovního ruchu v ČR. Tvorba kalkulace zájezdu vychází především z metodiky autorek Kunešová a Farková (2014) a je rozdělena na náklady přímé a nepřímé. Uvedené ceny vychází z reálných a aktuálních cen ověřených na webových stránkách poskytovatelů služeb a z osobních zkušeností autorky. Zjištěné skutečnosti (zejména preference potenciálních klientů) mohou sloužit jako důležitý zdroj informací pro subjekty cestovního ruchu, které lze využít například při tvorbě poznávacích zájezdů na Srí Lanku.

3 Teoretická východiska

Teoretická část diplomové práce vychází ze studia odborných publikací a článků a tvoří teoretický rámec pro zpracování vlastní části práce. Vymezuje základní charakteristiku cestovního ruchu, jeho vývoj a související pojmy. Součástí kapitoly je také typologie cestovního ruchu a současné předpoklady pro hodnocení jeho potenciálu. Pro jasnější pochopení jsou informace rozděleny do dílčích kapitol.

3.1 Základní vymezení cestovního ruchu

Cestovní ruch (nebo také turismus¹) lze označit za jeden z nejvýznamnějších sociálních a ekonomických jevů, který zasahuje do celé řady mikroekonomických i makroekonomických oblastí současné doby. Jedná se o nejvýznamnější součást národního i světového hospodářství, jehož význam neustále roste. V současné době vytváří cestovní ruch zhruba více než 10 % celkového světového hospodářského výkonu a zaměstnává více než 230 milionů lidí. (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011).

Pojem cestovní ruch vychází z anglického slova „*Tourism*“ a jeho význam se překrývá s pojmy rekreace, cestování, putování, turistika a volnočasová aktivita. Pro jeho přesnější vymezení je nutné rozlišit zejména pojem cestovní ruch a s ním úzce související pojem cestování. Dá se říci, že cestovní ruch vždy zahrnuje cestování, ovšem, jak uvádí Zelenka a Pásková (2012) ve svém výkladovém slovníku, ne každé cestování je cestovním ruchem. Cestovní ruch je zvláštním druhem cestování, který je silně ovlivněn ekonomikou (Page, 2015). Lochmannová (2015) uvádí, že cestovní ruch lze chápat jako samostatný obor lidské činnosti, zatímco cestování je pouze obecným pojmem označující přesun lidí v prostoru a čase. Obecně lze však uvést, že se jedná o dočasné činnosti realizované za účelem nevýdělečné aktivity, ve volném čase a mimo místo obvyklého pobytu.

Definovat pojem cestovní ruch (*dále „CR“*) je značně komplikované a existuje mnoho podob jeho teoretického vymezení v závislosti na tom, z hlediska které vědní disciplíny je cestovní ruch zkoumán. Zjednodušeně lze říci, že cestovní ruch je jakýsi systém, který je tvořen jednotlivými částmi sestávajících z trhu, cestování, destinace a marketingu (Lochmannová, 2015).

---

¹ Pojem turismus je odvozen od anglického slova *Tourism* a jedná se o alternativní pojem pro pojem cestovní ruch.

Z hlediska cestovního ruchu je klíčové zajištění ostatních služeb souvisejících s organizovaným cestováním a také nabídkou volnočasových aktivit. Cestovní ruch je tzv. průřezovým odvětvím, které zahrnuje mnoho dalších hospodářských odvětví jako například dopravu, ubytování a stravování a dále také služby cestovních kanceláří a agentur, průvodcovské služby a další služby cestovního ruchu. Z této skutečnosti vyplývá také složitost jeho přesného vymezení.

Jednu z prvních definic cestovního ruchu lze datovat do roku 1933, kdy F. W. Ogilvie řekl, že cestovní ruch je: *„ekonomický jev spojený se spotřebou hmotných a nehmotných statků, hrazených z prostředků získaných v místě trvalého bydliště“* (F.W.Ogilvie in (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011)). V roce 1942 byla v rámci publikace Všeobecné nauky cestovního ruchu zveřejněna definice, jejíž autory byli průkopníci v oblasti vědeckého zkoumání cestovního ruchu - Walter Hunziker a Kurt Krapf. Ti definovali cestovní ruch jako *„souhrnné označení vztahů a jevů vznikajících na základě cesty a pobytu nerezidentů, pokud se pobytem nesleduje usídlení a pokud s ním není spojena žádná výdělečná činnost“*.

Tato definice si získala značné mezinárodní uznání a dodnes je považována jako důležitý mezník pro zkoumání a definování cestovního ruchu. Mimo jiné byla také později převzata Mezinárodní asociací vědeckých odborníků v cestovním ruchu (*dále také „AIEST“*) (Palatková a Zichová, 2014).

Poměrně často je cestovní ruch charakterizován jako specifická forma krátkodobého přesunu lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu (Horner a Swarbrooke, 2003). Dle české verze evropské normy EN 13809:2003 je cestovní ruch v kombinaci s cestováním zjednodušeně charakterizován jako *„činnost lidí, kteří cestují na místa mimo své běžné prostředí anebo zde pobývají za účelem zábavy, pracovní nebo z jiných důvodů“* (Hesková a kolektiv, 2011).

Světová organizace cestovního ruchu (*dále „UNWTO“*) chápe cestovní ruch jako *„činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a na to na dobu kratší než je stanovená (u domácího cestovního ruchu 6 měsíců, u mezinárodního cestovního ruchu 1 rok), přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě“* (Hamarneh, 2014).

Z uvedené definice vyplývá, že cestovní ruch nezahrnuje cestování v rámci místa trvalého bydliště ani pravidelné cesty do zahraničí za účelem výdělečné činnosti či migrace dlouhodobého charakteru.

Podle světové organizace cestovního ruchu (UNWTO) se cestovní ruch také značně podílí na sociálním rozvoji, který je důležitý pro vzájemnou podporu, porozumění a toleranci (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011).

Problematika přesného vymezení cestovního ruchu a stanovení obecně platné definice je dodnes stále otevřenou otázkou. Je však patrné, že všechny definice mají určité obsahové rysy společné. Prvním z nich je vymezení cestovního ruchu jakožto pobytu mimo místo obvyklého (trvalého) bydliště, dále, že je realizován ve volném čase (tedy nesouvisí nijak s výdělečnou činností) a v neposlední řadě také jeho časová omezenost.

Neustálý vývoj cestovního ruchu je spojen s osobní svobodou lidí a vychází zejména ze základní potřeby lidí - potřeby seberealizace, která je uspokojována prostřednictvím poznání, kulturního vyžití a estetických zážitků. V současné době dochází k rychlému rozvoji cestovního ruchu, což souvisí také s rostoucí úrovní obyvatel. Narůstá obliba cestování do vzdálenějších destinací a do méně turistických oblastí (Page, 2015).

3.2 Historický vývoj cestovního ruchu

Samotný vznik cestovního ruchu je závislý na splnění několika základních předpokladů. Jedním z hlavních předpokladů je svoboda pohybu a volný čas, avšak důležitou roli hraje také dostatek finančních prostředků a bezpečnost v turistickém cíli.

Za příčiny vzniku cestovního ruchu lze považovat navazování kontaktu s lidmi, touha po vzdělání, reprodukci pracovní síly a poznání. Počátek určité podoby cestovního ruchu je možné nalézt již ve Starověku. V této době však nebylo cestování realizováno jako určitá forma odpočinku, poznávání či zábavy, nýbrž za účelem obchodu, vojenské výpravy, vzdělání či z náboženských důvodů.

Navíc bylo cestování v této době výsadou pouze vyšších společenských vrstev, které se účastnily cestovního ruchu zpravidla v rámci dlouhodobých pobytů (Palatková a Zichová, 2014). Na přelomu 18. a 19. století postupně docházelo k celkové změně charakteru cestování, především z pohledu cílů, motivů a délky pobytu. Do první světové války bylo možné cestovat bez větších administrativních omezení a v zásadě neexistovaly rozdíly mezi domácím a zahraničním cestovním ruchem.

Docházelo také postupně k budování sítí a celkovému rozvoji dopravy. S postupným rozvojem cestovního ruchu souvisela také potřeba pro formování pracovní síly v oblasti ubytovacích služeb, stravovacích služeb ale také v oblasti zprostředkování služeb.

Počátky novodobého cestovního ruchu sahají zhruba do druhé poloviny 19. století, kdy došlo k rozvoji průmyslu a celkovému hospodářskému růstu společnosti. V důsledku rozvoje narůstala potřeba vzdělání, osobního rozvoje a budování sociálních vazeb. V roce 1827 vyšel první knižní průvodce, jehož autorem byl německý nakladatel Karl Baedeker.

Na postupně narůstající životní úroveň a zájem obyvatelstva o cestování a rekreaci reagoval Thomas Cook, který je považován za zakladatele cestovního ruchu. V roce 1841 uspořádal první organizovaný výlet pro více než pět set osob a následně v roce 1845 založil první cestovní kancelář na světě – cestovní kancelář „Thomas Cook“, která dodnes uspokojuje více než dvacet milionů klientů ročně (Lochmannová, 2015). Mnoho jeho principů a metod je v cestovních kancelářích využíváno dodnes.

Po první světové válce se cestovní ruch rozvíjel odlišně v rámci dvou bloků - socialistického a kapitalistického. Zvláštní postavení měly zejména rozvojové země, které zažívaly poměrně úspěšný vývoj. Cestovní ruch se v této době stává součástí běžné spotřeby a neustále se vyvíjí až do 70. let, kdy se stává již „masovou záležitostí“.

Cestovního ruchu se účastní již všechny společenské vrstvy. Narozdíl od období před první světovou válkou je cestovní ruch v této době spojen s řadou omezení související s volným pohybem osob v důsledku čehož je vývoj soustředěn především na domácí cestovní ruch. Po druhé světové válce význam cestovního ruchu neustále roste a stává se již běžnou součástí života lidí napříč všemi společenskými vrstvami. Dochází k postupnému rozdělování cestovního ruchu do rozmanitějších forem a významnému rozvoji techniky a informačních technologií (Jakubec a Štemberk, 2018).

Novodobý cestovní ruch v České republice

Po rozpadu Rakouska - Uherska a vzniku samostatné republiky docházelo k rozvoji domácího i zahraničního cestovního ruchu. Značný význam mělo také založení první cestovní kanceláře Čedok v roce 1920. V období mezi válkami patřila tato cestovní kancelář k největším v Evropě a svou činnost provozuje dodnes. Největší rozmach cestovního ruchu u nás nastal později v roce 1937, v době hospodářské konjunktury. V této době obvykle přicestovalo do země zhruba půl milionu zahraničních turistů. Po druhé světové válce v letech 1948 - 1989 byl cestovní ruch značně ovlivněn politickou a hospodářskou situací. V socialistických státech byly zásadně potlačeny základní předpoklady pro vznik cestovního ruchu, kterými je svoboda pohybu a dostatek finančních prostředků.

Základem byl domácí cestovní ruch (který tvořil zhruba 95 %), což souviselo s existencí pouze několika cestovních kanceláří, které nebyly schopné pokrýt poptávku po zahraničních zájezdech. Po roce 1989 se podmínky značně zlepšily. Docházelo ke vzniku mnoha nových cestovních kanceláří což bylo ovšem spojeno s komplikovanou spoluprací s těmito začínajícími subjekty a také s nedostatkem kvalifikované pracovní síly a zkušeností. V této době převládaly krátkodobé cesty v aktivním i pasivním cestovním ruchu. Poznávací zájezdy byly poměrně levné ovšem s minimálním využitím stravovacích a ubytovacích služeb. Příjezdy do země značně převyšovaly výjezdy (Ryglová, 2007).

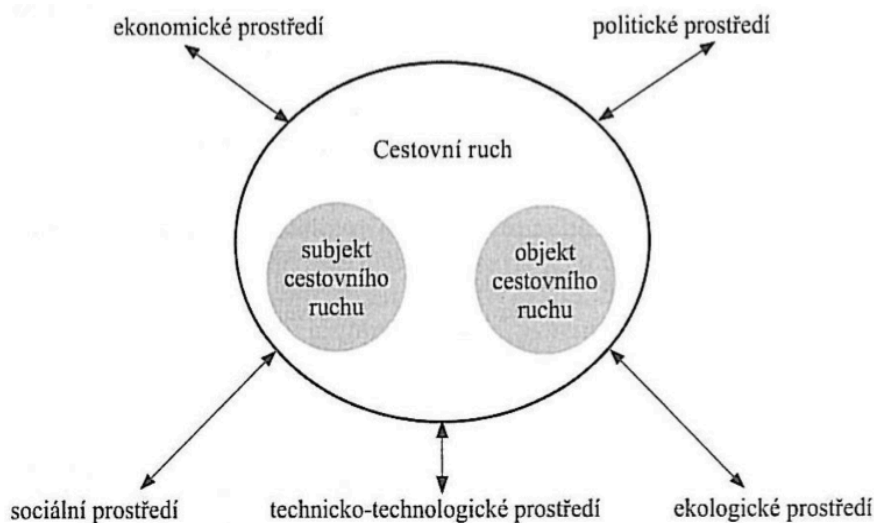
Na přelomu tisíciletí lze pozorovat zvyšující se stabilitu v podnikání v oblasti cestovního ruchu a také určitou redukci cestovních kanceláří. Některé postupně zkrachovaly, některé byly zrušeny z různých dalších důvodů. V této době dochází k větší spolupraci mezi jednotlivými cestovními kancelářemi, které se zaměřují především na pasivní (výjezdový) cestovní ruch.

Rozvíjí se specifické formy cestovního ruchu, dochází k celkovému rozvoji odvětví i za pomoci franchizingu a také k odstraňování bariér mezi jednotlivými státy. Nároky účastníků na cestování se pochopitelně neustále zvyšují což souvisí s narůstající konkurencí mezi podniky cestovního ruchu i mezi destinacemi (cílovými zeměmi) navzájem. Roste tlak na dostupnost informací a také náročnost zákazníků na rozsah a kvalitu nabízených služeb (Ryglová, 2007).

3.3 Cestovní ruch jako systém

Předmětem cestovního ruchu se rozumí samotný produkt cestovního ruchu, který je nejčastěji označován jako zájezd a který slouží primárně k uspokojení potřeb účastníků ČR. Dle výkladového slovníku (Zelenka a Pásková, 2012) je produkt chápán jako „*souhrn veškeré nabídky soukromého či veřejného subjektu podnikajícího v cestovním ruchu nebo cestovní ruch koordinujícího.*“ Systémem se obecně rozumí soubor prvků, mezi nimiž existují určité vazby (vztahy). Cestovní ruch je dynamický systém, který je tvořen dvěma základními složkami – subjektem a objektem cestovního ruchu a vzájemnými vazbami v rámci samotného systému nebo s jeho okolím. Následující obrázek zachycuje vzájemné vazby existující uvnitř systému cestovního ruchu a vazby s jeho vnějším okolím.

Obrázek 1 - Systém cestovního ruchu

Zdroj: Hesková a kolektiv, 2011

3.3.1 Subjekt cestovního ruchu

Subjektem cestovního ruchu se obecně rozumí účastníci cestovního ruchu. Z ekonomického hlediska je subjektem každý, kdo je nositelem poptávky a spotřebou produktu cestovního ruchu uspokojuje svoje dílčí potřeby.

Z pohledu statistického, jsou účastníci rozděleni na návštěvníka, turistu nebo tzv. výletníka. Do statistického sledování by však správně měl být zařazen i rezident, jakožto potenciální účastník cestovního ruchu. Základní charakteristikou účastníků CR je změna místa trvalého bydliště, cestování na dočasnou dobu, a především účast na cestovním ruchu za účelem nevýdělečné činnosti. Bližší charakteristika subjektu bude vymezena v následujících podkapitolách.

Stálý obyvatel (*rezident*)

- V domácím cestovním ruchu – osoba, která cestuje do dané země na dobu kratší než 6 měsíců a před příjezdem žije alespoň šest po sobě jdoucích měsíců v jiné zemi.
- V zahraničním cestovním ruchu – osoba, která cestuje do dané země na dobu kratší než 1 rok a před příjezdem žije alespoň jeden rok v jiné zemi. Jedná se o občany státu a cizince, kteří splňují uvedená kritéria.

Návštěvník (*visitor*)

- V domácím cestovním ruchu – osoba, která cestuje na jiné místo v rámci země svého trvalého působení, za účelem nevýdělečné činnosti a na dobu kratší než 6 měsíců.

- V zahraničním cestovním ruchu – osoba, která cestuje za účelem nevýdělečné činnosti do jiné země, než je země jeho trvalého působení, na dobu kratší než jeden rok.

Turista (*tourist*)

Turistou se rozumí osoba, která splňuje kritéria návštěvníka a jeho účast na cestovním ruchu je podmíněna minimálně jedním přenocováním. Cestuje za účelem rekreace či návštěvy alespoň na jeden den, ovšem celková doba pobytu nesmí překročit 6 měsíců v případě domácího cestovního ruchu a 12 měsíců, pokud se jedná o cestovní ruch zahraniční.

V závislosti na délce pobytu se turista člení na:

- Turistu na dovolené – pobývá na daném místě více než je určený počet dní/nocí.
- Krátkodobě pobývajícího turistu – nepřekračuje určený počet dní/nocí a jeho cesta zahrnuje alespoň jedno přenocování (Hesková a kolektiv, 2011).

Výletník (*excursionist*)

Jedná se o osobu, která cestuje do určitého místa za účelem jiným, než je vykonávání výdělečné činnosti. Výletník cestuje na dobu kratší než 24 hodin, aniž by v cílovém místě přenocoval.

Tranzitní výletník

Samostatná kategorie, která vymezuje tranzitního výletníka jako jednodenního návštěvníka nebo turistu. Jedná se o účastníka cestovního ruchu, který se pouze zastaví v dané zemi při cestě do jiné země či lokality.

3.3.2 Objekt a okolí systému cestovního ruchu

Objekt cestovního ruchu je z ekonomického hlediska chápán jako nositel nabídky a patří sem vše, co je důvodem změny místa obvyklého pobytu účastníka. Tvoří ho podniky a instituce cestovního ruchu poskytující veškeré služby pro účastníky ale také cílová místa (neboli destinace), které jsou tvořeny komplexem přírodních, kulturních a historických aktivit a představují cestovní cíl účastníka CR (Hesková a kolektiv, 2011).

Okolí systému cestovního ruchu

Jak již bylo řečeno v úvodu této kapitoly, cestovní ruch je mnohostranné, průřezové odvětví, které je úzce spojeno s dalšími významnými oblastmi. Systém cestovního ruchu je silně ovlivňován nadřazenými systémy a podsystémy, které lze označit jako vnější prostředí.

Nadřazené systémy společně tvoří systémy technicko – technologické, politické, sociální, ekologické a systém ekonomický, který je v tomto případě nejdůležitější.

Ekonomická situace silně ovlivňuje celkovou situaci a vývoj cestovního ruchu. Jedním z příkladů může být růst domácího produktu, který pozitivně ovlivňuje objem investic a výdajů na cestovní ruch. Naproti tomu v důsledku růstu nezaměstnanosti či inflace dochází k poklesu výdajů obyvatel na cestovní ruch či růstu cen zboží a služeb cestovního ruchu v důsledku klesajících příjmů a kupní síly obyvatelstva.

Tento proces však funguje i naopak, tzn., že systém cestovního ruchu značně ovlivňuje své okolí, což se může následně projevit v jeho vlivu na ekonomický růst, zvýšení zaměstnanosti, platební bilanci státu apod. Podsystémy cestovního ruchu tvoří již zmíněný subjekt a objekt. Okolí systému má významný vliv na jeho strukturu a vývoj (Hesková a kolektiv, 2011).

3.4 Typologie cestovního ruchu

Typologií se obecně rozumí rozdělení konkrétní problematiky dle typických charakteristik. Vzhledem k různorodosti a mnohostrannosti odvětví cestovního ruchu není ani jeho klasifikace přesně vymezena. V praxi se cestovní ruch projevuje v různých formách, které se neustále mění a vyvíjejí v závislosti na poptávce a potřebách spotřebitelů, tj. účastníků cestovního ruchu a na možnostech trhu. Rozdělením cestovního ruchu se v odborné literatuře zabývá mnoho autorů, avšak jejich pohled na členitost cestovního ruchu je poměrně různorodý. Autoři se liší především ve vymezení konkrétních druhů a forem cestovního ruchu, které jsou základem pro jeho rozdělení (Zelenka a Pásková, 2012).

Typologie cestovního ruchu rozlišuje základní druhy cestovního ruchu, mezi které se řadí cestovní ruch rekreační, kulturně-poznávací, sportovně-turistický, léčebný a v neposlední řadě také lázeňský cestovní ruch a druhy specifické. Specifickým druhem cestovního ruchu je chápán například cestovní ruch kongresový, venkovský, dobrodružný, náboženský a mnoho dalších. Jednotlivé druhy i formy blíže specifikují následující podkapitoly.

3.4.1 Druhy cestovního ruchu

Z teoretického hlediska jsou jednotlivé druhy cestovního ruchu členěny dle způsobu realizace v závislosti na ekonomických, společenských, geografických a dalších podmínkách.

Hovoříme o nich tehdy, pokud je základem pro jejich posouzení motivace účastníků neboli účel, pro který účastníci pobývají na přechodném místě. Jednotlivé druhy cestovního ruchu se v praxi často prolínají. Přesné pojmenování jednotlivých druhů se v odborné literatuře značně liší (Hesková a kolektiv, 2011). Druhy cestovního ruchu jsou stále rozmanitější v závislosti na požadavcích a trendech trhu. Z hlediska motivace účasti na CR lze rozlišit následující druhy cestovního ruchu:

- Cestovní ruch rekreační
- Cestovní ruch kulturně poznávací
- Cestovní ruch sportovní a turistický
- Cestovní ruch lázeňský a léčebný (zdravotní)

Dalšími druhy cestovního ruchu je například cestovní ruch myslivecký a rybářský, cestovní ruch obchodní, kongresový, náboženský (nebo také poutní), cestovní ruch stimulační a další. Základní druhy cestovního ruchu jsou specifikovány níže.

Rekreační CR

Cestovní ruch rekreační je zpravidla realizován v rekreačním prostředí za účelem aktivního i pasivního odpočinku. Pro Českou republiku může být v tomto případě typickým příkladem chataření a chalupaření. Rekreační cestovní ruch je realizován za účelem odpočinku a obnovení fyzických i duševních sil člověka a má významný vliv na jeho duševní pohodu. Jeho součástí je také tematický cestovní ruch uspokojující specifické potřeby účastníků.

Kulturně – poznávací CR

Jak již z názvu vyplývá, tento druh cestovního ruchu je zaměřen na cestování, poznávání a kulturní vyžití.

Sportovně-turistický CR

Sportovně – turistický cestovní ruch souvisí s organizací sportovních aktivit pro účastníky CR ve vhodném přírodním prostředí. Součástí sportovního CR může být dobrodružný cestovní ruch, realizován za účelem objevování a dobrodružství.

Motivací pro účast na dobrodružném CR je zpravidla touha po změně a osvobození se od každodenního stereotypu.

Léčebný a lázeňský CR

V případě lázeňského cestovního ruchu se motivace účasti týká především zdraví, konkrétně celkové obnovy fyzických i duševních sil účastníků a samozřejmě určitá forma relaxace a odpočinku. Činnosti jsou vykonávány ve volném čase zpravidla pod odborným zdravotnickým dohledem. Jeho rozvoj je závislý především na existenci přírodních léčivých zdrojů.

3.4.2 Formy cestovního ruchu

O formách cestovního ruchu hovoříme tehdy, jsou-li základem pro jejich posouzení různé příčiny a důsledky, které ho ovlivňují a které také přináší. Formy cestovního ruchu odpovídají potřebám svým účastníků a umožňují blíže specifikovat podstatu cestovního ruchu z hlediska potřeb a požadavků trhu (Kotíková, 2013).

Členění dle geografického hlediska

Cestovní ruch je dle geografického hlediska primárně rozdělen na cestovní ruch domácí (vnitrostátní) a zahraniční. O domácím cestovním ruchu hovoříme tehdy, je-li uskutečňován pouze na území referenčního (sledovaného) státu a nedochází k překročení jeho hranic. Jeho statistické vyhodnocování je na rozdíl od zahraničního cestovního ruchu poměrně obtížné (Hrala, 2013). Z pohledu vlivu na platební bilanci státu se jedná o domácí spotřebu. Zahraniční cestovní ruch je možné charakterizovat jako cestování mimo území referenčního státu kdy dochází k překročení státní hranice.

Na rozdíl od domácího cestovního ruchu je velice přesně celosvětově evidovaný. Zahraniční cestovní ruch může mít dvojitý charakter. Příjezdový nebo také aktivní cestovní ruch (*neboli „Inbound tourism“*), kdy zahraniční účastníci přijíždějí na území naší země. Z pohledu vlivu na platební bilanci se jedná o export služeb, kdy dochází k přílivu finančních prostředků od cizinců, kteří je u nás utrácejí za zboží a služby.

Dalším typem je výjezdový cestovní ruch nebo také pasivní (*neboli „Outbound tourism“*), kdy naopak tuzemští účastníci cestují za hranice své země (Lochmannová, 2015). Z pohledu vlivu na platební bilanci se jedná o import zahraničních služeb, neboť tuzemští účastníci utrácejí své finanční prostředky za zboží a služby v jiné zemi.

Specifickou formou příjezdového turismu je také tzv. **tranzitní cestovní ruch**, který představuje pohyb zahraničních účastníků cestovního ruchu přes území sledované země, ačkoli tato země není jejich cílovou destinací (Palatková a Zichová, 2014).

Členění dle místa realizace

Cestovní ruch je mimo jiné rozdělen i dle místa realizace služeb CR. Dle tohoto hlediska se cestovní ruch dělí na cestovní ruch:

- Vnitřní CR – zahrnuje cestovní ruch domácí a aktivní (příjezdový) cestovní ruch
- Národní CR – zahrnuje domácí cestovní ruch a pasivní (výjezdový) cestovní ruch
- Mezinárodní CR – jedná se o nejvyšší formu cestovního ruchu, která zahrnuje veškerý cestovní ruch, při němž dochází k překročení hranic.

Rozdělení dle místa přehledně zachycuje následující schéma:

Obrázek 2 - Druhy cestovního ruchu dle místa realizace

Zdroj: Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011

Členění dle časového hlediska (podle délky pobytu)

Podle časového hlediska lze cestovní ruch rozlišit na cestovní ruch krátkodobý a dlouhodobý. V případě krátkodobého cestovního ruchu nepřekročí pobyt mimo místo bydliště 3 dny (max. 2 přenocování) zatímco při dlouhodobém cestovním ruchu je pobyt místo trvalé bydliště delší než 3 dny ale nesmí překročit stanovenou dobu. (Lochmannová, 2015). Hesková (2011) ve své knize uvádí mimojiné i cestovní ruch víkendový a výletní.

Členění dle vlivu na platební bilanci státu

Základním členěním z hlediska vlivu na platební bilanci státu je cestovní ruch aktivní a pasivní. Aktivním cestovním ruchem se rozumí příjezdy zahraničních návštěvníků do dané země, která díky nim získává devizové prostředky do platební bilance státu. U pasivního cestovního ruchu naopak dochází k odlivu devizových prostředků dané země.

Členění dle způsobu zabezpečení cesty a pobytu

V tomto případě záleží, zda si účastník cestovního ruchu organizuje celou cestu sám nebo zvolí organizačně zajištěnou variantu od cestovní kanceláře nebo jiného zprostředkovatele. Dle způsobu zabezpečení se hovoří o organizovaném cestovním ruchu, který je zpravidla zajišťován cestovní kanceláří nebo jiným zprostředkovatelem a neorganizovaném cestovním ruchu, kdy, jak již z názvu vyplývá, si účast zajišťuje sám účastník (Lochmannová, 2015). Neorganizovaný cestovní ruch se stává stále více populárním především u mladších generací.

Členění dle způsobu účasti a financování

Dle tohoto hlediska je cestovní ruch rozdělen na volný cestovní ruch (někdy též označován jako komerční) a vázaný cestovní ruch (někdy označován jako sociální). Základním principem volného cestovního ruchu je, že účastník si hradí svou účast sám ze svých prostředků, a to v plném rozsahu. Jeho účast na cestovním ruchu není nijak formálně podmíněna a ceny za služby jsou stanoveny dle dohody.

U vázaného cestovního ruchu platí, že účast na cestovním ruchu je formálně podmíněna a vázána na splnění konkrétních podmínek (např. doporučení lékaře). Vázaným cestovním ruchem může být například podniková dovolená či léčebný pobyt v lázních, jejichž část výdajů je hrazena z cizích zdrojů.

Členění dle počtu účastníků

Cestovní ruch se dle počtu účastníků jednoduše dělí na cestovní ruch individuální a skupinový. V případě individuálního cestovního ruchu cestuje účastník sám (nebo v doprovodu své rodiny), zatímco v případě skupinového cestovního ruchu, jak již z názvu vyplývá, se cestování účastní celá skupina účastníků. Může se jednat o podnikové cesty - tzv. „*Teambuildingy*“ či konkrétně zaměřené skupiny jedinců. Někteří autoři uvádí také cestovní ruch masový a ekologický (Hesková a kolektiv, 2011).

Členění dle dopadu na životní prostředí

V rámci tohoto kritéria je cestovní ruch rozdělen na tzv. *měkký cestovní ruch* a tzv. *tvrdý cestovní ruch*. Měkkým cestovním ruchem se rozumí turismus, který minimálně zatěžuje přirozené prostředí v místě pobytu, a naopak maximálně využívá lokální produkty. Jedná se o rodinné cesty či spontánní rozhodnutí za účelem poznání, zážitků s respektem vůči přírodě a místním tradicím a zvyklostem.

Tvrdý cestovní ruch je pravým opakem, kdy se jedná o masové, časově omezené cestování zpravidla za účelem zisku a bez ohledu na prostředí destinace. Není potřeba žádná speciální příprava ani znalost místního jazyka. U tvrdého cestovního ruchu chybí ústa k místním tradicím a obvykle působí výrazné změny v původním místním prostředí. Pod tvrdým cestovním ruchem si lze představit hlučné skupiny turistů, kteří každodenně plní centra měst.

Členění dle ročního období

Členění dle tohoto hlediska je poměrně jednoduché a jasně specifikované. Základním principem je rozdělení cestovního ruchu na cestovní ruch *sezonní a mimosezonní*. Za sezonní cestovní ruch je považována tzv. letní a zimní sezona, které se vyznačují vysokou koncentrací účastníků CR související s vysokou návštěvností daného místa a samozřejmě maximální nabídkou služeb. V těchto obdobích jsou ceny produktů cestovního ruchu zpravidla nejvyšší.

Za mimosezonní cestovní ruch je považováno období mimo hlavní sezony, které je typické nízkou návštěvností a koncentrací účastníků, což obvykle souvisí s nižší nabídkou a snižováním cen produktů CR.

Ostatní členění

Dalším hlediskem pro rozdělení cestovního ruchu je například dle věku účastníků. Podle tohoto hlediska je cestovní ruch členěn na cestovní ruch dětí, mládeže, rodin s dětmi či seniorů. Cestovní ruch lze mimo jiné také rozdělit dle převažujícího prostředí pobytu na cestovní ruch městský, venkovský, lázeňský ale také CR v horských střediscích a přímořských střediscích. Dalším členěním může být členění dle použitého dopravního prostředku na cestovní ruch železniční, letecký, lodní a další (Hesková a kolektiv, 2011). Jak je vidět, cestovní ruch je možné členit dle mnoha kritérií, která se dle různých pohledů, různých autorů poměrně liší.

3.5 Trh cestovního ruchu

Charakterizovat trh cestovního ruchu je (stejně jako jeho přesné vymezení) značně obtížné. Vyznačuje se celou řadou specifík, které vyplývají z charakteru služeb a potřeb klientů. Zároveň je toto odvětví silně ovlivňováno sezónností, která úzce souvisí s cenovou politikou v cestovním ruchu. Charakteristickým rysem pro trh cestovního ruchu je výrazná nerovnováha na tomto trhu, která vzniká v důsledku značného převisu nabídky nad poptávkou.

Dochází k silnému ovlivňování klimatickými podmínkami a nepředvídatelnými vlivy. V praxi lze tento jev pozorovat zejména u ubytovacích a stravovacích zařízení například při hledání tzv. „*last minute dovolené*“. Produkt cestovního ruchu je nehmotný a nelze jej tedy vyrábět tzv. na sklad. Cena produktů v cestovním ruchu je výrazně ovlivněna sezónností a konečná cena dopravy i pobytu může být mimo sezonu až o 50 % nižší než v hlavní sezóně. V současné době je snaha tuto sezonnost snižovat a podpořit udržitelnost cestovního ruchu za pomoci nástrojů vhodné cenové politiky, sestavováním speciálních balíčků a produktů.

Trh cestovního ruchu je dynamický a výrazně se mění v závislosti na různých faktorech. Je ovlivňován například politickou či společenskou situací v dané destinaci, vývojem ekonomiky a současnou ekonomickou situací, geografickou strukturou populace či technologickým rozvojem dopravy.

Na trhu působí mnoho subjektů různých velikostí se zcela rozdílnými zájmy. Nositelem poptávky je zpravidla návštěvník (účastník CR), který přichází na trh, aby maximalizoval svůj užitek v závislosti na svých daných preferencích. Nositelem nabídky jsou zpravidla společně fungující podniky (firmy), které usilují o maximalizaci zisku na trhu.

Mezi tyto podniky lze zařadit například:

- Prodejci zájezdů
- Dopravní společnosti
- Ubytovací zařízení
- Stravovací zařízení
- Subjekty nabízející návštěvnické atraktivity
- Zábavní parky

Zvláštní postavení na trhu zauímají tzv. *zprostředkovatelské subjekty*, které vstupují na trh jako nabízející i poptávající a zjednodušují vztah mezi nabídkou a poptávkou. Mezi tyto specifické subjekty patří cestovní kanceláře a cestovní agentury (Palatková a Zichová, 2014).

Jak již bylo řečeno, nabídka na trhu převyšuje poptávku. Poptávka po cestovním ruchu představuje ochotu účastníků cestovního ruchu (zákazníků) zaměnit určité množství produktu CR za určité množství peněz, tj. nakupují tyto produkty (zájezdy) za peníze. Tato poptávka je úzce spjata s cenovou elasticitou na trhu, která se projevuje především v očekávání zákazníků. Je prokázáno, že zákazníci automaticky očekávají za vyšší cenu vyšší kvalitu služeb, ubytování i stravování.

3.6 Hodnocení potenciálu cestovního ruchu

Aby se určité území stalo cílem cestovního ruchu, je nutné, aby vykazovalo určité faktory, které značně ovlivňují jeho intenzitu a rozvoj. Jedním z předních autorů zabývajících se faktory cestovního ruchu, tj. problematikou hodnocení potenciálu cestovního ruchu je slovenský geograf Peter Mariot, který ve svých publikacích uvádí jednotlivé složky cestovního ruchu a jejich hodnocení. Faktory ovlivňující cestovní ruch rozděluje dle ekonomického a geografického hlediska do tří základních skupin: na faktory lokalizační, realizační a selektivní. Z Mariotova základního členění vychází také celá řada dalších autorů.

Cestovní ruch je chápán jako ekonomická aktivita a vliv zmíněných faktorů je nutné posuzovat z pohledu ekonomické úspěšnosti jednotlivých zemí.

3.6.1 Lokalizační faktory

Lokalizační faktory či podmínky tvoří tzv. fyzickou základnu pro uspokojování možné poptávky po cestovním ruchu ve vnitrostátním i mezinárodním měřítku. Těmito faktory se tedy rozumí vše, *co je možné vidět* na daném území a co je zpravidla neměnné. Tyto faktory do značné míry určují, jaký druh cestovního ruchu bude možné na daném území rozvíjet.

Jedním ze základních typů lokalizačních faktorů jsou přírodní podmínky. Patří sem především klima, rozmanitost přírody, zastoupení živočichů a rostlin a také vodní a geologické poměry. Druhým typem je společenská atraktivita území, vzniklá a existující díky lidské činnosti. Společenskou atraktivitou se rozumí například gastronomie, zvyky, tradice či památky a zajímavá místa.

V případě hodnocení přírodních podmínek obecně platí, že čím úchvatnější prostředí a příjemnější klima, tím jsou předpoklady cestovního ruchu největší. Co se týká hodnocení společenské atraktivity, nejvýznamnější roli hrají zejména památky, především národní kulturní památky a ty, které jsou zapsané do Světového seznamu kulturního dědictví UNESCO. Pomocí lokalizačních faktorů lze určit, zda bude území vyhledáváno pro krátkodobé či naopak dlouhodobé pobyty a rekreaci (Hamarneh, 2012).

3.6.2 Realizační předpoklady

O využití a dosažení daného území rozhodují realizační předpoklady. Základem je především hustota a kvalita dopravní sítě, která úzce souvisí s dostupností dané lokality. Významná je v tomto případě neustálá modernizace dopravní infrastruktury, zvyšující rychlost, kvalitu a především bezpečnost. Nezbytnou složkou realizačních předpokladů cestovního ruchu je také materiálně – technická základna, kterou tvoří veškeré ubytovací, stravovací a další zařízení a služby. V případě, že dané území nenabízí dostatečnou kapacitu a nabídku služeb, není možné tuto lokalitu na trhu nabízet a její potenciál tedy není možné naplno využít. Tyto faktory jsou sledovány celou řadou ukazatelů: například počtem ubytovacích zařízení, počtem lůžek, ukazateli kvality ubytovacích a stravovacích zařízení a další.

3.6.3 Selektivní (stimulační) předpoklady

Selektivní předpoklady stimulují samotný vznik a rozvoj cestovního ruchu. Projevují se v územním uspořádání a jejich prostřednictvím se mohou naplno využít předpoklady pro cestovní ruch v daných oblastech. Udávají, zda vůbec samotný cestovní ruch může v daném území existovat a kdo se ho bude účastnit. Vyjadřují způsobilost společnosti dané lokality podílet se aktivně i pasivně na cestovním ruchu. Selektivní nebo také stimulační faktory představují zejména společenské reality a lze je dále rozdělit na faktory objektivní a subjektivní. Tyto faktory působí na cestovní ruch na regionální i mezinárodní úrovni.

Objektivními faktory se rozumí zejména:

- **Politické skutečnosti** místního i světového významu. Válečné konflikty, vnitropolitická situace a politický systém či násilí a kriminalita v dané oblasti, značně ovlivňují možnost samotné existence či další rozvoj cestovního ruchu. Stabilita vnitropolitické situace umožňuje intenzivnější realizaci vnitrostátního CR i zapojení do mezinárodního CR.

- ***Ekonomické skutečnosti a hospodářská politika.*** Mezi tyto důležité skutečnosti patří mj. výše reálné mzdy, směnitelnost měny, kupní síla obyvatelstva či podpora podnikání v cestovním ruchu.

Mezi další klíčové faktory patří:

- Fond volného času a dosažená životní úroveň populace, odrážející se v růstu poptávky. Pro „vyšší příjmové kategorie“ se účast na cestovním ruchu postupně stává jakýmsi životním stylem.
- Významnou roli pro rozvoj cestovního ruchu hrají také ***demografické skutečnosti*** (počet obyvatel, ekonomická aktivita) a dále také:
- ***Ekologické podmínky*** (kvalita přírody a životního prostředí, udržitelný rozvoj, aj.). Rovnováha mezi společností a přírodou je stále více narušována a v mnoha vyspělých zemích dochází ke stále větší koncentraci obyvatel a znehodnocování životního prostředí.

Do skupiny subjektivních faktorů patří celá řada psychologických a marketingových faktorů, které významně ovlivňují chování spotřebitelů v cestovním ruchu. Nejvýznamnější roli hraje zejména propagace a reklama, které zvyšují povědomí o některých oblastech a podporují tak růst subjektivního zájmu účastníků. Mezi subjektivní stimulační faktory lze zařadit mj. také obchodní praktiky, oblast řízení a managementu destinace.

Prakticky platí, že čím více možností a atraktivit (služeb) lze v dané oblasti nabídnout, tím je pro účastníky atraktivnější. Toto souvisí s propojováním nejrůznějších partnerů a poskytovatelů služeb, díky jejichž vzájemné spolupráci dochází k lepšímu fungování cestovního ruchu a rychlé reakci na současné podmínky na trhu ČR a na měnící se požadavky spotřebitelů.

3.7 Destinace cestovního ruchu

V odborné literatuře je destinace obecně označována jako „místo určení“ či geografický prostor, který si účastník cestovního ruchu vybírá jako cíl své cesty.

Dle Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO) je destinace charakterizována jako *„místo s vhodnými atraktivitami ve spojitosti se zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu zvolil pro návštěvu“*

(Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011).

Zelenka a Pásková (2012) považují za destinaci cestovního ruchu určitou cílovou oblast s významnou nabídkou atraktivit, rozvinutými službami a další infrastrukturou cestovního ruchu, která vede k dlouhodobé koncentraci návštěvníků.

Palatková (2011) ve své knize konstatuje, že destinace existuje na několika různých geografických úrovních. Na trhu cestovního ruchu jsou destinace chápány jako strategicky řízené konkurenční jednotky, jejichž společným cílem je prodej.

Z marketingového hlediska je destinace označována jako produkt cestovního ruchu, který je tvořen nabídkou poskytovaných služeb. Destinace se snaží o kvalitní a dokonalé fungování celého řetězce služeb tak, aby maximálně uspokojila očekávání účastníků. U některých destinací může docházet k postupnému poklesu zájmu právě ze strany účastníků cestovního ruchu, neboť jejich požadavky a nároky se neustále mění. Poptávka po destinaci je také ovlivňována vnějším prostředím, tj. ekonomickými, politickými či společenskými aspekty (Palatková, 2011).

3.8 Podnikatelské subjekty v cestovním ruchu

Obecný význam „*podnik*“ představuje organizaci podnikající za účelem dosažení zisku. Z ekonomického hlediska je podnik definován jako souhrn hmotných, nehmotných i osobních složek podnikání. Lze ho vymezit také jako jakýsi produktivní systém či společenství, v rámci kterého dochází k značné přeměně vstupů na finální výstupy. Z hlediska závislosti výstupů na odvětví cestovního ruchu jsou podniky členěny na *podniky vlastní* a *ostatní podniky s vazbou na cestovní ruch* (Hamarneh, 2014).

Vlastní podniky cestovního ruchu poskytují služby typické pro cestovní ruch, které jsou převážně určeny účastníkům cestovního ruchu. Jakubíková (2012) ve své knize tyto podniky dále člení na následující kategorie:

- **Podniky realizací služeb přímo uspokojující potřeby a poptávku účastníků cestovního ruchu**, kam patří především:
  - hotelové podniky a ostatní ubytovací zařízení
  - podniky a zařízení sportovně - rekreačních služeb
  - podniky a zařízení služeb kulturních a společensko - zábavních
  - lázeňské podniky
  - nekonvenční doprava (lanovky, vleky, aj.)

- podniky provozující zvláštní služby (průvodcovské služby, kongresové služby, aj.)
- podniky vyrábějící turistické zboží
- **Podniky zprostředkovatelských služeb**, které představují cestovní kanceláře a cestovní agentury.
- **Podniky smíšené**, kam dále patří:
  - cestovní kanceláře a dopravní podniky
  - hotely a cestovní kanceláře
  - hotelové podniky a podniky specializované dopravy
  - a ostatní kombinace

3.8.1 Cestovní kanceláře a cestovní agentury

Cestování za jakýmkoli účelem vyžaduje značnou informovanost a přípravu. Účastníci cestovního ruchu mohou vybírat z mnoha možností dopravy, ubytování, stravování i mnoha aktivit a atrakcí v mnoha destinacích.

Opatřit si informace a plánovat cestu mohou sami nebo za pomoci cestovních kanceláří, které jsou základní provozní jednotkou cestovního ruchu. Cestovní kanceláře a cestovní agentury jsou dle normy ČSN EN 13809 (*Služby cestovního ruchu - Cestovní agentury a cestovní kanceláře*) definovány takto:

- **Cestovní kancelář** je organizace, která zajišťuje služby cestovního ruchu pro přímý prodej nebo přes zprostředkovatele, ale také organizuje vlastní zájezdy.
- **Cestovní agentura** je organizace prodávající a rezervující služby cestovního ruchu pro konečné spotřebitele, ale nemá oprávnění vytvářet vlastní zájezdy.

Definice pojmu cestovní kancelář odpovídá mezinárodně užívanému označení „*Tour operátor*“. Dle zákona "č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu ve znění pozdějších předpisů" je cestovní kancelář vymezena jako živnost koncesovaná, díky níž má oprávnění vytvářet a nabízet vlastní zájezdy, za jejichž realizaci nese plnou odpovědnost. Současně je oprávněna vykonávat činnosti cestovní agentury.

Cestovní agentura je dle zákona činností vázanou, jejíž hlavní činností je pouze zprostředkování prodeje zájezdů. Oba zprostředkovatelské subjekty jsou dále blíže charakterizovány v následujících podkapitolách.

Cestovní kancelář

„Cestovní kanceláře představují jediné podniky sektoru cestovního ruchu, které nejsou pouhou podskupinou jiných odvětví“ (Jakubíková, 2012). Dle Goeldnera a Richieho (2014) je cestovní kancelář chápána jako „...podnik či osoba prodávající spotřebitelům individuální služby či kombinaci služeb“. Fungují na principu obchodního mezičlánku a jsou významným partnerem zejména pro letecké společnosti a ubytovací zařízení.

Jedná se o organizace (velkoobchody) nabízející jednotlivé složky cestovního ruchu nebo jejich kombinace konečnému spotřebiteli. Nakupují a kombinují služby od jednotlivých poskytovatelů v obrovském množství a mohou je tak na trhu prodávat dál konečným spotřebitelům, agenturám či firmám za nižší ceny než v případě individuálního zajištění. Z nakoupených služeb vytváří komplexní balíčky („packages“) za jednotné ceny, které by bez jejich organizační role nemohly existovat. Na trhu cestovního ruchu plní nezastupitelnou úlohu i v oblasti rozvoje a propagace cestovního ruchu (Sysel a Zurynek, 2009).

Cestovní kanceláře jednají v zájmu klienta a přebírají na sebe funkci ochrany spotřebitele a veškerou odpovědnost za nabízené služby. Potřeba činnosti cestovních kanceláří je podmíněna zejména různorodostí služeb cestovního ruchu, ale také časovým i prostorovým oddělením nabídky a poptávky. Poptávka zpravidla vzniká v místě bydliště, zatímco nabídka se váže na konkrétní cílové místo od bydliště vzdálené. Ochrana spotřebitele je velmi významným faktorem ovlivňující rozhodování zákazníků při volbě mezi individuálním a organizovaným cestovním ruchem. Využití služeb cestovní kanceláře může účastníkům značně ušetřit čas i peníze.

Na trhu cestovního ruchu plní cestovní kanceláře celou řadu funkcí:

- Poskytování služeb (vychází z předmětu jejich hlavní činnosti)
- Funkci zprostředkovatelskou,
- Funkci organizační
- Funkci transformační
- Funkci kontaktní a informační
- Funkci kontrolní a realizační
- A mnoho dalších.

(Pompurová, 2013)

Na základě koncese jsou cestovní kanceláře oprávněny vykonávat následující činnosti:

- nabízet a prodávat zájezdy,
- nabízet a prodávat jednotlivé služby cestovního ruchu či jejich kombinace
- organizovat kombinace služeb, které může nabízet k prodeji ostatním cestovním kancelářím
- naopak zprostředkovat prodej jednotlivých služeb (či jejich kombinací) pro jiné cestovní kanceláře
- zprostředkovávat prodej zájezdu pro jinou cestovní kancelář
- prodávat věci související s cestovním ruchem (například vstupenky, turistické plány, mapy, aj.)

Nabídka produktů cestovních kanceláří je různorodá. Některé kanceláře se zaměřují na prodej a propagaci domácích destinací, jiné na zahraniční a exotické destinace či kombinaci produktů. Nabídka je vytvářena pro různé trhy i konkrétní skupiny klientů.

Dle charakteru a rozsahu poskytovaných služeb lze cestovní kanceláře rozdělit na základní a specializované. V praxi se však oba typy cestovních kanceláří prolínají (Ryglová, 2007).

Povinnosti cestovní kanceláře

Mezi základní povinnosti cestovních kanceláří patří především zákaz zprostředkování prodeje zájezdu pro podnikatelský subjekt, který není dle zákona č. 159/1999 Sb. cestovní kancelář. Každá cestovní kancelář má povinnost mít sjednáno pojištění proti úpadku, které musí být platné po celou dobu provozování činnosti. Doklad o tomto pojištění je povinna (na žádost klienta) předložit vždy před uzavřením samotné cestovní smlouvy. V případě zprostředkování zájezdu pro jinou cestovní kancelář je povinna předložit doklad o pojištění proti úpadku dané cestovní kanceláře, pro kterou je zájezd zprostředkován. V případě nedodržení stanovených povinností může dojít k pozastavení činnosti a odebrání koncese (Beránek, 2013).

Za jednu z největších a zároveň nejstarších cestovních kanceláří na světě je považována cestovní kancelář Thomas Cook, která však v září 2019 vlivem dlouhodobých finančních problémů zkrachovala. V České republice je v současné době lídrem na trhu cestovní kancelář Exim Tours a CK Fisher s tržbami více než 6 miliard korun ročně (Bedřich, 2019).

3.8.2 Klasifikace cestovních kanceláří

Cestovní kanceláře lze klasifikovat dle řady kritérií. Základním kritériem rozdělení je *dle rozsahu a charakteru nabízených služeb (nebo také dle zaměření nabízených zájezdů)*. Dle tohoto hlediska se cestovní kanceláře dělí na základní (všeobecné) a specializované.

Základní cestovní kanceláře nebo také plno sortimentní nabízí různorodé služby v plném rozsahu určené heterogenním zákazníkům. Zpravidla se jedná o velké a na trhu významné cestovní kanceláře. Specializované cestovní kanceláře se zaměřují na prodej specifických služeb pro zvláštní segment trhu. Specializace umožňuje lepší poznání, orientaci na trhu a především dosažení vyšší kvality služeb. Jak již bylo řečeno v úvodu kapitoly, v praxi se oba tyto typy prolínají a často dochází k jejich vzájemné spolupráci.

Podle druhu cestovního ruchu (klientely) na který se cestovní kanceláře zaměřují, se dělí na outgoingové a incomingové. Incomingové neboli příjezdové cestovní kanceláře jsou orientované na příjezdový cestovní ruch a nabízí služby jednotlivcům i skupinám účastníků. V rámci těchto cestovních kanceláří dochází také k různé specializaci nabízených služeb. Klientem incomingových cestovních kanceláří je zpravidla zahraniční partner či zprostředkovatel (Sysel a Zurynek, 2009).

Outgoingové cestovní kanceláře orientované na výjezdový cestovní ruch se zaměřují na sestavování konečných produktů (služeb či jejich kombinací), které poté nabízí a prodávají konečným spotřebitelům ve formě pobytu či zájezdu. Klientem výjezdových cestovních kanceláří je zpravidla rezident.

Vedle těchto cestovních kanceláří působí na trhu také kanceláře orientované pouze na domácí cestovní ruch (Lochmannová, 2015). *Dle územní působnosti* je možné cestovní kanceláře členit na mezinárodní, celostátní, regionální a místní.

Cestovní agentura

Cestovní agentury zaujímají klíčovou roli v distribučním procesu cestovního ruchu. Na trhu fungují jako podnikatelský subjekt – maloobchod, který je dle živnosti volně oprávněn nabízet a prodávat služby cestovního ruchu a jejich kombinace. Na rozdíl od cestovní kanceláře však nesmí nabízet a prodávat služby, které splňují charakter zájezdu.

V takovém případě může plnit roli prostředníka a zájezd pouze zprostředkovat pro cestovní kancelář, která má plné oprávnění k podnikání a jeho prodeji. Realizace produktu vytvořeného cestovní kanceláří je považováno za hlavní funkci cestovních agentur. Pro účely meziročního označení neexistuje pro cestovní agentury jednoznačný pojem.

Cestovní agentura má dle živnosti volné pravomoci vykonávat následující činnosti (Palatková, Mráčková a kolektiv, 2013):

- zprostředkovávat prodej zájezdů pro koncesované cestovní kanceláře
- zprostředkovávat prodej jednotlivých služeb pro koncesované cestovní kanceláře či ostatní podnikatelské subjekty (dopravce atd.)
- nabízet a prodávat vlastní služby a jejich kombinace, které však nejsou zájezdem (může se jednat například o exkurze či výlety)
- prodávat věci související s cestovním ruchem jako například vstupenky na společenské, kulturní a sportovní akce či informační materiály, mapy a turistické plány.

Ekonomické postavení cestovních agentur je odlišné ve srovnání se subjekty v ostatních odvětvích. Cestovní agentury nenakupují zboží do zásoby určené k dalšímu prodeji, nýbrž jsou odměňováni za zprostředkování služeb ve formě provizí od poskytovatelů služeb. V tomto případě se jedná o tzv. provizní prodej. Při zprostředkování prodeje zájezdu má cestovní agentura vždy povinnost dle zákona č. 159/1999 Sb. označit a uvést pro kterou cestovní kancelář je prodej zájezdu zprostředkováván a zároveň vždy před uzavřením cestovní smlouvy (na žádost klienta) předložit doklad o pojištění proti úpadku dané cestovní kanceláře, pro kterou zájezd zprostředkovává (Beránek, 2013).

3.9 Zájezdová činnost

Zájezdová činnost označuje tvorbu a prodej zájezdů, včetně služeb s nimi souvisejících, konečnému zákazníkovi. Jejich význam spočívá ve smyslu odpočinku a rekreace, využívání volného času či poznání. Právě organizace a prodej zájezdů či doplňkových služeb je jednou z hlavních činností cestovních kanceláří v České republice. Zájezd je hlavním a významným produktem cestovních kanceláří, avšak ne každá cesta či dovolená je zájezdem (Drobná a Morávková, 2013).

3.9.1 Zájezd

Význam pojmu zájezd se v průběhu doby postupně vyvíjel. Původně byla zájezdem chápána každá organizovaná cesta, zatímco dnes je přesný význam tohoto pojmu stanoven zákonem. Dle ustanovení zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu, se zájezdem rozumí, *„předem sestavená kombinace alespoň dvou a více služeb cestovního ruchu, je-li prodáván nebo nabízen k prodeji za souhrnnou cenu*

a služba je poskytována po dobu přesahující 24 hodin nebo když zahrnuje ubytování přes noc" (Palatková, Mráčková a kolektiv, 2013). Na základě rozsudku Evropského soudního dvora 400/00 vyneseno roku 2002 je nově za zájezd považována i kombinace služeb cestovního ruchu sestavená na základě individuální objednávky zákazníka.

Tyto zájezdy jsou označovány jako tzv. *Forfaitové zájezdy* a mohou být na trhu nabízené pouze cestovními kancelářemi. Zájezd je tedy produkt (balíček) tvořený několika dalšími dílčími produkty – dopravou, ubytováním, stravováním a programem. Kombinace služeb cestovního ruchu může být tvořena například dopravou a ubytováním či jinou službou cestovního ruchu, která není doplňkem dopravy nebo ubytování a tvoří významnou část zájezdu nebo její cena tvoří alespoň 20 % ze souhrnné ceny zájezdu. Zájezdem není kombinace služeb cestovního ruchu, která je prodána jedním subjektem jinému subjektu cestovního ruchu za účelem dalšího podnikání (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011).

Definici zájezdu nespĺňujú také jakékoli služby, dokoupené později k původnímu zájezdu, přestože došlo k zakoupení u stejné cestovní kanceláře. Zájezdem tedy nejsou ani výlety, obědy či večeře, které byly účastníkem zakoupeny až v místě ubytování. Jednodenní výlety (například poznávací výlet tam a zpět) nezahrnuje ubytování a celková doba trvání nepřesahuje 24 hodin. Takovéto výlety tedy nelze charakterizovat jako zájezd. Prodej zájezdů mohou dle zákona realizovat pouze koncesované cestovní kanceláře při splnění jeho podmínek. Naopak zprostředkovat prodej zájezdů mohou cestovní kanceláře ale také cestovní agentury, kterým tato možnost vyplývá na základě živnosti volné (Beránek, 2013).

Rozdělení zájezdů

Zájezdy lze členit dle několika hledisek. V odborné literatuře se zájezdy člení nejčastěji dle geografického hlediska na zájezdy domácí a zahraniční. Podskupinou zahraničního cestovního ruchu je tzv. výjezdový a příjezdový cestovní ruch. Dle programu jsou zájezdy rozděleny na poznávací a pobytové.

Podle způsobu přípravy jsou zájezdy členěny na standardní a tzv. *Forfaitové*, vzniklé dle novějšího rozsudku Evropského dvora z roku 2002.

- Standardní zájezdy (někdy označované také jako katalogové) jsou cestovní kanceláři předem sestavené balíčky služeb pro neznámého zákazníka, nabízené katalogovou formou či pomocí jiných propagačních materiálů.
- Forfaitové zájezdy jsou balíčky služeb sestavené až na základě objednávky konkrétního zákazníka.

Členění je různorodé dle mnoha dalších hledisek. Zájezdy lze dělit mimo jiné dle ročního období, použitého dopravního prostředku, délky trvání a mnoha dalších (Drobná a Morávková, 2013).

3.9.2 Formální náležitosti zájezdu

Kalkulace zájezdu

Pro stanovení vhodné ceny zájezdu bez rizika ztráty, je využíván tzv. kalkulační způsob stanovení cen, někdy označovaných také jako „nákladově orientované ceny“. Konečná cena zájezdu je z části ovlivněna mírou poptávky a zahrnuje náklady na služby poskytovatelů služeb i kalkulaci vlastních nákladů cestovní kanceláře.

Podle platné právní legislativy se v praxi uplatňuje tzv. dvoustupňová kalkulace, která se skládá z předběžné a následné kalkulace. Při výpočtu ceny se zahrnuje také daň z přidané hodnoty (DPH). Prodejní cena zájezdu je zpravidla složena z minimální nákladové ceny a přírážky (resp. marže) cestovní kanceláře, která slouží k úhradě vlastních nákladů a je zdrojem zisku.

Cestovní smlouva

Cestovní smlouva vzniká jako dvoustranný závazek mezi zákazníkem a cestovní kanceláří při prodeji zájezdu. „Cestovní smlouvou se provozovatel cestovní kanceláře (dále jen „cestovní kancelář“) zavazuje, že zákazníkovi poskytne zájezd (ve smyslu zákona č. 159/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a zákazník se zavazuje, že zaplatí smlouvenou cenu“ (Palatková, Mráčková a kolektiv, 2013).

Cestovní smlouva je vždy uzavřena jménem cestovní kanceláře, která daný zájezd organizuje. Pokud je zájezd zprostředkován cestovní agenturou, má povinnost doložit plnou moc, která ji opravňuje k prodeji zájezdu. Od 1.1.2014 je dle nového občanského zákoníku § 3078 NOZ cestovní smlouva nahrazena tzv. „smlouvou o zájezdu“. Cestovní kancelář je povinna předložit návrh smlouvy zákazníkovi vždy při prodeji zájezdu, včetně prodeje zájezdů sestavených dle individuální objednávky zákazníka. Smlouva již nemusí mít jen písemnou podobu (jako tomu bylo v minulosti), pokud cestovní kancelář vydá v písemné formě tzv. potvrzení o zájezdu.

Potvrzení o zájezdu

Potvrzení o zájezdu musí mít, na rozdíl od smlouvy, vždy písemnou formu. Toto potvrzení je vydáváno zákazníkovi jménem příslušné cestovní kanceláře vždy při uzavření smlouvy a obsahuje stejné povinné náležitosti jako cestovní smlouva.

Povinné náležitosti cestovní smlouvy:

- označení smluvních stran
- vymezení zájezdu – termín zahájení a ukončení
- vymezení všech poskytovaných služeb CR, které jsou zahrnuty do ceny zájezdu
- místo a dobu jejich trvání
- cena zájezdu
- časový harmonogram plateb a výši zálohy

V případě nedodržení výše uvedených náležitostí se smlouva považuje za neplatnou. Cestovní smlouva musí dále obsahovat nároky zákazníka plynoucí z porušení právní povinnosti cestovní kanceláře. Součástí smlouvy je samozřejmě také výše odstupného, které je zákazník povinen uhradit v případě odstoupení od smlouvy v případech stanovených zákonem.

Ostatní náležitosti cestovní smlouvy:

- platby za služby nezahrnuté v ceně zájezdu
- poloha, stupeň vybavenosti, kategorie a základní charakteristika ubytování (pokud je zahrnuto v zájezdu)
- druh, kategorie a informace o dopravním prostředku a údaje o trase cesty (pokud zájezd zahrnuje dopravu)
- způsob a rozsah stravování (je-li zahrnuto v ceně zájezdu)
- a další.

Výše uvedené náležitosti cestovní smlouvy jsou rovněž povinné, ale jejich neuvedení nezpůsobuje absolutní neplatnost cestovní smlouvy, nýbrž pouze relativní. Smlouva by byla absolutně neplatná pouze ve chvíli, kdy to zákazník požaduje a odvolá se na nesplnění podmínek ze strany cestovní kanceláře (Beránek, 2013).

Vzhledem k častým výraznějším změnám měnových kurzů, cen dopravy a ubytování či poplatků s nimi spojených, je cestovní kancelář dle platné legislativy oprávněna bez souhlasu klienta navýšit cenu zájezdu, pokud dojde k navýšení ceny v důsledku:

- navýšení cen dopravy včetně pohonných hmot
- navýšení plateb spojených s dopravou (letištní a jiné poplatky) zahrnutých v ceně zájezdu
- dojde ke změně směnného kurzu české koruny (použitého pro kalkulaci ceny zájezdu) v průměru o více než 10 %.

Tato skutečnost je platná pouze v případě, že cestovní kancelář ve smlouvě uvádí přesný způsob výpočtu konečné ceny zájezdu (kalkulace). Zpravidla se uvádí ve „všeobecných smluvních podmínkách“ na zadní straně smlouvy. Možnost navýšení konečné ceny zájezdu je možné pouze v případě, že některá z výše uvedených situací nastane nejpozději 21. den před zahájením zájezdu. Navýšení ceny musí být zákazníkovi oznámeno písemně, nejpozději do 21. dne před zahájením zájezdu, jinak cestovní kanceláři nevzniká nárok na uhrazení rozdílu v ceně ze strany zákazníka (Palatková, Mráčková a kolektiv, 2013).

3.10 Služby cestovního ruchu

Služby se v posledních desetiletích staly významnou součástí mezinárodního obchodu a národního hospodářství. Avšak díky jejich specifickým vlastnostem, pro tuto oblast doposud neexistuje žádná platná a jednoznačná definice. Palatková (2011) ve své knize uvádí definici Kotlera, podle které je službou „*jakákoliv činnost nebo prospěch, které jedna strana může nabídnout druhé a které jsou v podstatě nehmotné a nevytvářejí vlastnictví čehokoli*“. Služby cestovního ruchu se rozdělují na služby základní a ostatní (doplňkové).

Obecně lze služby definovat jako ekonomické statky či výkony určené pro trh, které mají převážně nehmotný charakter. Nelze je předem vyzkoušet a jejich kvalitu je možné zhodnotit až po jejich zkonsumování. S definicí služeb souvisí i skutečnost, že nikdy nevedou k vlastnictví čehokoli, nýbrž slouží k uspokojování potřeb a naplnění snů a představ účastníků cestovního ruchu.

Základním rozdílem mezi zbožím a službou je skutečnost, že zboží se vyrábí, zatímco služby se provádějí. Mezi faktory, které jsou odlišné od zboží, patří dočasnost, různorodost, nehmotnost a neoddělitelnost (Horner a Swarbrooke, 2003). Základní služby poskytují jednotlivé podniky cestovního ruchu, za účelem uspokojení potřeb účastníků. Tyto služby jsou pro realizaci pobytu klíčové a jsou využívány vždy. Zprostředkovateli těchto služeb jsou zpravidla cestovní kanceláře a agentury.

Mezi základní služby cestovního ruchu patří zejména služby dopravní, ubytovací a stravovací. Ostatní služby jsou z části spotřebovávány účastníky cestovního ruchu, avšak většinou slouží k uspokojení místního obyvatelstva. Využití těchto služeb závisí na druhu zájezdu, zákazník je tedy může, ale nemusí využít.

Patří sem zejména pasové a celní orgány, pojišťovací služby, peněžní ústavy, zdravotnická zařízení, policii a další (Hesková a Koletiv, 2011).

3.10.1 Ubytovací služby

Ubytovací služby generují v cestovním ruchu největší část příjmů. Jejich poskytování je jedním ze základních předpokladů rozvoje pobytového cestovního ruchu, ačkoli samotné ubytování obvykle není pro účastníka cílem žádné cesty, nýbrž podmínkou pro realizaci a naplnění samotného účelu cesty (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011). Účastníkům cestovního ruchu umožňují přenocování či strávení přechodné doby v místě, které je vzdálené od jejich trvalého bydliště. Jedná se o krátkodobý pronájem ubytování za účelem uspokojení jejich potřeb.

Jakubíková (2012) ve své knize mimojiné konstatuje, že nároky a požadavky klientů na úroveň ubytovacích služeb neustále rostou. Proto se dnes mnoho ubytovacích zařízení soustředí na sestavení konkurence schopné a široké nabídky zahrnující atraktivní doplňkové služby. Často nabízí možnost wellness, masáží, pořádání konferencí, kongresů či speciálních událostí. Základní služby by měly být součástí nabídky každého ubytovacího zařízení. Tyto služby lze dále rozšiřovat či upravovat dle aktuální poptávky zákazníků tak, aby došlo k maximálnímu uspokojení potřeb a požadavků co nejvyššího množství z nich.

Materiálně technickou základnu ubytovacích služeb tvoří veřejně přístupná ubytovací zařízení (označována jako tzv. komerční subjekty), jejichž fungování je založeno na principu ziskovém. Opačně fungují tzv. podniková rekreační zařízení, která svoji činnost realizují na neziskovém principu. Tato zařízení obvykle poskytují ubytování většímu počtu osob.

Kategorizace ubytovacích zařízení

Ubytovací zařízení se člení do několika kategorií a tříd. Kategorie udává druh ubytovacího zařízení (hotel, hotel garní, motel, penzion), zatímco třída stanoví minimální požadavky na vybavenost, úroveň a rozsah poskytovaných služeb spojených s ubytováním. Jednotlivé třídy jsou označeny jednou až pěti hvězdičkami.

Hotely a ostatní ubytovací zařízení poskytují svým hostům různé možnosti stravování (se snídaní, polopenzí, plnou penzí, all inclusive, ultra all inclusive) a celou řadu dalších, placených či neplacených, doplňkových služeb. Ubytovací zařízení lze členit dle nejrůznějších charakteristik (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011):

a) Dle charakteru zařízení jsou definována zařízení:

- pevná (hotely, motely, penziony, ubytovny, kempy, chaty či soukromá ubytování)
- pohyblivá (lůžkové a lehátkové vozy, lodě, botely či obytné přívěsy)

b) Podle období, ve kterém jsou ubytovací zařízení využívána se dělí na zařízení:

- celoroční
- jednosezónní (léto nebo zima)
- dvousezónní (léto i zima)

c) S touto charakteristikou dále souvisí členění nikoli dle času, nýbrž **podle způsobu využití**.

V tomto případě se hovoří o:

- zařízení volného cestovního ruchu
Účastníkem může být každý, kdo je ochoten zaplatit cenu ubytování a ostatních služeb.
- zařízení vázaného cestovního ruchu
Účastníkem může být pouze osoba, která splňuje konkrétní podmínky, přičemž hradí pouze část ceny ubytování a ostatních služeb.

d) Podle velikosti se ubytovací zařízení dělí na:

- malá
- střední
- velká

V odborné literatuře lze nalézt mnoho dalších hledisek pro členění ubytovacích zařízení, avšak nejčastěji se vyskytuje rozdělení dle marketingového účelu, které je známé mimo jiné z tištěných katalogů a dalších propagačních materiálů cestovních kanceláří a agentur. Podle tohoto rozdělení, které mimo jiné odpovídá přirozeným požadavkům jednotlivých cílových skupin, se nejčastěji rozlišují následující typy ubytovacích zařízení:

1. Hromadná ubytovací zařízení

- Hotel
- Hotel garni
- Motel
- Penzion
- Botel

2. Ostatní hromadná ubytovací zařízení

- Kemp
- Chatová osada
- Turistická ubytovna

3. Individuální ubytovací zařízení

3.10.2 Stravovací služby

Stravovací služby patří mezi velmi staré obory lidské činnosti, jejichž vývoj probíhal kontinuálně s rozvojem ubytovacích služeb, zejména služeb hotelových. Jednotlivé provozovny stravovacích služeb jsou označovány jako gastronomická zařízení. Důvody návštěvy těchto zařízení jsou pro každého hosta zcela individuální. Někteří lidé je vyhledávají za účelem uspokojení potřeby jídla a pití, jiní hledají rozptýlení a komunikační prostor, kde mohou trávit čas se svými přáteli a známými.

Potřeby a pohnutky hostů jsou různé. Na základě těchto rozdílů v potřebách, způsobu chování či sociálního statusu a výši důchodu se zákazníci dělí do různých sociálních skupin, na které se jednotlivá gastronomická zařízení zaměřují a přizpůsobují tomu také nabídku svých služeb. Stravovací služby dle Lochmannové (2015) představují „*služby základního stravování, nabídku a prodej kompletního menu (případně i nápojů) označené jako oběd nebo večeře, doplňkového stravování a občerstvení a společensko-zábavních služeb, které jsou standardně spojeny s hudební produkcí, kulturním programem a dalšími aktivitami.*”

Hesková (2011) dále uvádí, že tyto služby zabezpečují základní potřeby výživy a vytvářejí větší fond volného času využitelný na uspokojování potřeb účastníků cestovního ruchu. Účastníci cestovního ruchu využívají stravovacích služeb v cílových destinacích během svých cest ale také v době přemísťování, neboť obstarání a příprava vlastní stravy bývá často časově náročná.

Stravování lze v obecné rovině členit na společné a individuální.

1. Společné stravování

Jedná se o hromadnou výrobu, prodej a spotřebu jídla a nápojů pro velké skupiny lidí.

a) uzavřené – Pro specificky vymezené skupiny osob. Klient hradí pouze určitou část ceny (školní či zdravotní stravování).

b) veřejné – Jedná se o restaurační stravování.

2. Individuální

Jedná se o využívání individuálních stravovacích zařízení například v rámci individuálních ubytovacích zařízení nebo v místech kde se stravovací zařízení nenachází.

3.10.3 Dopravní služby

Dopravní služby jsou nenahraditelnou součástí cestovního ruchu a jsou základní podmínkou pro jeho realizaci. Zahrnují služby letecké dopravy (jedná se o lety pravidelné či nepravidelné, vnitrostátní a mezinárodní, a lety charterové), služby železniční dopravy (pravidelná i nepravidelná doprava, zvláštní a rekreační vlaky), služby silniční a vodní dopravy a také služby vertikální dopravy (lanovky, vleky) (Orieška, 2010).

Dopravními službami v cestovním ruchu se rozumí „*služby spojené se zajištěním vlastní přepravy účastníků cestovního ruchu a jejich zavazadel, a to včetně informací o dopravním spojení, s rezervováním míst v dopravních prostředcích, prodejem standardních dopravních cenin a vyřizováním reklamací*“ (Lochmannová, 2015). Dopravní služby zahrnují také přepravu a pohyb v cílové destinaci.

Důležitou roli při rozhodování účastníků hraje zejména bezpečnost, rychlost a pohodlnost dopravy za přijatelnou cenu. Dopravní služby cestovního ruchu by měly být organizovány tak, aby účastníkům cestování zjednodušily a co možná nejvíce eliminovaly nepříjemnosti a starosti během jejich cestování (Ryglová, Burian a Vajčnerová, 2011).

Dopravní služby v cestovním ruchu lze členit dle nejrůznějších hledisek:

a) Podle druhu dopravy

- železniční doprava
- letecká doprava
- silniční doprava
- vodní doprava
- ostatní druhy doprav

b) Podle teritoriálního hlediska

- vnitrostátní doprava
- mezinárodní doprava

c) Z hlediska periodicity

- pravidelná doprava
- nepravidelná doprava

(Lochmannová, 2015)

V České republice je nejrozšířenějším druhem dopravy doprava silniční. V rámci mezinárodního cestovního ruchu je nejvíce využívána doprava silniční a letecká, která je oblíbená zejména kvůli své rychlosti a je využívána zpravidla pro přepravu většího počtu osob na střední až velké vzdálenosti. Železniční doprava tvoří v současné době pouze malou část z celkového segmentu. Tato skutečnost je však ovlivněna zejména současnou kvalitou a hustotou železniční sítě. Nejméně využívaným způsobem dopravy je doprava vodní, která je zpravidla realizována za účelem rekreačních a výletních plaveb (Orieška, 2010).

4 Vlastní práce

Praktická část diplomové práce se zabývá zejména komparací aktuální nabídky poznávacích zájezdů na Srí Lanku od vybraných cestovních kanceláří působících na trhu v České republice. Zároveň zpracovává vlastní návrh poznávacího zájezdu dle preferencí zvolené cílové skupiny klientů, které byly analyzovány pomocí dotazníkového šetření.

V první fázi praktické části je Srí Lanka podrobně charakterizována jako celek a následně z pohledu selektivních, lokalizačních a realizačních faktorů, jejichž význam byl vymezen v teoretické části práce. V druhé fázi je porovnána současná nabídka poznávacích zájezdů od vybraných cestovních kanceláří a následně je navržen poznávací zájezd do cílové destinace, který vychází ze současné poptávky klientů.

4.1 Charakteristika zvolené destinace – Srí Lanka

Srí Lanka (nazývána někdy také „Šrí Lanka“) je ostrovní stát Jihovýchodní Asie nacházející se poblíž poloostrova přední Indie. Leží na ostrově "Cejlon", což byl také do roku 1972 její oficiální název. Později byl stát přejmenován na „Srílanská demokratická socialistická republika“. Je jedním z nejstarších buddhistických center na světě, kde se střetávaly cesty významných asijských a evropských dobrodruhů, obchodníků a osadníků, jejichž stopy zde zůstaly dodnes (Lingea, 2016).

Srí Lanka je místem s nejdéle trvající buddhistickou tradicí, díky níž se může pyšnit unikátní a osobitou kulturou. Pro svou bohatou tropickou krajinu a zlatavé pláže je považována za opravdový ráj na zemi. Přírodní krásy, dramatická historie a kulturní dědictví či jedinečné památky okouzlí nejednoho cestovatele. Přestože je Srí Lanka relativně malá, má vše, co si moderní dobou zhýčkaný turista může přát. Tvar ostrova byl v minulosti přirovnáván k mnoha věcem, nejčastěji však k slze kanoucí z jižního cípu Indie.

Vzhledem k dlouho trvající občanské válce, se slzy skutečně staly na dlouho tou nejvýznamnější emocí pro obyvatele ostrova (Styblík, 2015).

Historie Srí Lanky

Bohatá historie Srí Lanky sahá až do doby několika set let před naším letopočtem. Její dějiny se začaly psát již ve 4 století př. n. l. ve městě „Anuradhapura“, kde byly položeny základy sinhálského království. Důležitým mezníkem v historii Srí Lanky se stalo rozšíření buddhismu a vzniku významných poutních míst.

Na Srí Lance též vznikla théravádská škola (Théraváda = „učení starších“), která je nejpůvodnější formou buddhismu. Velice významnou událostí pro posílení postavení tohoto náboženství byl svatý Buddhův zub, který byl do Anuradhapury přivezen roku 371. Údajně se věřilo, že opatrovník svatého Buddhova zubu má právo vládnout. V současné době je zub uložen v chrámu Buddhova zubu ve městě Kandy a dodnes se těší velké úctě. Buddhismus se výrazně podílel na vzniku sinhálské kultury a významně poznamenal život i myšlení Srílanského obyvatelstva (Lingea, 2016; Lingea 2017). Následovala staletí střetů a nepokojů, během nichž byla Anuradhapura několikrát poničena. Kvůli neustále trvajícím bojům nakonec došlo k vybudování nového hlavního města „Polonnaruwa“, které se stalo hlavním městem na dobu delší než dvě stě let.

K osídlení Srí Lanky docházelo v počátcích pouze v severní polovině ostrova, což také dokazují četné archeologické nálezy právě v Anuradhapure a Polonnaruwě. Prvními obyvateli Srí Lanky byli „Védové“ (též „Veddové“), kteří na ostrov přišli pravděpodobně z Indie, údajně již v období 16 000 př. n. l. či o mnoho dříve. Ve 4. století př. n. l. začali na ostrov pronikat obyvatelé severní Indie, kteří jsou považováni za přímé předky současných obyvatel zvaných „Sinhálci.“ Jejich předchůdci se původně usídlili na západním pobřeží a postupně pronikali do vnitrozemí, zejména do oblastí na severu, kde kolem roku 377 př. n. l. založili zmíněnou osadu Anuradhapura. Z ní se posléze stalo první velké město Srí Lanky, které zůstalo centrem dění po dalších 1500 let.

Ve 13. století n. l. se země rozdělila na několik království, z nichž největšího významu nabylo království tamilské, kterému v této době patřila většina ostrova. Rozdíly mezi tamilci a sinhálci se neustále zvětšovaly a docházelo ke vzniku vzájemné nenávisti, srážkám a masakrům.

Od roku 1505 celý ostrov ovládli Portugalci, avšak roku 1656 o svou moc přišli a nadvládu se ujali Holanďané. Ti si ze Srí Lanky udělali doslova „zlatý důl“, přesto však ani jejich nadvláda netrvala věčně. V 19. století n. l. je vystřídali Britové, kteří po sobě zanechali mimo jiné i parlamentní demokracii, která na Srí Lance trvá až dodnes (Filipský, 1972).

Stali se první velmocí, které se podařilo získat celý ostrov, vč. města Kandy. To se ani Portugalcům ani Holanďanům přes veškerou snahu, nikdy nepodařilo. V roce 1947 se Srí Lanka (tehdy Cejlon) stala nezávislým členem Britského Commonwealthu (Styblík, 2015), (Lingea, 2017).

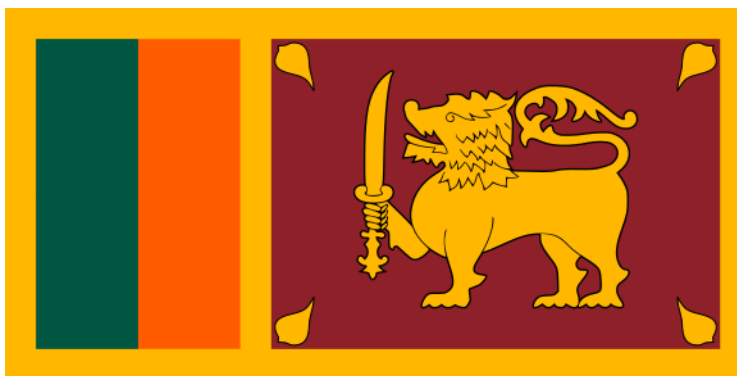
4.1.1 Selektivní předpoklady cestovního ruchu

V následující kapitole je Srí Lanka charakterizována z hlediska selektivních faktorů, které podle P. Mariota vyjadřují způsobilost podílet se aktivně i pasivně na cestovním ruchu. Tyto faktory působí na cestovní ruch na regionální i mezinárodní úrovni a patří sem například administrativní uspořádání země, obyvatelstvo, poměr etnických skupin, náboženství a další.

Státní zřízení a administrativní členění

Srí Lanka je demokratickou socialistickou republikou v rámci Commonwealthu, s prezidentským systémem vlády. V pořadí již sedmým prezidentem se v roce 2015 stal „Maithripala Sirisena“, který stojí zároveň v čele vlády a je vrchním velitelem srílanských ozbrojených sil (Maithripala Sirisena, 2019). Dle ústavy z roku 1978 může být hlavou státu pouze Sinhálec, který vyznává buddhismus. Prezident, který je dle ústavy volen na maximálně dvě šestiletá funkční období, disponuje mimo jiné pravomocí rozpustit parlament. Ten se skládá pouze z jedné komory o 225 členech, volený poměrným systémem na 6 let. Součástí politické scény Srí Lanky je také skupina tzv. Tamilských tygrů (LTTE), která usiluje a podporuje nezávislost tamilského lidu. Toto politické a vojenské seskupení vzniklo již v roce 1978 a díky svým krutým praktikám s netamilskými obyvateli a politickými protivníky, byli zapsáni na seznam teroristických organizací v 32 zemích světa.

Obrázek 3 - Státní vlajka Srí Lanky

Zdroj: Státní vlajky, 2020

Oficiálním hlavním městem Srí Lanky je město „Šrí Džajavardanapura Kotte“, které není považováno za nijak zvláštní.

Hlavní město je předměstím největšího města „Colomba“, které je naopak považováno za opravdovou metropoli a turistické centrum ostrova. Od doby kolonizace se město stalo nejdůležitějším přístavem v celém Indickém oceánu. Colombo je zároveň hlavním městem západní provincie a je označováno za centrum obchodu a finančnictví (Styblík, 2015).

Dalším významným městem je město „Kandy“, bývalé sídlo Sinhálských králů a centrum buddhismu. Nachází se zde Chrám zlatého zubu, který podle legendy ukrývá zub Buddhy Gautamy. Oblíbeným městem je též přístavní město „Galle“, které je významné především pro pěstování a obchod s čajem. Území Srí Lanky je rozděleno na 9 provincií (CK Mundo, 2019)

Tabulka 1 - Administrativní dělení: Provincie Srí Lanky

Provincie (česky)	Hlavní město provincie	Rozloha v km ²
Střední provincie	Kandy	5674
Východní provincie	Trincomalee	9951
Středoseverní provincie	Anuradhapura	10714
Severní provincie	Jaffna	8882
Severozápadní provincie	Kurunegala	7812
Provincie Sabaragamuwa	Ratnapura	4902
Jižní provincie	Galle	5559
Provincie UVA	Badulla	8488
Západní provincie	Kolombo	3709

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Mundo, 2019

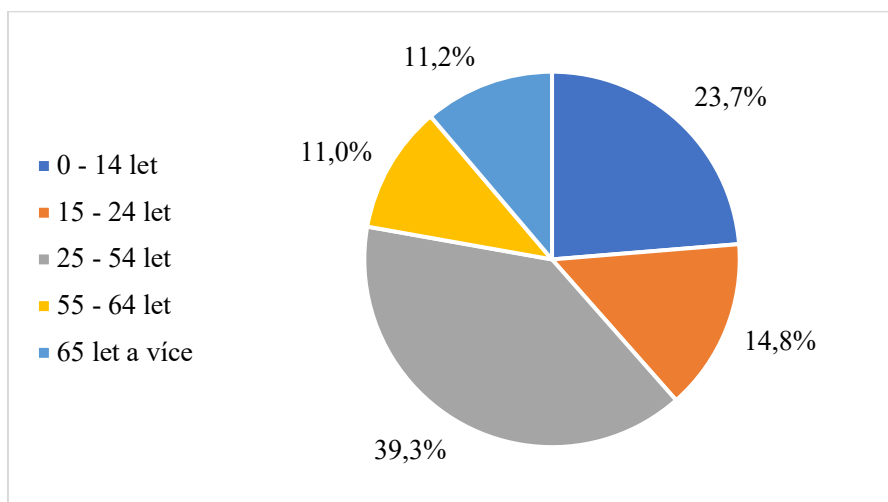
Obyvatelstvo

Na Srí Lance žije v současné době přes 21 milionů obyvatel (*Přesný počet obyvatel z 17.11. 2019 = 21,357,751*). Zhruba 52 % tvoří ženy a zbývajících zhruba 48 % tvoří muži. V roce 1948 žilo na Srí Lance zhruba 7 milionů obyvatel, avšak vlivem populační krize v 80. letech tento počet významně rostl. Podle předpokladů má srílanská populace dosáhnout svého vrcholu již v roce 2020 s 25 miliony obyvatel a poté by měla začít klesat (Aktuálně, 2019).

Z rozlohy země a počtu obyvatel vyplývá, že je Srí Lanka poměrně hustě osídlená. Svou hustotou zalidnění 340 obyvatel na km², se řadí zhruba na 39. místo na světě. Stejně jako v ostatních rozvinutých zemích i zde dochází k rychlému stárnutí populace. Podle posledních údajů WHO (Světové zdravotnické organizace) zveřejněných v roce 2018 je na Srí Lance průměrná délka života u mužů 72,1 let, zatímco ženy se průměrně dožívají až 78,5 let (Worldlifeexpectancy, 2018).

Průměrný věk srílanského obyvatele je 32,6 let. Na jednu ženu připadají v průměru 2,2 porody a největší porodnost je u žen v rozmezí mezi 25 až 29 let věku. Gramotnost obyvatel na Srí Lance patří mezi největší ze zemí Jižní Asie. Míra gramotnosti obyvatel činí v současné době necelých 92 % což je mnohem více, než se od zemí třetího světa očekává. V následujícím grafu je zachycena struktura obyvatel podle věkových kategorií (Worldometers, 2019).

Graf 1 - Struktura populace podle věku

Zdroj: Vlastní zpracování dle Worldometers, 2019

Etnické skupiny

K hlavním etnickým skupinám patří především „Sinhálci“ kteří tvoří zhruba 74 % populace. Na ostrov přicházeli z Indie již na počátku 5. století n. l. Převážná většina těchto obyvatel vyznává buddhismus a velmi malé procento Sinhálců se hlásí ke křesťanství. Tito obyvatelé hovoří jazykem „sinhálština“, jejíž dnešní podoba je ovlivněna jak tamilštinou, tak evropskými jazyky. Přestože jazyk a náboženství tyto obyvatele sjednocuje, existují doposud značné rozdíly mezi sinhálci žijící v horských oblastech a obyvateli pobřežních nížin.

Druhou nejpočetnější skupinou obyvatel jsou „Tamilové“ (nebo také Tamilci), kteří tvoří zhruba 12 % populace. Většina z nich vyznává hinduismus. Kromě Sinhálců a Tamilů žije na ostrově také velké procento muslimů (zhruba 7 % z celkového počtu obyvatel), menšina Tamilů s indickými kořeny (zhruba 4,6 %) a malé množství Malajců, Portugalců a Nizozemců (Základní informace o Srí Lance, 2019).

Náboženství

Srí Lanka patří k nejvíce náboženským zemím světa a je považována za nejstarší centrum buddhismu na světě. Náboženství je v životě důležité pro zhruba 99 % populace. Více než 70 % obyvatel Srí Lanky se hlásí k buddhismu. Buddhismus školy theraváda, k němuž se hlásí především Sinhálci, hraje významnou roli nejen v duchovním a kulturním životě ostrova, ale také v politice.

Mezi další významná náboženství Srí Lanky patří Hinduismus. Je dominantní zejména v severovýchodní části Srí Lanky a je nejvíce rozšířen mezi „Tamily“. Mezi hlavní božstva Hinduismu patří Brahma, Vishnu, Shiva či bůh se sloní hlavou zvaný Ganesh. Stoupců Hinduismu je zhruba 13 % celkové populace. Přibližně 8 % obyvatel Srí Lanky se hlásí k Islámu a zhruba 7 % celkové populace jsou křesťané (Srí Lanka, 2014).

Jazyk

Úředními jazyky na Srí Lance jsou sinhálština a tamilština. Sinhálština používá své vlastní písmo a je rodným jazykem pro zhruba 74 % populace. Tamilštinou se na Srí Lance dorozumívá zhruba 18 % populace. Je oficiálním jazykem i v některých indických státech, a patří mezi nejstarší jazyky na světě. Dle ústavy je také oficiálně uznána angličtina, která se používá zejména ve vládních orgánech, v oblasti vědy, vzdělání a obchodu. Funguje také jako sjednocující jazyk, kterým se plynně domluví zhruba 10 % obyvatel. Velký význam má především ve velkých městech (Základní informace o Srí Lance, 2019).

Měna

Oficiální měnou na Srí Lance je srílanská rupie označována zkratkou Rs. či LKR (mezinárodní označení). Dle kurzu ze dne 11.11.2019 se 1 srílanská rupie rovná 0,13 korunám českým. Velmi levná je na Srí Lance doprava a jídlo a pití z pouličních stánků. Srí Lanka se stále řadí k nejlevnějším zemím Asie, avšak v turistických centrech se již ceny stávají srovnatelné s těmi českými (Informace o Srí Lance, 2017), (Cestolino, 2019).

4.1.2 Lokalizační předpoklady cestovního ruchu

Lokalizační předpoklady představují umístění aktivit cestovního ruchu v určité oblasti a jejich možný rozvoj. Jednoduše představují to, co je možné na daném území vidět.

Základními typy lokalizačních předpokladů jsou přírodní podmínky a kulturní atraktivita dané destinace. Přírodní podmínky jsou dány zejména rozmanitostí přírodního prostředí a čím více je toto prostředí odlišné a jedinečné, tím je daná oblast pro účastníky cestovního ruchu atraktivnější.

Kulturní předpoklady jsou ovlivněné dlouhodobým historickým vývojem země. Nejvýznamnější jsou pro účastníky CR obecně památky, zejména však kulturně významné a zapsané na seznamu světového dědictví UNESCO.

1. Přírodní předpoklady

Přírodními podmínkami se rozumí zejména klima, jedinečnost přírody, zastoupení rostlin a živočichů či vodní a geologické poměry. Patří sem také unikátní přírodní památky, které lákají turisty z celého světa. Srí Lanka má na svém území dokonce dvě přírodní památky, zapsané na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO

Geografie

Ostrovní stát Srí Lanka, přezdíváný „Smaragd indického oceánu“, leží mezi Bengálským zálivem a Lakadivským mořem. Od Indie je oddělen 64 kilometrů dlouhým Palkovým průlivem s řetězem korálových útesů zvaných „Adamův most“. Tyto útesy stále připomínají pozůstatky původního spojení Srí Lanky s Indickým subkontinentem, které bylo však v letech 6000 až 3500 př. n. l. odděleno.

S celkovou rozlohou 65 610 km² (z toho 64 740 km² tvoří země a 870 km² zaujímají vodní plochy) je Srí Lanka 25. největším ostrovem světa a svou rozlohou zabírá zhruba 83 % rozlohy České republiky. Její tvar je nejčastěji přirovnáván ke kapce kanoucí z jižního cípu Indie. Ostrov je dlouhý 445 km od severu k jihu a 225 km od západu k východu. Pobřeží lemované korálovými útesy zaujímá délku celkem 1340 km (Srí Lanka, 2019).

Povrch

Centrem ostrova je rozsáhlé pohoří s nejvyšší horou Mount „Pidurutalagala“ (2524 m. n. m.), nacházející se v provincii Central, poblíž města Nuwara Eliya. V angličtině je někdy přezdívána jako „Mount Pedro“. Většina ostrova je pokryta planinami dosahujícími do nadmořské výšky až 200 metrů. V srdci Srí Lanky (v jižní části) se též nachází centrální vysočina s náhorní plošinou a vrcholy s nadmořskou výškou dosahující až 2 500 metrů.

Ostrov je lemován pobřežním pásem nížin do 30 m. n. m. s mnoha nádhernými písčnými plážemi a pobřežními lagunami. Nejsušší oblastí celého ostrova je sever, který je pokryt rozsáhlými rovinami (CK Mundo, 2020).

Podnebí

Díky umístění Srí Lanky mezi 5. a 10. stupněm severní šířky zde panuje vlhké tropické podnebí, které se projevuje střídáním období sucha a monzunových dešťů.

Celoročně je počasí teplé, je však zmírňováno vlivem Bengálského zálivu a Indického oceánu. Průměrné teploty jsou v horách vnitrozemí okolo 15 °C, přes noc zde klesají k 10 °C. V nížinách je celoroční průměrná teplota kolem 30 °C.

Klima ostrova také ovlivňují dvě monzunová období, trvající od května do října (monzun Yala) a od prosince do března (monzun Maha). Mimo monzunová období se mohou vyskytnout též tropické cyklony. Podle výskytu dešťových srážek je ostrov rozdělen na dvě části. Na část vlhkou, se srážkami 3 700 mm za rok a část suchou, se srážkovými úhrny 1 500 mm ročně. V suché oblasti dochází ke srážkám pouze v období monzunů, po zbytek roku je oblast beze srážek (NA CESTY - Počasí a kdy jet na Srí Lanku, 2020).

Vodstvo

Územím Srí Lanky protéká více než 100 řek, z nichž některé mají pouze sezonní či velmi malý význam. Řeky na tomto ostrově jsou typicky krátké a vodnaté. Většinou území protéká 12 hlavních řek, z nichž polovina náleží do vlhké oblasti. Nejdelší řekou Srí Lanky je řeka „Mahaweli“ (též „Mahaweli Ganga“), dlouhá 335 km. Pramení v centrální hornaté oblasti, pokračuje na sever do suché severovýchodní oblasti ostrova, a nakonec ústí do Kottiarského zálivu. Členitý povrch umožňuje vzniku mnoha vodopádů po celém území ostrova. Největším vodopádem je vodopád Bambarakanda dosahující výšky 263 metrů. Dalšími často navštěvovanými vodopády jsou Ramboda, Rawana a Diyaluma.

Fauna a flóra

Srí Lanka je na první pohled zeleným ostrovem. Většina stromů, které zdejší zeleň tvoří, jsou palmy, listnaté stromy a v některých horských oblastech také jehličnaté borovice. Přestože zde panuje po většinu roku tropické klima, všechna zeleň má ideální podmínky k růstu.

Centrální oblast Srí lanky pokrývají rozsáhlé čajové plantáže, které zde vznikly zhruba v 19. století. Dnes jsou důležitým zdrojem sklizně a výroby zdejší hlavní suroviny – Cejlonského čaje. Čajové plantáže jsou také jednou z nejvíce vyhledávaných turistických „atrakcí“ na Srí Lance. V jižní části ostrova se nachází jediný deštný prales na ostrově zvaný „Sinharaja“, který byl v roce 1988 zapsán na seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Je světovou biosférickou rezervací, která je domovem mnoha druhů rostlin i živočichů. Druhou kulturně významnou památkou, zapsanou také na seznamu UNESCO je centrální vysočina, zahrnující mimo jiné i NP Horton Plains. Území Srí Lanky je plné vodopádů a několika rozlehlých národních parků.

Zejména v těchto národních parcích (ale i mimo ně) lze vidět nespočetné množství zvířat. Tak jako v každé exotické zemi se zde vyskytují rozmanité množství hmyzu a hadů ale také velká a často nebezpečná zvířata. V národním parku Yala lze spatřit zhruba 20 dospělých leopardů a několik velkých medvědů pyskatých. Na celém ostrově žije několik tisíc slonů, z nichž kolem 200 žije bohužel v zajetí. Kromě slonů se na Srí Lance často vyskytují opice, jedovatí varani, mořské i sladkovodní želvy, divoká prasata a lesní zvěř.

2. Kulturní předpoklady

Jak již bylo řečeno, kulturní atraktivita jsou významně ovlivněny historickým vývojem země. Srí Lanka je kulturně velice bohatou zemí s mnoha jedinečnými památkami. Významnou oblast tvoří zejména tzv. „*kulturní trojúhelník*“, který se nachází zhruba ve středu země. Je tvořen bývalými královskými městy Anuradhapura, Polonnaruwa a Dambulla, které jsou všechny zapsané na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Nejvýznamnější kulturní památky jsou popsány níže.

Colombo

Colombo, srdce Srí Lanky a její největší město. Představuje skutečnou metropoli ostrova, kam je soustředěna většina obchodních a průmyslových aktivit. Do roku 1978 bylo také hlavním městem země. Kolombo se rozkládá podél 60 km západního pobřeží a přiléhá k současnému hlavnímu městu Šrí Džajavardanapura Kotte, vzdáleného zhruba 10 km. Žije zde více než 2,4 milionů obyvatel. Jedná se tedy pochopitelně o rušné, chaotické a přelidněné město, které v počátcích cest nepatří mezi příliš velká turistická lákadla. Ve městě je však k vidění mnoho půvabných památek, které stojí za pozornost každého cestovatele (City population, 2019).

Kandy (UNESCO)

Kandyjské království bývalo tím posledním, které trvalo až do nadvlády Britů. Buddhistické město Kandy je dodnes považováno za jedno z nejkrásnějších měst Srí Lanky. Nejvýznamnější památkou je zde bezpochyby Chrám Buddhova zubu, ve kterém je údajně (ve zlaté schránce) uložen Buddhův zub – nejvzácnější relikvie celého ostrova. Denně se vydá tuto vzácnost spatřit několik tisíc lidí. Pozornost turistů také významně přitahuje nedaleko vzdálená královská botanická zahrada Peradeniya.

Dambulla (UNESCO)

Dambulla je poutním místem z dob 1. století př. n. l. Jedná se o nepozoruhodnější jeskynní chrámový komplex, který nemá ve světě obdoby. Právě proto byl zapsán na seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Je tvořen pěti oddělenými jeskyněmi, ve kterých se nachází zhruba 150 ojedinělých buddhistických maleb a několik desítek soch znázorňujících Buddhu a některá hinduistická božstva. Největší jeskyně je dlouhá 50 metrů a 6 metrů vysoká. Chrám lze navštívit čtyřmi různými vchody, je však nutné překonat dlouhé žulové schody.

Anuradhapura (UNESCO)

Anuradhapura byla téměř 1000 let největším a nejvýznamnějším královským městem již od r. 380 př. n. l. Nacházejí se zde významné pozůstatky města a starověké památky rozkládající se na rozlehlé ploše. Jednou z jedinečných památek je obří stúpa (Džetavanarama Dágoba) vysoká zhruba 70 metrů., která patří mezi nejvýznamnější dochovanou památku tohoto města. Je postavena z takového množství cihel, že kdyby se z nich postavila třímetrová zeď, vedla by z Londýna až do Edinburghu (cca 545 km). Další památkou je bílá stúpa (Ruvanveliséja Dágoba) vysoká zhruba 55 metrů a chráněná zdí ze stojících slonů. Častým turistickým lákadlem je také bronzový chrám a nejstarší posvátný strom na světě (Bódhi), starý zhruba 2000 let.

Polonnaruwa (UNESCO)

Město Polonnaruwa bývalo dříve hlavním městem Srí Lanky po dlouhá tři staletí. Jedná se o kulturně významnou oblast starou téměř 1000 let, která je však o něco mladší než zmíněná Anuradhapura.

Dnes se zde nachází zachovalé zbytky paláců, svatyně, a především nádherné sochy. Druhé z královských měst Srí Lanky je nejen rájem archeologů, ale také významnou památkou celého ostrova.

Sigiriya (UNESCO)

Lví hora neboli Sigiriya dnes patří mezi nejvýznamnější archeologické památky Srí Lanky. Od roku 1982 je zapsaná na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Skalní stěny jsou zdobeny freskami zachycující portréty různých žen. Tyto fresky pocházejí z 5. století a jsou jedinými historickými dochovanými malbami bez náboženského podtextu. V jedné části skalní plošiny se nachází lví pódium, kde byl kdysi postaven obří cihlový lev. Podle něho dostala hora i své jméno.

Na vrcholu hory vysoké 180 metrů se již dnes nachází zbytky základů staveb a paláců pravděpodobně z dob 5. století. Z hory je mimořádný výhled na celé okolí ostrova.

Adam's peak (Adamova hora)

V srdci celého ostrova se nachází posvátná Adamova hora, někdy též nazývána Srí Pada (stopa). Na vrcholku hory vysoké 2243 metrů se nachází stopa velikosti zhruba 2 metrů, která je dle legendy považována za otisk Buddhova chodidla, který zde zanechal těsně před tím, než opustil tento svět. Podle odlišných náboženství je stopa považována za otisk chodidla boha Šivy (hinduisté) či Adama (křesťané), který na toto místo vstoupil údajně poprvé poté, co byl propuštěn z ráje.

Jediným společným cílem pro všechna náboženství na ostrově je vystoupat po zhruba 6000 schodech na samotný vrchol tohoto posvátného místa a sledovat odtud východ slunce. Poutníků, kteří se denně na vrchol Adamovy hory vydávají, jsou tisíce. Adamova hora je také vyhledávaným turistickým cílem. Místní věří, že by na Adamovu horu měl vystoupat každý, alespoň jednou za svůj život.

Galle (UNESCO)

Přístavní město Galle je čtvrtým největším městem ostrova. Zdejší přístav byl nejvíce využíván v 16. století portugalskými mořeplavci, kteří zde postavili středověkou pevnost a pojmenovali toto město jeho současným názvem.

Pod nadvládou Holanďanů byly všechny zdejší portugalské stavby zničeny a nahrazeny novou pevností rozkládající se na ploše zhruba 1 kilometr čtvereční. Tato pevnost byla během své existence opravena a v současnosti je vyhledávaným turistickým cílem.

4.1.3 Realizační předpoklady cestovního ruchu

Realizační předpoklady jsou důležité zejména ve finální fázi cestovního ruchu. Zajišťují samotnou dostupnost a možnost využití služeb cestovního ruchu v dané lokalitě. Základem realizačních faktorů je především hustota a kvalita dopravní sítě a materiálně – technická základna, kterou tvoří veškeré ubytovací, stravovací a další zařízení a služby.

Doprava

Doprava na Srí Lance je velmi chaotická a místy až nebezpečná. Silnice jsou zde přeplněné všemi možnými dopravními prostředky, které zde jezdí vlevo a jejich řidiči často příliš nedodržují žádná pravidla silničního provozu.

Mezi nejpoužívanější dopravní prostředky na Srí Lance patří především autobusy, tuk-tuky (zdejší tříkolky), vlaky, motorky či skútry nebo kola. Způsob řízení místních řidičů je například s našimi poměry naprosto nesrovnatelný. Typické je i neustálé troubení na všechny strany. Nejméně využívaným prostředkem jsou automobily. Jejich cena (i daň) je tak vysoká, že si je většina obyvatel jednoduše nemůže dovolit (Petříková, 2017).

Letecká doprava

Na území Srí Lanky se nachází celkem 18 letišť, z nichž však pouze jedno je mezinárodní. Jedná se o hlavní letiště Bandarainake airport mezi Colombem a Negombem. Druhým nejvyužívanějším letišťem je Jaffna, odbavující pouze vnitrostátní a vojenské lety. Novější letiště bylo otevřeno také v Mattale (Hambantota International Airport). Pro všechny zájezdy v nabídkách CK je využíváno hlavní letiště v Colombu (Mahalo, 2020).

Autobusová doprava

Velice rozšířená je zde naopak autobusová doprava. V autobuse se sice běžný turista občas může bát o život, ale zaručeně se tímto dopravním prostředkem dostane do všech koutů ostrova. Další velkou výhodou je, že autobusů na Srí Lance je opravdu hodně a jezdí velmi často.

Nemají však žádný jízdní řád a některé autobusy nemají ani pevně určené zastávky. Na silnici či zastávce je třeba počkat, zamávat na řidiče autobusu a doufat, že zastaví. Na Srí Lance jezdí celkem tři druhy autobusů, které se liší svou kvalitou a také cenou jízdného. Červené (státní) autobusy jsou velmi staré, rozvrzané a údajně dovážené z Pákistánu, kde jsou již vyřazené z provozu. Klimatizaci samozřejmě nemají. Jsou velmi pomalé a zastavují zpravidla všem a všude. Jejich výhodou je velmi nízká cena jízdného, kde i několika hodinová cesta vyjde v přepočtu na 4 koruny české či méně.

Bílé (také státní) avšak dálkové autobusy jezdí mezi všemi většími městy (např. Colombo, Kandy, aj.). Měly by být údajně rychlejší než červené autobusy, neboť nezastavují na všech možných místech. Zpravidla však řidiči zastavují všude, kde na ně Srílančan mávne. Matoucí mohou být (zejména pro turisty) soukromé autobusy, které jsou také bílé. Jezdí mezi všemi většími městy a některé mají na rozdíl od státních autobusů i klimatizaci. Cesta je sice příjemnější, ale cena jízdného je u soukromých autobusů zhruba dvakrát vyšší oproti státním dopravcům (Mahalo, 2020).

V každém autobusu je vždy řidič a jeden výběřčí, který ochotně obchází všechny cestující na každé zastávce a vybírá pouze peníze.

Zpravidla zde neexistují žádné lístky, kterými by se cestující mohl prokázat, ale výběrčí si své cestující velmi dobře pamatuje. Turisté zpravidla platí více než zdejší obyvatelé, i tak však cesta vyjde v přepočtu pár korun. Typickým a nezapomenutelným zážitkem ze zdejších autobusů je hudba, která hraje v každém autobusu velmi nahlas (Srí Lanka očima bat'ůžkářů, 2019).

Vlaková doprava

Srílanská železniční síť vznikla již za nadvlády Britů a od té doby se příliš nezměnila. Vagóny jsou většinou hodně staré, ale občas se najdou i vlaky moderní, které však nemají takové kouzlo. Původní vlaky jsou velkým turistickým lákadlem, zejména při cestách do vnitrozemí a žádný turista by si je neměl při své návštěvě nechat ujít. Železnice má tři trasy a vlaky jimi projíždí pouze párkrát za den. Jedná se o krásný, ale opravdu pomalý způsob, jak poznat krásy ostrova. Obecně mají vlaky tři třídy. První třída je novější, klimatizovaná, pohodlná a jezdí zde jen turisté. Jízdné je dražší a místa je nutné rezervovat i několik týdnů či měsíců předem. V druhé třídě jsou pohodlné a poněkud prostorné sedačky a jezdí zde turisté s místními obyvateli. O místa je zde často boj.

Ve třetí třídě jezdí jen místní, kteří sedí na dřevěných lavicích nebo „všude, kde se dá“. Jízdné je sice nejlevnější, ale jízda je velice nepohodlná (Mahalo, 2020).

Tuk tuk

Nejoblíbenějším dopravním prostředkem je tuk tuk neboli tříkolka s kapotou. Tuk tuk je otevřený, a ne příliš pohodlný. Je většinou využíván na krátké vzdálenosti a místo zde najdou dvě až tři osoby. Tuk tuků jezdí na Srí Lance obrovské množství a lze je sehnat i v té nejtemnější uličce. Cena za zhruba kilometr jízdy se pohybuje v přepočtu kolem 5 Kč. Pro turisty je však cena několikrát vyšší. Řidiči jsou velice ochotní, rádi smlouvají a dovezou své zákazníky kamkoli (Cestuj levně, 2020).

Materiálně – technická základna

Materiálně technickou základnu tvoří zejména ubytovací a stravovací služby.

Ubytovací služby

Na Srí Lance se nachází ubytování všech druhů i cenových kategorií. Nejvyužívanějším typem ubytování ze strany turistů jsou tzv. „homestay“ či „guesthousy“, kdy zdejší rodina pronajímá pokoje ve svém domě. Většina těchto ubytování nemá teplou vodu, ale disponují větrákem či moskytiérou proti přemnoženému hmyzu.

V těchto typech ubytování je nutné počítat s nižší čistotou a komfortem. Jsou však hojně využívány turisty cestujícími, kteří cestují individuálně. Cestovní kanceláře naopak nejvíce využívají hotely, které jsou zde klasifikované od tří do pěti hvězd. Existují zde i luxusní rozlehlé resorty s bazény, perfektním servisem a službami. Během cest je možné se ubytovat i v kempu či chatkách na pláži. Z nabídky si vyberou méně nároční cestovatelé i náročná klientela.

Stravovací služby

Kuchyně Srí Lanky je zcela unikátní a nabízí nepřehledné množství exotických chutí. Je ovlivněna nejen sousedními státy, ale také bohatou historií, díky které nese prvky indické, asijské, arabské ale i evropské kuchyně. Zdejší jídla jsou výborná, ale hodně pálivá. Na Srí Lance je velmi rozšířené zejména pouliční jídlo v malých stáncích, ale nachází se zde také mnoho restaurací všeho druhu i kvality. V restauracích je někdy možné ochutnat i jídla mezinárodní kuchyně, časté jsou zejména čínské restaurace.

Typickým pokrmem je rýže na kari na nesčetně způsobů. Srílánčané jedí své pokrmy zásadně rukama, respektive pouze pravou rukou. Levá zůstává čistá.

4.2 Analýza nabídky cestovních kanceláří na trhu v České republice

Nabídka zájezdů na exotickou Srí Lanku je na trhu v České republice poměrně rozsáhlá. Tato destinace se stává atraktivní nejen pro specializované cestovní kanceláře, ale je hojně zastoupena i v portfoliu největších (všeobecných) cestovních kanceláří na českém trhu. Častěji se v nabídkách velkých CK vyskytují letecké pobytové zájezdy u moře, doplněné pouze krátkými fakultativními výlety. Pro účely této práce jsou však analyzovány pouze zájezdy poznávací, jejichž program je věnován Srí Lance a není kombinován s poznáním některé z okolních zemí.

Informace o aktuální nabídce zájezdů cestovních kanceláří byly zjišťovány zejména z webových stránek cestovních kanceláří, popřípadě jejich aktuálních katalogů. V některých případech byly informace doplněny nebo ověřeny na základě krátké komunikace s cestovní kanceláří (např. prostřednictvím rychlého online chatu dostupného právě na webových stránkách). V následující části práce jsou rozebrány poznávací zájezdy na Srí Lanku organizované v roce 2020.

CK FISCHER, a.s.

Historie cestovní kanceláře Fischer, a.s. sahá až do roku 1991, kdy byla v Praze založena první dceřiná společnost tehdejší Německé cestovní kanceláře Fischer Reisen GmbH. Tato cestovní kancelář reprezentuje největší cestovní skupinu v České republice s nejširším portfoliem na českém trhu. Specializuje se zejména na letní pobytové zájezdy u moře, ale v jejím portfoliu produktů nechybí ani atraktivní zimní dovolené, zájezdy do exotických destinací či tzv. „eurovíkendy“ v oblíbených světových metropolích.

V sezóně 2020/2021 nabízí také velké množství poznávacích zájezdů do různých koutů světa. Na Srí Lanku organizuje v této sezóně celkem dva poznávací zájezdy, které se však svým itinerářem příliš neliší. Prvním ze zájezdů je „Malý okruh Srí Lankou“, který je nabízen v mnoha termínech s odlety několikrát měsíčně až do září 2020. Ve stejných termínech je zároveň organizován zájezd „Duše Srí Lanky“. Podrobnosti o nabízených zájezdech zachycují následující tabulky (vzhledem k velkému počtu termínů, jsou pro větší přehlednost v tabulce č. 1 zachyceny odletové termíny pouze pro první polovinu roku 2020):

Tabulka 2 – Zájezd „Malý okruh Srí Lankou“ od CK Fischer

Název zájezdu	MALÝ OKRUH SRÍ LANKOU 3*			
	Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování
12.2. - 20.2. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
19.2. - 27.2. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
26.2. - 5.3. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
4.3. - 12.3. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
11.3. - 19.3. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
18.3. - 26.3. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
25.3. - 2.4. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
1.4. - 9.4. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
8.4. - 16.4. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
15.4. - 23.4. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
22.4. - 30.4. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	58 485 Kč
29.4. - 7.5. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	56 985 Kč
6.5. - 14.5. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	56 985 Kč
13.5. - 21.5. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	56 985 Kč
20.5. - 28.5. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	55 485 Kč
27.5. - 4.6. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	55 485 Kč
3.6. - 11.6. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	55 485 Kč
10.6. - 18.6. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	55 485 Kč
17.6. - 25.6. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	55 485 Kč
24.6. - 2.7. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	55 485 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Fischer, 2020

Následující tabulka znázorňuje informace týkající se zájezdu „*Duše Srí Lanky*“, které jsou však totožné s poznávacím zájezdem „*Malý okruh Srí Lankou*“.

Tabulka 3 - Zájezd „*Duše Srí Lanky*“ od CK Fischer

Název zájezdu	DUŠE SRÍ LANKY 3*				
	Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
	12.2. - 20.2. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	85 980 Kč
	19.2. - 27.2. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	85 980 Kč
	26.2. - 5.3. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	85 980 Kč
	4.3. - 12.3. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	85 980 Kč
	...				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Fischer, 2020

Cestovní kancelář Fischer, a.s. nabízí oba poznávací zájezdy pouze na 9 dní bez možnosti prodloužení. Nástupním místem je v obou případech letiště Václava Havla v Praze, odkud je s přestupem naplánován let do Colomba, hlavního města Srí Lanky.

Stravování je zajištěno formou polopenze v 3* hotelech během okruhu. Klienti jsou ubytováni zpravidla ve dvoulůžkových pokojích. Součástí ceny zájezdu je zpáteční letenka Praha – Colombo vč. poplatků, ubytování a stravování. Dále je v ceně zájezdu zahrnuta přeprava pronajatým klimatizovaným vozem a služby česky mluvícího místního průvodce. Srí Lanské vízum v hodnotě zhruba 40 USD na osobu není zahrnuto v ceně zájezdu a je třeba ho zajistit individuálně, popřípadě ve spolupráci s cestovní kanceláří.

Cestovní kancelář Fischer, a. s. dále nabízí svým náročnějším klientům možnost využití 4* hotelu během okruhu s příplatkem 2 500 Kč u zájezdu „*Malý okruh Srí Lankou*“. V případě zájezdu „*Duše Srí Lanky*“ je za ubytování v 4* hotelu účtován navíc poplatek 5 000 Kč. V nabídce je také možnost využít stravování formou „*All Inclusive*“ rovněž za poplatek. Při online rezervaci zájezdu je možné získat slevu 500 Kč (CK Fischer, 2020).

„Malý okruh Srí Lankou“ – Program zájezdu

1. Den: Odlet z letiště Václava Havla – Praha do Colomba (let s přestupem).
2. Den: Přílet do **Colomba** v ranních hodinách, ubytování a odjezd do sloního sirotčince **Pinnawala**, kde je možné pozorovat slony při krmení a koupání v místní řece. Následuje přesun do okolí Sigiriye, ubytování a odpočinek v hotelu.

3. Den: Odjezd na skalní prohlídku „*Lví hory*“ **Sigiriya**, která je archeologickým nalezištěm zapsaným na seznamu světového dědictví UNESCO. Následuje přesun do města **Dambulla**, ležícího v centru celé Srí Lanky. Zde je naplánována prohlídka posvátného komplexu jeskynních chrámů, který je též zapsán na světovém dědictví UNESCO. Návrat do hotelu, volno, odpočinek po zbytek dne.
4. Den: Ranní odjezd do **Polonnaruwy** s návštěvou archeologického naleziště se sochou ležícího Buddha. V odpoledních hodinách safari v národním parku **Minneriya**. Večer návrat do hotelu.
5. Den: Po snídani je naplánován přesun na pobřeží a ubytování v hotelu Tangerine beach.
6. Den – 8. Den: Pobyť u moře, odpočinek, individuální program.
9. Den: Přesun na mezinárodní letiště v Colombu v brzkých ranních hodinách a odlet zpět do Prahy. Návrat do vlasti je ve večerních hodinách.

„Duše Srí Lanky“ – program zájezdu

1. Den – 4. Den: Itinerář je shodný s poznávacím zájezdem „*Malý okruh Srí Lankou*“
5. Den: Po snídani přesun do města **Kandy** se zastávkou v jedné z exotických zahrad na Srí Lance, kde se pěstují bylinky a koření. Následuje prohlídka celého města včetně prohlídky významného **chrámu Buddhova zubu**, kde je ve zlaté svatyni umístěn Buddhův zub, považován za nejvýznamnější relikvii celé Srí Lanky. Ubytování v hotelu ve večerních hodinách.
6. Den: V brzkých ranních hodinách přesun na vlakové nádraží v Kandy a odjezd do oblasti krásné, nedotčené přírody a čajových plantáží. Prohlídka čajových plantáží a továrny na čaj, seznámení s historií a zpracováním čaje. Následuje odjezd do vesnice **Nuwara Eliya**, která je díky bohaté britské koloniální historii nazývána „*Malou Anglií*“. Ubytování v hotelu.
7. Den: Odjezd u Nuwara Eliya k pobřeží a ubytování v hotelu Tangerine Beach.
8. Den – 9. Den: Itinerář je shodný s poznávacím zájezdem „*Malý okruh Srí Lankou*“
(Vlastní zpracování dle CK Fischer, 2020)

CK ČEDOK, a.s.

Cestovní kancelář Čedok, a.s. („Československá cestovní a dopravní kancelář“) je nejstarší českou cestovní kancelář, působící na trhu již od roku 1920.

V srpnu roku 2016 však společnost přešla do vlastnictví polské společnosti Itaka, která je největší cestovní kancelář v Polsku a zároveň jedna z největších cestovních kancelář ve střední a východní Evropě. Cestovní kancelář Čedok nabízí zájezdy pro všechny typy klientů. Specializuje se zejména na pobytové zájezdy do zahraničí, poznávací okruhy či tematické zájezdy. V její nabídce jsou také velice oblíbené víkendové zájezdy do světových metropolí či lázeňské a wellness pobyty.

Čedok, a.s. organizuje v roce 2020 celkem dva poznávací okruhy Srí Lankou v délce 7 nocí. V březnu a v první polovině října 2020 potěší všechny milovníky tropické přírody a zvířat zájezdem „Zeleným rájem Srí Lanky“. V druhé polovině října je organizován zájezd „To nejlepší ze Srí Lanky s pobytem u moře“, který nabízí největší krásy Srí Lanky včetně tropických pláží. Ceny obou zájezdů se pohybují od 42 990 Kč do 43 990 Kč za osobu.

V případě cest na Srí Lanku je klientům CK Čedok doporučeno očkování proti tetanu a virové hepatitidě typu A + B (CK Čedok, 2020).

Tabulka 4 – Zájezd „Zeleným rájem Srí Lanky“ od CK Čedok

Název zájezdu	Zeleným rájem Srí Lanky			
	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
12.3. - 21.3. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	43 990 Kč
17.10. - 26.10. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	42 990 Kč
Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 7 190 Kč; Příplatek za 4 hotel 5 190 Kč; Příplatek za jednolůžkový pokoj 4* hotel 11 990 Kč.				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Čedok, 2020

Zájezd „Zeleným rájem Srí Lanky“ nabízí unikátní tropickou přírodu a významné kulturní památky a tradice Srí Lanky. Ve srovnání s cestovní kancelář Fischer, a.s. je nabízen ve stejné délce, avšak za nesrovnatelně nižší cenu. Pro klienty je navíc připraven pestrý program po celou dobu zájezdu, který je s předchozí zmíněnou cestovní kancelář téměř nesrovnatelný. Nástupním místem je pouze Praha. Let do Colomba s jedním přestupem v Doha je organizován ve spolupráci s leteckou společností Qatar Airways, která je podle žebříčku organizace Skytrax (pro rok 2019) nejlepší leteckou společností na světě. (E15.cz, 2019). Zájezd je realizován ve dvou termínech, pro skupinu minimálně 12 osob.

Tabulka 5 - Zájezd „To nejlepší ze Srí Lanky s pobytem u moře“ od CK Čedok

Název zájezdu	To nejlepší ze Srí Lanky s pobytem u moře			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
2.10. - 11.10. 2020	9 dní	3* Hotel	Polopenze	42 990 Kč
Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 6 990 Kč; Příplatek za 4 hotel 2 990 Kč; Příplatek za jednolůžkový pokoj 4* hotel 7 990 Kč.				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Čedok, 2020

„*To nejlepší ze Srí Lanky s pobytem u moře*“ je zájezd s pestrým programem, zakončen relaxací a pobytem na pláži. Program je možné doplnit celodenním výletem do jižní části ostrova za poplatek 1 300 Kč na osobu. Zájezd je také organizován na 7 nocí, avšak pouze v jednom termínu. Odlet z Prahy do Colomba je zajištěn ve spolupráci s leteckou společností Emirates, s jedním přestupem v Dubaji. Minimální počet účastníků pro realizaci zájezdu je 12 osob.

Ukázka itineráře vybraného zájezdu společnosti ČEDOK, a.s.:

„To nejlepší ze Srí Lanky s pobytem u moře“ – program zájezd

1. Den: Odlet z Prahy do **Colomba** (s přestupem v Dubaji).
2. Den: Přílet do Colomba, následně odjezd do sloního sirotčince **Pinnawala**. Po výletu ubytování v oblasti **Habarana**, večeře, nocleh.
3. Den: Po snídani odjezd do archeologického areálu **Anuradhapura**, prohlídka skalního chrámu **Isurumuniya** či posvátného stromu **Bo Tree** (údajně nestarší strom na světě). Návrat na hotel, večeře, nocleh.
4. Den: V ranních hodinách odjezd do **Polonnaruwy** a prohlídka celého komplexu. Následně přejezd do **NP Minneriya**, po němž následuje návrat na hotel.
5. Den: Výšlap na horu **Sigiriya**, přesun na plantáže s kořením v **Matalé**, následně cesta do **Kandy** a prohlídka **chrámu Buddhova zubu**. Večer návrat na hotel.
6. Den: Po snídani prohlídka města Kandy vč. místního tržiště **Market Square**, návštěva centra tradičních kandyjských umění a řemesel. Poté přesun do vesnice **Nuwara Eliya** zvané „Malá Anglie“, prohlídka vesnice a čajových plantáží včetně známé továrny na čaj.

7. Den: Přejezd k přímořskému resortu. Během cesty zastávka ve městě **Dambulla**, prohlídka významných skalních chrámů. Přesun na hotel nedaleko pláže, ubytování, večeře.
8. Den: Dopoledne volný program, relaxace u moře. Pro zájemce je možnost organizace celodenních fakultativních výletů – *želví líheň Kosgoda*, město masek a tanců *Ambalangoda*. Odjezd do města **Galle** (UNESCO).
9. Den: Volný program, relaxace u moře. Večeře na hotelu a v pozdních hodinách transfer na letiště.
10. Den: Odlet zpět do Prahy (Vlastní zpracování dle CK Čedok).

Stravování je u obou zájezdů zajištěno formou polopenze v 3* hotelu během okruhu, za příplatek je možné se ubytovat ve 4* hotelu. Hosté jsou ubytováni zpravidla ve dvoulůžkových pokojích, příplatky za jednolůžkové pokoje u jednotlivých zájezdů jsou zmíněné v tabulkách výše. Konečná cena zájezdu zahrnuje kromě zpáteční letenky (včetně letištních poplatků) také ubytování, stravování, dopravu autokarem, služby českého i místních průvodců a některé vstupy dle programu.

Doporučené kapesné CK Čedok pro absolvování kompletního programu je 100 – 150 EUR či USD. Součástí ceny není vízum, jehož vyřízení však nabízí cestovní kancelář za poplatek 1 300 Kč. Vízum lze vyřídit i po příletu na letišti v Colombu, což však CK nedoporučuje (CK Čedok, 2020).

CK FIRO TOUR, a.s.

Cestovní kancelář Firo Tour je jednou z největších českých cestovních kanceláří, působící na trhu již od roku 1990. Největší zastoupení v její nabídce mají letecké pobytové zájezdy, jimž nejčastěji dominují destinace jako je například Řecko, Kypr, Španělsko, Portugalsko a Itálie. Cestovní kancelář Firo Tour je jedním z lídrů na trhu udávající směr vývoje cestovního ruchu. Do své nabídky každoročně zařazuje několik nových destinací a otevírá nadšeným českým cestovatelům nové možnosti. Součástí její nabídky jsou také pobytové zájezdy, lyžařské či relaxační dovolené a také letecké zájezdy do exotických destinací. Jedním z oblíbených exotických cílů je mimo jiné také Srí Lanka.

CK Firo Tour organizuje v roce 2020 celkem 3 poznávací okruhy Srí Lankou, které se liší nejen svou délkou ale i programem. Na rozdíl od obou již zmíněných cestovních kanceláří nabízí svým klientům také poznávací zájezdy delší než na pouhých 7 nocí.

U všech tří zájezdů lze zároveň vybírat z několika termínů během celého roku 2020 (CK Firo Tour, 2020). Konkrétní termíny a další podrobnosti jsou zachyceny v následujících tabulkách:

Tabulka 6 - Zájezd „Grand tour Cejlonem s možností prodloužení“ od CK Firo Tour

Název zájezdu	Grand tour Cejlonem s možností prodloužení				
	Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
	13.3. - 22.3. 2020	7 nocí	3*Hotel (2lž*)	Polopenze	39 990 Kč
	13.3. - 22.3. 2020	7 nocí	3* Hotel (1lž)	Polopenze	46 980 Kč
	13.3. - 29.3. 2020	14 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	49 480 Kč
	10.4. - 19.4. 2020	7 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	39 990 Kč
	10.4. - 26.4. 2020	14 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	49 480 Kč
	6.11. - 15.11. 2020	7 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	39 990 Kč
	6.11. - 15.11. 2020	7 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	46 980 Kč
	6.11. - 22.11. 2020	14 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	49 480 Kč

*Sleva 6-8 % z ceny je platná do 24.2.2020; *lž = lůžkový

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Firo Tour, 2020

Jedním z poznávacích okruhů organizovaných CK Firo Tour je zájezd s názvem „Grand tour Cejlonem s možností prodloužení“. Tento okruh je organizován na 7 nocí a 9 dní (bez možnosti relaxace), které zahrnují pestrý program a poznání největších krás Srí Lanky. Zahrnuje výlet do všech tří významných měst králů, tvořící tzv. kulturní trojúhelník.

Jedná se o archeologická naleziště či původní hlavní města Srí Lanky, města **Anuradhapura, Polonnaruwa a Dambulla**. Účastníci zájezdu navíc navštíví nádhernou královskou botanickou zahradu **Peradeniya** a velkým zážitkem pro ně bude také celodenní safari v největším národním parku **Yala**.

Kromě již zmíněných míst jsou na programu také další významná města Srí Lanky vč. hlavního města **Colomba**, plážové město **Negombo**, královské město **Kandy** s prohlídkou **chrámu Buddhova zubu**, vesnička **Nuwara Eliya** a historické město **Galle** zapsané na světovém dědictví UNESCO. Jednodenní zastávka je naplánována také do **Pinnawaly**, jediného sloního sirotčince na ostrově. Výhodou tohoto zájezdu je možnost prodloužení o dalších 7 nocí s možností využití individuálního programu či volna a relaxace na pláži. Klienti jsou ubytováni v hotelu na pláži dle vlastního výběru.

Tabulka 7 - Zájezd „Napříč Srí Lankou“ od CK Firo Tour

Název zájezdu	Napříč Srí Lankou s relaxem na východním pobřeží ostrova			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
12.6. - 23.6. 2020	9 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	41 990 Kč
12.6. - 23.6. 2020	9 nocí	3* Hotel (1lž)	Polopenze	53 480 Kč
4.9. - 15.9. 2020	9 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	41 990 Kč
*Sleva je platná do 24.2.2020				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Firo Tour, 2020

Poznávací okruh „*Napříč Srí Lankou s relaxem na východním pobřeží ostrova*“ je zájezd méně náročný a je vhodný pro klienty, kteří by zážitky z cestování rádi spojili s příjemným odpočinkem na pláži, v méně turistické části ostrova. Zájezd je organizován na 11 dní (9 nocí), během nichž jsou navštíveny nejvýznamnější památky a města Srí Lanky. Na programu tradičně nechybí zastávka v **Colombu, Kandy, Dambulle, Polonnaruwě, Galle** ani **Nuwara Eliye**. Součástí okruhu je také sloní sirotčinec **Pinnawala**, výšlap na lví horu **Sigiriya** i národní park **Yala** (CK Firo Tour, 2020).

Jako jediný, tento zájezd nabízí zastávku v méně turistické oblasti **Passikudah** na východě ostrova, kde se nachází údajně nejkrásnější pláže celé Srí Lanky. Zájezd je realizován při minimálním počtu 15 účastníků.

Tabulka 8 - Zájezd „Perla Indického oceánu“ od CK Firo Tour

Název zájezdu	Perla Indického oceánu			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
28.2. - 12.3. 2020	11 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	44 990 Kč
28.2. - 12.3. 2020	11 nocí	3* Hotel (1lž)	Polopenze	55 980 Kč
16.10. - 29.10. 2020	11 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	44 990 Kč
16.10. - 29.10. 2020	11 nocí	3* Hotel (1lž)	Polopenze	55 980 Kč
27.11. - 10.12. 2020	11 nocí	3* Hotel (2lž)	Polopenze	44 990 Kč
27.11. - 10.12. 2020	11 nocí	3* Hotel (1lž)	Polopenze	55 980 Kč
*Sleva je platná do 24.2.2020				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Firo Tour, 2020

Posledním organizovaným okruhem CK Firo Tour v roce 2020 je „*Perla Indického oceánu*“, který je ze všech zájezdů nejdelší. Je organizována na 11 nocí (tj. 13 dní) ve třech možných termínech.

Program tohoto poznávacího zájezdu může být poněkud náročný, ale nabízí nezapomenutelné zážitky ze všech různých koutů Srí Lanky. V závěru okruhu nechybí ani odpočinek na pláži či sloní safari v oblasti **Habarana**.

CK Firo tour nabízí tři zájezdy v různé délce s pestrým a poněkud náročným programem. U každého zájezdu je však zařazen jeden či více dnů na odpočinek, popřípadě možnost prodloužení zájezdu s využitím individuálního volna. Zájezdy jsou vhodné pro klienty, kteří si chtějí ze země přivést co možná nejvíce zážitků, během několika málo dní.

Zájezdy jsou organizovány pro minimální počet 16 osob (u zájezdu „*Napříč Srí Lankou*“ je minimální počet 15 osob). Klienti jsou ubytováni ve 3* hotelech během okruhu s možností využití 4* hotelu za příplatek. Uvedené ceny jsou platné za osobu ubytovanou ve dvoulůžkovém pokoji, v případě jednolůžkového pokoje zahrnuje konečná cena příplatek navíc. Strava je u všech zájezdů zajištěna formou polopenze. Nástupním místem je Praha, odkud je naplánován let do Colomba s jedním přestupem.

Součástí konečné ceny zájezdu je zpáteční letenka včetně letištních tax a poplatků, ubytování a stravování. Cena zahrnuje také dopravu klimatizovaným autokarem, služby místního česky mluvícího průvodce a zákonné pojištění CK proti úpadku (CK Firo Tour, 2020).

V ceně zájezdu není zahrnuté vízum (které je možné vyřídit přes CK za poplatek 1 190 Kč) a vstupy, jejichž doporučená výše je zhruba 150 – 180 USD na osobu. CK Firo Tour nabízí slevu 6 až 8 % z uvedených cen zájezdů, v případě závazné rezervace provedené do 24. února 2020. Rezervace je možná po dobu maximálně 4 dnů, během nichž je nutné zájezd uhradit. V opačném případě je rezervace zrušena (CK Firo Tour, 2020).

CK EXIM TOURS, a.s.

Cestovní kancelář Exim Tours, a.s. zahájila svou činnost v roce 1993. Od té doby odbavila více než 2 miliony klientů a postupně se stala největším tour operátorem v České republice. Exim tours je součástí střeoevropského holdingu (Exim Holding) a své dceřiné společnosti má také na Slovensku, v Maďarsku, Rumunsku a Polsku. Její nabídka destinací je opravdu široká a každoročně zařazuje nové možnosti cestování, pro maximální uspokojení požadavků zákazníků. Mezi nesčitelným množstvím exotických destinací nechybí ani „*perla indického oceánu*“ Srí Lanka. V sezóně 2020 organizuje celkem 4 poznávací okruhy, které se liší zejména svou délkou a náročností. Všechny poznávací okruhy jsou organizovány na 10 nocí, avšak s různou délkou a náročností programu.

Každý klient si tak může vybrat náplň zájezdu a náročnost, která mu nejvíce vyhovuje. Okruhy jsou bohužel realizovány pouze v jednom jediném termínu od 9. dubna do 20. dubna 2020, což může být naopak nevýhodou.

Účastníci zájezdu jsou ubytováni ve 3* hotelech během okruhu, zpravidla ve dvoulůžkových pokojích. Exim Tours jako jediná z již zmíněných CK nabízí možnost výběru mezi standardním a DeLuxe pokojem a uspokojí tak požadavky i náročnějších klientů. V případě jednolůžkového pokoje je navíc účtován poplatek.

Další z odlišností, oproti ostatním doposud zmíněným CK, je forma stravování. CK Exim Tours zajišťuje stravování částečně formou polopenze a částečně formou All inclusive v plážovém hotelu u všech organizovaných okruhů. Nástupním místem je Praha, odkud je plánován let do Colomba se společností Emirates (CK Exim Tours, 2020).

Nejdelším okruhem po nejzajímavějších místech Srí Lanky je „*Srí Lanka všemi smysly + Tangerine*“, který je spojený s projížďkou na džípech v národním parku Yala a pobytém u moře. Podrobnosti zájezdu zachycuje následující tabulka:

Tabulka 9 - Zájezd „*Srí Lanka všemi smysly + Tangerine*“ od CK Exim Tours

Název zájezdu	SRÍ LANKA VŠEMI SMYSLY + TANGERINE			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (2lž. – standard)	Polopenze All inclusive	45 190 Kč
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (2lž. - Deluxe)	Polopenze All inclusive	45 480 Kč
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (1lž.)	Polopenze All inclusive	52 280 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Exim Tours, 2020

Program nejdelšího okruhu:

Po příletu z Prahy do Colomba je naplánován transfer z letiště do **Habarany**, která je prvním výchozím bodem pro několik prvních dnů a výletů do okolí. Zde jsou účastníci ubytováni na 3 noci v 3* hotelu s polopenzí. Z Habarany je naplánován výlet do města Dambulla s prohlídkou skalních chrámů (UNESCO), dále do města Anuradhapura (UNESCO), Hiriwaduna, Trincomalee a nechybí ani výšlap na „lví horu“ Sigiriya.

Perfektním zážitkem v Hiriwaduně může být projížďka džunglí na starobylém provozu, který potáhne zebon a plavba katamaránem na místním jezeře.

Pro účastníky je také připraveno setkání s místním farmářem, který předvede zpracování místních plodin a pro účastníky připraví typické Srílanské pokrmy na otevřeném ohni.

Jak již bylo zmíněno, poznávací okruhy CK Exim Tours zahrnují také návštěvu severovýchodního města **Trincomalee**. Účastníci zde navštíví především známý přístav, chrámy a nádhernou pláž Nilaveli. Zážitkem bude také návštěva horkých pramenů, dříve využívaných při náboženských rituálech. Po návštěvě koloniálního města Trincomalee následuje přejezd do města Kandy (UNESCO), návštěva posvátného chrámu Buddhova zubu a zastávka v zahradě s exotickým kořením. Ve večerních hodinách účastníky čeká návštěva známého kulturního představení v Kandy.

Součástí bohatého programu je také návštěva botanické zahrady **Peradeniya**, sloní sirotčinec **Pinnawala**, horská vesnička **Nuwara Eliya**, **NP Hortonské planiny** (UNESCO), vodopády **Baker's falls**, čajové plantáže, **NP Yala** a projížďka v džípech či historické město **Galle** (UNESCO). V závěru okruhu je zajištěno ubytování na 3 noci (2 dny) v 3* hotelu Tangerine Beach s programem All Inclusive u moře a možnost individuálního programu.

Tabulka 10 - Zájezd „Velký okruh + Tangerine“ od CK Exim Tours

Název zájezdu	VELKÝ OKRUH + TANGERINE		
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Cena
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (2lůžkový pokoj)	41 990 Kč
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (2lůžkový pokoj Deluxe)	42 380 Kč
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (1lůžkový pokoj)	48 480 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Exim Tours, 2020

Zájezd „Velký okruh + Tangerine“ je oproti předchozímu okruhu pouze o něco kratší. Nezahrnuje návštěvu města Hiriwaduna, koloniálního města Trincomalee a unikátní zážitky z těchto méně turistických míst. V závěru okruhu jsou účastníci ubytováni na 4 noci v 3* hotelu Tangerine Beach a mohou si tak užít o něco delší odpočinek a relaxaci na pláži.

Stručný program okruhu:

Praha – Colombo – Habarana – Dambulla (UNESCO) – Anuradhapura (UNESCO) – Sigiriya (UNESCO) – Kandy (UNESCO) – Peradeniya – Pinnawala – Nuwara Eliya – NP Hortonské planiny (UNESCO) – Baker's falls – NP Yala – Galle (UNESCO) (Vlastní zpracování dle CK Exim Tours, 2020).

O něco méně náročným je zájezd „*Střední okruh + Tangerine*“, jehož součástí je 7 dnů pestrého programu po vybraných místech Srí Lanky a 5 dnů strávených v 3* hotelu Tangerine beach s programem All inclusive a možností relaxace na jedné z nádherných tropických pláží.

Tabulka 11 - Zájezd „*Střední okruh + Tangerine*“ od CK Exim Tours

Název zájezdu	STŘEDNÍ OKRUH + TANGERINE		
	Délka zájezdu	Ubytování	Cena
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (2lůžkový pokoj)	40 990 Kč
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (2lůžkový pokoj Deluxe)	41 480 Kč
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (1lůžkový pokoj)	46 980 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Exim Tours, 2020

Tento zájezd je vhodný pro méně náročné cestovatele, kteří chtějí navštívit nejnámější místa Srí Lanky a zároveň si odpočinout a strávit příjemnou dovolenou na pláži. Ve srovnání s „*Velkým okruhem*“ je částečně kratší a nezahrnuje celodenní safari v NP Yala ani návštěvu historického města Galle (UNESCO). Oproti nejdelšímu okruhu zde chybí také Hiriwaduna, a koloniální město Trincomalee s krásným přístavem, chrámy a pláží, kde je možné krmit velké mořské želvy.

Stručný program okruhu:

Praha – Colombo – Habarana – Dambulla (UNESCO) – Anuradhapura (UNESCO) – Sigiriya (UNESCO) – Kandy (UNESCO) – Peradeniya – Pinnawala – Nuwara Eliya – NP Hortonské planiny (UNESCO) – Baker’s falls (Vlastní zpracování dle CK Exim Tours, 2020).

Nejkratším okruhem z celé nabídky CK Exim Tours je zájezd „*Malý okruh + Tangerine*“ jehož program trvá 5 dní. Po zbytek zájezdu jsou účastníci (stejně jako v případě všech předchozích okruhů) ubytováni v oblasti Kalutara v 3* hotelu Tangerine beach s programem All Inclusive.

Tabulka 12 - Zájezd „Malý okruh + Tangerine“ od CK Exim Tours

Název zájezdu	MALÝ OKRUH + TANGERINE		
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Cena
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (2lůžkový pokoj)	40 790 Kč
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (2lůžkový pokoj Deluxe)	41 380 Kč
9.4. - 20.4. 2020	10 nocí	3* Hotel (1lůžkový pokoj)	46 180 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Exim Tours, 2020

Na programu zájezdu je prohlídka jeskynních chrámů v **Dambulle**, dále prohlídka města **Anuradhapura**, návštěva hory **Sigiriya** a také jedno z nejkrásnějších měst Srí lanky – město **Kandy**. Posledními body programu je botanická zahrada **Peradeniya** a návštěva sloního sirotčince v **Pinnawale**.

Vzhledem k opravdu malému cenovému rozdílu oproti „Střednímu okruhu“ se účastníkům velice vyplatí investovat zhruba 100 – 200 Kč (na osobu) navíc a užít si také krásy malebné přírody, čajových plantáží a návštěvu známé továrny na čaj ve vesnici Nuwara Eliya, či návštěvu NP Hortonských plání, které jsou opravdu krásným zážitkem.

Stručný program okruhu:

Praha – Colombo – Habarana – Dambulla (UNESCO) – Anuradhapura (UNESCO) – Sigiriya (UNESCO) – Kandy (UNESCO) – Peradeniya – Pinnawala.

Konečná cena zájezdů zahrnuje zpáteční letenku v turistické třídě společnosti Emirates včetně letištních poplatků, ubytování v 3* hotelech, stravování formou polopenze a All inclusive, služby česky nebo slovensky hovořícího průvodce, transfer z/na letiště a pojištění CK proti úpadku dle zákona č. 159/99 Sb. V ceně zájezdu není zahrnuto vízum, fakultativní služby a nápoje konzumované během oběda a večere. Poplatek za vyřízení víza přes CK činí 1 250 Kč. Okruhy jsou realizovány pro skupinu minimálně 6 osob (CK Exim Tours, 2020).

CK ESO TRAVEL, a.s.

Cestovní kancelář ESO Travel, a.s. je česká cestovní kancelář, jejíž historie sahá do roku 1994. Původně byla založena jako menší rodinná CK zaměřená na Asii. O tři roky později nabízela zájezdy do pěti kontinentů světa a nyní se již řadí mezi největší české speciality na exotiku. Specializuje se na vzdálené exotické destinace a aktuálně organizuje zájezdy do více než 126 zemí světa. V její nabídce se objevují zájezdy pobytové, poznávací či zájezdy organizované na jachtách.

CK ESO Travel, a.s. získala již mnoho ocenění a stala se mimo jiné několikanásobným nejlepším touroperátorem pro Ameriku, Asii, Austrálii a Oceánii. Pravidelně se objevuje také v žebříčku třech nejlepších CK pro subsaharskou Afriku. V nabídce CK Eso Travel se v roce 2020 objevuje jeden poznávací okruh Srí Lankou s názvem „*Perly Srí Lanky*“. Kromě tohoto zájezdu nabízí také kombinovaný poznávací okruh Srí Lankou a Indií, který není předmětem této práce (CK ESO Travel, 2020).

Tabulka 13 - Zájezd „*Perly Srí Lanky*“ od CK ESO Travel

Název zájezdu	Perly Srí Lanky			
	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
14.2. - 23.2. 2020	10 dní	3* / 4* Hotel	Polopenze	47 990 Kč
20.3. - 29.3. 2020	10 dní	3* / 4* Hotel	Polopenze	47 990 Kč
17.7. - 26.7. 2020	10 dní	3* / 4* Hotel	Polopenze	47 990 Kč
13.11. - 22.11. 2020	10 dní	3* / 4* Hotel	Polopenze	47 990 Kč
* Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 9 500 Kč.				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK ESO Travel, 2020

Zájezd je organizován na 7 nocí ve čtyřech různých termínech za cenu 47 990 Kč. Ubytování je zajištěno v 3* a 4* hotelu s polopenzí. Nástupním místem je Praha, odkud je naplánován let do Colomba s jedním přestupem. Přestože se jedná o specializovanou CK na exotiku a zejména Asii, program zájezdu je srovnatelný s poznávacím okruhem cestovní kanceláře Exim Tours.

Po příletu z Prahy do **Colomba** následuje odjezd do **Anuradhapury** a prohlídka celého města. V dalších dnech je naplánována návštěva hory **Sigiriya**, město chrámů a paláců **Polonnaruwa** a prohlídka jeskynních chrámů **Dambulla**. Zájezd tedy obsahuje návštěvu všech významných měst tvořící tzv. *kulturní trojúhelník*. Účastníky však čeká unikátní zážitek z města **Kandy**, kde se zúčastní slavnostního obřadu v **chrámu Buddhova zubu**, jednom z nejposvátnějších míst na Srí Lance. Na programu je navíc také návštěva **muzea drahokamů**. V dalších dnech je součástí programu botanická zahrada **Peradeniya**, **čajové plantáže** a návštěva továrny na čaj ve městečku **Nuwara Eliya** a **NP Hortonské planiny**, kde účastníky čeká 8 km procházka horským terénem.

Novinkou na programu je město **Tissamaharama**, které však bohužel slouží pouze pro ubytování a nocleh, nikoli pro prohlídku okolí.

Odtud je naplánován půldenní výlet na safari do **NP Yala** s možností prodloužení na celý den. Při cestě na letiště je plánovaná poslední zastávka ve městě **Galle** a následně odlet zpět do Prahy.

Ve srovnání s ostatními zájezdy jiných všeobecných cestovních kanceláří, není součástí programu žádné ojedinělé místo či zážitek. Jedinou odlišností je účast na slavnostním obřadu v Kandy či návštěva muzea drahokamů. Vzhledem k délce zájezdu je program koncipován tak, aby byly zařazeny nejznámější místa Srí Lanky.

Cena 47 990 Kč zahrnuje zpáteční letenku (vč. letištních poplatků), ubytování, stravování a transfery klimatizovanými minibusy. Cena obsahuje také služby průvodce CK Eso Travel a vstupy dle programu. V ceně není zahrnuto vstupní vízum (1 500 Kč) ani fakultativní výlety. Výhodou zájezdu je možnost prodloužení s pobytem na Srí Lance či Maledivách. Zájezd je organizován pro minimální skupinu 12 osob (Katalogy ESO Travel, 2019).

CK ALVAREZ, s.r.o.

Cestovní kancelář Alvarez, s.r.o. byla založena v roce 1992. Je první z uvedených CK organizující poznávací okruhy Srí Lankou, jejichž program je delší než 10 nocí.

Je zaměřena pouze na poznávací zájezdy, které jsou založené na osobních zkušenostech a orientované především na poznání daného místa, lidí, kultury a tradic. Nabídka zájezdů je určena všem cestovatelům, kteří nehledají luxusní hotely v turistických oblastech ale především bohaté zážitky z cestování. CK Alvarez nabízí poznávací okruhy takřka na všechny kontinenty.

V roce 2020 nabízí na Srí Lanku celkem 5 poznávacích zájezdů, z nichž dva jsou kombinované (s návštěvou Indie či Malediv) a proto nejsou součástí této práce (CK Alvarez, 2020). Zbývající tři okruhy věnované Srí Lance s názvem „*Ceylon – tropický ráj zvířat*“, dále „*Srí Lanka – velká cesta*“ a nakonec okruh „*Neobjevené krásy Srí Lanky*“ jsou blíže popsány níže:

Tabulka 14 - Zájezd „Cejlon – tropický ráj zvířat“ od CK Alvarez

Název zájezdu	Cejlon – tropický ráj zvířat			
	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
16.2. - 2.3. 2020	16 dní	Hotel (2lž.)	Polopenze	49 990 Kč
21.3. - 5.4. 2020	16 dní	Hotel (2lž.)	Polopenze	48 990 Kč
4.7. - 19.7.2020	16 dní	Hotel (2lž.)	Polopenze	49 990 Kč
21.11. - 6.12. 2020	16 dní	Hotel (2lž.)	Polopenze	48 990 Kč
19.12. - 3.1. 2021	16 dní	Hotel (2lž.)	Polopenze	58 990 Kč
*Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 6 200 Kč; *lž = lůžkový				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Alvarez, 2020

Poznávací zájezd „Cejlon – tropický ráj zvířat“ je organizován na 16 dnů (14 nocí) v pěti termínech. Ceny zájezdu se pohybují od 48 990 Kč do 58 990 Kč za osobu bez slevy, nýbrž na termíny konané od července je možné uplatnit tzv. „*First minute*“ slevu, která činí 4 % z konečné ceny zájezdu. Cena zájezdu zahrnuje zpáteční letenku vč. všech poplatků, ubytování, stravování, místní dopravu i služby průvodce. Jedná se o zatím první z uvedených zájezdů, jehož konečná cena zahrnuje také cestovní pojištění. V ceně nejsou zahrnuty fakultativní výlety, vízum a vstupné včetně návštěvy národního parku Yala, jehož vstupné činí zhruba 250 USD na osobu.

Program je opravdu pestrý po celou dobu zájezdu a v posledních dnech zahrnuje 2 dny odpočinku. Jedná se o vůbec první ze všech zmíněných zájezdů, jehož součástí je noční výstup na posvátnou, poutní horu „Adam’s peak“ (Adamova hora), ze které lze pozorovat nádherný východ slunce.

Další z ojedinělých zastávek, které se v zájezdech cestovních kanceláří téměř nevyskytují, je prohlídka starověkého města a přírodního parku Mihintale či pevnost ztracená v džungli zvaná Yapahuwa. Perfektním zážitkem z putování Srí Lankou je také jízda vlakem po trase z Hattonu do městečka Nuwara Eliya, která patří údajně k těm nejkrásnějším na světě. Součástí programu je také údajně nekrásnější Srílanská vyhlídka mezi čajovými plantážemi zvaná Lipton’s seat a nechybí ani návštěva horského střediska Ella s vodopádem Rawana. Pro milovníky exotických pláží nechybí zasloužený odpočinek na krásné pláži Unawatuna a milovníci zážitků naopak mají možnost fakultativně navštívit deštný prales Sinharaja či se zúčastnit plavby mezi mangrovníky po řece Madu Ganda.

Kromě těchto ojedinělých míst jsou na programu zájezdu také všechna nejznámější města a místa Srí Lanky.

Nechybí město Colombo, Anuradhapura, Polonnaruwa, Dambulla, Kandy, lví hora Sigiriya, sloní sirotčinec Pinnawala, královská botanická zahrada Peradeniya, vesnička Nallathnniya, horské městečko Haputale, NP Hortonské planiny, safari v NP Yala, pevnost Galle ani prohlídka předměstí Colomba zvaného Šrí Džajavardanapura Kotte. Zájezd je realizován pro 7 až 19 osob a je možné jej navíc prodloužit s pobytem na Srí Lance či Maledivách (CK Alvarez, 2020).

Tabulka 15 - Zájezd „Neobjevené krásy Srí Lanky“ od CK Alvarez

Název zájezdu	Neobjevené krásy Srí Lanky			
	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
18.7. - 1.8. 2020	15 dní	Hotel (2lž.)	Polopenze	49 990 Kč
18.10. - 1.11. 2020	15 dní	Hotel (2lž.)	Polopenze	48 990 Kč
*Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 6 200 Kč				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Alvarez, 2020

Druhým poznávacím okruhem CK Alvarez je zájezd s názvem „Neobjevené krásy Srí Lanky“, který je zaměřen na méně známé či méně turistické oblasti, zejména na tajuplný „tamilský“ sever ostrova. Jedná se o zcela originálně sestavený zájezd na místa, která se v nabídkách většiny cestovních kanceláří vůbec nevyskytují. Pestrost programu je obrovskou výhodou oproti konkurenčním CK, při výběru tohoto zájezdu je však nutné zvážit jeho náročnost. Program zájezdu jako jediný zahrnuje mimo jiné i plavby lodí na okolní neobjevené ostrovy Kayts, Punkudutive, Delft, a Naitivu či projížďku po holandských kanálech v Negombu.

Účastníci zájezdu mají možnost vidět plážové středisko Marawila, NP Willpattu, tamilské centrum Jaffna, nejsevernější mys Point Pedro, Trincomalee s pláží Nivelu, NP Hortonské pláň, městečko Nuwara Eliya, Anuradhapura, Colombo, čtvrť Pettah i předměstí Šrí Džajavardanapura Kotte.

CK Alvarez se snaží svým klientům připravit nevšední zážitky nejen z návštěvy tajuplných míst ale také z aktivit, kterými je celý zájezd obohacen. Okruh „Neobjevené krásy Srí Lanky“ nabízí možnost výletu na Pigeon Island, možnost koupání a šnorchlování na korálových útesech v Passikudah, návštěvu původních obyvatel – Védďů, rafting na řece Kelani či společný barbecue večer. Tento poznávací okruh je cenově srovnatelný s ostatními zájezdy konkurenčních CK, avšak přináší nevšední a nezapomenutelné zážitky.

Tabulka 16 - Zájezd „Srí Lanka - velká cesta" od CK Alvarez

Název zájezdu	Srí Lanka – velká cesta			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
4.7. - 1.8. 2020	29 dní	Hotel (2lž.)	Polopenze	76 990 Kč
*Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 12 400 Kč				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Alvarez, 2020

V druhé polovině roku 2020 je organizován měsíční zájezd „*Srí Lanka – velká cesta*“, který je zaměřen na kompletní poznání celého ostrova. Jeho itinerář je naprosto totožný s okruhem „*Cejlon – tropický ráj zvířat*“ na který od šestnáctého dne navazuje kompletní program okruhu „*Neobjevené krásy Srí Lanky*“. Jedná se o kombinaci obou uvedených zájezdů v plném rozsahu (CK Alvarez, 2020).

Kompletní okruh po celé Srí Lance je organizován pouze v jednom termínu za cenu 76 990 Kč na osobu. Cena zahrnuje zpáteční letenku včetně letištních poplatků, ubytování v dvoulůžkových pokojích s příslušenstvím, stravování formou polopenze, místní dopravu (pronajatý minibus, vlak, loď), služby zkušeného průvodce i cestovní pojištění. V ceně zájezdu není zahrnuto vstupní vízum, fakultativní výlety a vstupné včetně národních parků Yala a Willpatu, které činí zhruba 350 USD. Zájezd je realizován pro skupinu 7 až 19 osob.
CK CHINA TOURS, s.r.o.

Cestovní kancelář China Tours, s.r.o. vznikla v roce 2001 jako projekt několika nadšenců. Jak již z názvu vyplývá, jedná se o cestovní kancelář specializovanou zejména na poznávací zájezdy do Číny.

Od svého vzniku však zařadila do svého portfolia také další asijské země a v současnosti nabízí poznávací zájezdy takřka do celé Asie. CK China Tours se během své existence stala jedním z největších specialistů na Asijské země. V její nabídce je i několik dalších destinací do různých kontinentů světa. Od roku 2007 je CK China Tours ve vlastnictví CK Adventura, se kterou je úzce propojena a společně nabízí jedinečné zážitky pro individuální cestovatele i skupiny.

CK China Tours připravuje v roce 2020 celkem 5 poznávacích okruhů Srí Lankou, z nichž jeden je kombinovaný s plavbou po Maledivách (CK China Tours, 2020). Ostatní 4 okruhy věnované Srí Lance jsou specifikovány níže:

Tabulka 17 - Zájezd „Srí Lanka - cesta rájem“ od CK China Tours

Název zájezdu	SRÍ LANKA – CESTA RÁJEM ("Do hor i pod vodopády, za lidmi i k moři")			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
10.4. - 25.4. 2020	16 dní	2* Hotel (2lž.) / Kemp	Snídaně / Plná penze	58 800 Kč
*Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 4 700 Kč				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK China Tours, 2020

Prvním okruhem v roce 2020 je „Srí Lanka – Cesta rájem“, organizovaný v jednom termínu na 16 dnů. Jedná se o aktivní variantu zájezdu určenou všem, kteří rádi kombinují cestování, poznání a pohyb v přírodě. Zájezd je koncipován jako náročnější s několika celodenními túrami v přírodních oblastech. Je třeba se také připravit na formu ubytování, které je zajištěno částečně v hotelu a částečně v pronajatých stanech pod dřevěnými přístřešky (Kemp v pohoří Knuckles). V tomto skromném tábořišti jsou účastníci ubytováni na 4 noci.

Během zájezdu jsou navštíveny nejznámější památky Srí Lanky, ale cesta je spojena zejména s jedinečnými zážitky a pohybem. Na programu je půldenní výlet do posledního deštného pralesa na ostrově (Sinharádža), výstup na posvátnou Adamovu horu (Adam's peak) tou nejkrásnější, ale zároveň nejnáročnější cestou, či návštěva domorodé vesničky. Během náročné trasy se účastníci vykoupu v nejednom vodopádu a vyzkouší si potápění, šnorchlování, canyoning či splutí řeky. Zájezd je zakončen pobytem u moře. Kromě těchto jedinečných zážitků nechybí ani známá místa jako Negombo, Pinnawala, Kandy s chrámem Buddhova zubu, chrámy v Dambulle, Sigiriya či Trincomalee.

Tabulka 18 - Zájezd „To nejlepší ze Srí Lanky“ od CK China Tours

Název zájezdu	TO NEJLEPŠÍ ZE SRÍ LANKY ("Památky, příroda i moře za pouhých 10 dnů!")			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
3.7. - 12.7. 2020	10 dní	3* Hotel (2lž.) / Kemp	Polopenze	49 800 Kč
13.11. - 22.11. 2020	10 dní	3* Hotel (2lž.) / Kemp	Polopenze	49 800 Kč
*Sleva za včasnost – 2 % do 3. března 2020, 4 % do 13. března 2020. Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 4 200 Kč				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK China Tours, 2020

Pro milovníky tropických rájů s nedostatkem volného času je vhodný poznávací okruh „*To nejlepší ze Sri Lanky*“. Zájezd nabízí nepřehledné množství zážitků, poznání starobylé kultury Srí Lanky i odpočinek na proslulých plážích za pouhých 10 dnů. V rámci programu jsou navštíveny nejznámější památky a místa Srí Lanky (Sigiriya, Dambulla, Kandy, Nuwara Eliya, Peradeniya, NP Hortonské planiny i Galle) i oblasti méně turisticky známé. Součástí programu je účast na hudebně-tanečním představení v Kandy korunovaném chůzí po žhavém uhlí. Třídenní pobyt u moře v oblasti Ahangama celou trasu zakončuje.

Tabulka 19 - Zájezd „Sri Lanka - velká cesta“ od CK China Tours

Název zájezdu	SRÍ LANKA – VELKÁ CESTA (Perla Indického oceánu)			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
13.11. - 28.11. 2020	16 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze	68 800 Kč
*Sleva za včasnost - Platí do 13. května 2020. Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 7 800 Kč				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK China Tours, 2020

Pro zájemce o náročnější program, zakončený aktivním odpočinkem na proslulých plážích je v závěru roku je připraven další šestnáctidenní okruh s názvem „*Sri Lanka – Velká cesta*“. Výprava po stopách dávných civilizací ostrova, za divokými zvířaty a tropickou přírodou je organizován v jednom termínu. Pestrý program nabízí ty nejvýznamnější krásy Srí Lanky (Anuradhapura, Mihintalé, Polonnaruwa, Sigiriya, Dambulla, Kandy, Peradeniya, Pinnawala, Nuwara Eliya, Adam’s peak i NP Horton’s plains). Náročnější částí programu může být noční výstup na Adamovu horu (Adam’s peak), ale pozorování východu slunce veškerou námahu vynahradí.

Méně zdatné účastníky potěší nenáročný výstup na „Malou Adamovu horu“ (Little Adam’s peak), nedaleko vesničky Ella, který se ve většině zájezdů vůbec nevyskytuje. Další z ojedinelých míst, kterou CK China Tours zařazuje do svého programu je návštěva NP Uda Valave, který nabízí jedinečnou možnost spatřit slony ve volné přírodě. Program je zakončen pobytem u moře a možností využití několika fakultativních výletů. Zájezd lze prodloužit individuálním pobytem na pláži (po dohodě s CK).

Tabulka 20 - Zájezd „Silvestr na Srí Lance“ od CK China Tours

Název zájezdu	SILVESTR NA SRÍ LANCE (Nový rok na ostrově čaje a koření)			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
25.12. - 3.1. 2021	10 dní	3* Hotel (2lž.)	Snídaně + Silvestrovská večeře	64 800 Kč
*Sleva za včasnost - Platí do 25. června 2020. Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 5 900 Kč				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK China Tours, 2020

Cestovní kancelář China Tours má jako jediná CK ve své nabídce tematický poznávací okruh Srí Lankou spojený s oslavami nového roku, který je mezi klienty velice oblíbený. Originální zájezd je zakončen novoročními oslavami na tropické pláži Srí Lanky a společnou silvestrovskou večeří. Kromě příchodu nového roku jsou součástí programu významná místa a památky Srí Lanky (Sigiriya, Dambulla, Kandy, Peradeniya, Nuwara Eliya, Srí Lanská vysočina s NP Horton´s plains i Galle). Účastníky čeká jízda horskou krajinou s vodopády a čajovými plantážemi i procházka na „Konec světa“ v NP Hortonských planin. V závěru je možné využít fakultativních výletů či vodních sportů.

Všechny zájezdy cestovní kanceláře China Tours jsou vedené zkušeným českým průvodcem pro menší skupiny 6 až 16 účastníků. Konečné ceny zahrnují zpáteční letenku z Prahy do Colomba (vč. poplatků), ubytování v hotelu (okruh „Srí Lanka – cesta rájem“ zahrnuje také pronajaté stany v kempu) i pronajaté mikrobusey, tuktuky, džípy i lodčky. Součástí ceny je také snídaně či polopenze, které jsou obvykle zajištěny formou bufetu. Cena okruhu „Silvestr na Srí Lance“ zahrnuje také společnou silvestrovskou večeří.

V ceně je zahrnuto vstupné do památkových objektů a NP dle programu i služba „travel assistant“ v případě problémů s letem (CK China Tours, 2020).

CK KUDRNA, s. r. o.

Klub cestovatelů a nadšenců Kudrna vznikl již v roce 1979. Později se stal cestovní kancelář, která sice nepatří mezi největší či nejznámější, přesto však již 24 let organizuje zájezdy do téměř všech kontinentů světa (kromě Antarktidy). Specializuje se zejména na turistické zájezdy, zájezdy cyklistické, vodácké, lyžařské ale také poznávací zájezdy. Sestavuje také zájezdy na míru dle přání a požadavků zákazníků. Všechny zájezdy CK Kudrna jsou označeny stupněm náročnosti od jedné do pěti. Čím vyšší číslo, tím je zájezd pro tělo i psychiku účastníků náročnější. Jedná se však o zájezdy pro všechny cestovatele, nikoli pouze pro vrcholové sportovce.

CK Kudrna své zájezdy sestavuje tak, aby každý účastník viděl a zažil maximum. Klade důraz na maximální prožití vybrané země a získání nezapomenutelných zážitků. Na exotickou Srí Lanku nabízí v roce 2020 jeden poznávací okruh s jednoduchým názvem „*Srí Lanka*“, který splňuje náročnost 2 (O Kudrnovi, 2020).

Tabulka 21 - Zájezd „*Srí Lanka*“ od CK Kudrna

Název zájezdu	Srí Lanka			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
4.12. - 18.12. 2020	15 dnů	Penzion + Hotel (2lž.)	Snídaně	30 500 Kč
*Cena nezahrnuje letenku Praha - Colombo, cena letenky činí zhruba 16 500 Kč.				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Kudrna, 2020

Zájezd je organizován pouze v jednom termínu v délce 15ti dnů. Ubytování je zajištěno v penzionech a hotelech během okruhu, obvykle ve dvoulůžkových pokojích. Stravování je zajištěno formou snídaně v ubytovacích zařízeních, během oběda a večere je možné navštívit místní restaurace, trhy či stánky s drobným občerstvením a ochutnat typické Srílanské pokrmy. Nástupním místem je Praha, odkud je naplánován let do Colomba.

Uvedená cena zájezdu je pouze orientační, nikoli konečná, neboť nezahrnuje cenu letenky. Jedná se o jediný zájezd s touto podmínkou. Letenky pro účastníky poptává cestovní kancelář se snahou zvolit co nejvíce optimální variantu. Po konzultaci s cestovní kanceláří je možné si zajistit letenku i individuálně (CK Kudrna, 2020).

Program zájezdu:

V první polovině zájezdu je na programu zastávka v rybářském městě **Negombo**, prohlídka města **Anuradhapura**, návštěva buddhistických památek **Yapahuwa** a **Mihintale**, prohlídka jeskynních chrámů **Dambulla**, výšlap na horu **Sigiriya**, prohlídka sinhálských staveb ve městě **Polonnaruwa**, nechybí ani největší hinduistický chrám v **Matale**, botanická zahrada **Peradeniya**, sloní sirotčinec **Pinnawala** či návštěva města **Kandy**. Osmý den účastníky čeká výstup na Adamovu horu (**Adam's peak**), návštěva vodopádů **Devon a St. Clair's**, a nakonec přejezd do nejvýše položeného města **Nuwara Eliya**.

V druhé polovině zájezdu mají účastníci možnost navštívit unikátní **NP Hortonské planiny** s dramatickým srázem zvaným „*Konec světa*“, zažít jízdu horskou železnicí do města **Haputale**, prohlídnout si čajové plantáže s nádhernou vyhlídkou **Lipton's seat** a návštěvou továrny na čaj, podniknout výlet do malebné vesničky **Ella** či vidět obří sochy buddhů vytesaných ve skále (**Buduruwagale**). V posledních dnech je připraven výlet na unikátní safari v **NP Udawalawe** a následně třídní pobyt na jedné z nejkrásnějších pláží Srí Lanky – **Mirisse**. Posledními zážitky z cest bude návštěva historického města **Galle** a návštěva želvích líhní v **Habaraduvě**.

Uvedená cena zájezdu je pouze orientační a zahrnuje ubytování, snídaně, veškerou dopravu na místě (minibus, vlak, loď), služby zkušeného průvodce, vstupy do vybraných památkových objektů v hodnotě zhruba 4 500 Kč a zákonné pojištění CK. Na rozdíl od všech předchozích CK je součástí ceny také vstupní vízum, pojištění léčebných výloh, úrazové pojištění a pojištění zavazadel. V ceně zájezdu není zahrnuta zpáteční letenka v hodně zhruba 16 500 Kč (vč. tax) ani vstupy do některých památkových objektů. Podrobný seznam vstupného zahrnutého v ceně je dostupný na webových stránkách cestovní kanceláře. Zájezd je určen pro minimální skupinu 12 osob (CK Kudrna, 2020).

CK LIVINGSTONE, s.r.o.

Cestovní kancelář Livingstone, s.r.o. se již od roku 1995 specializuje na poznávací zájezdy do exotických zemí. Díky mnohaletým zkušenostem a silnému zázemí připravuje zájezdy do 124 zemí na všechny kontinenty světa vyjma Evropy. Zajišťuje také speciální cesty sestavené na zakázku či firemní a poznávací akce pro tematické skupiny (Invia, 2020).

CK Livingstone nabízí svým zákazníkům slevy za včasné přihlášení ve výši 2 – 4 % z katalogové ceny zájezdu, při přihlášení a uhrazení zálohy nejpozději ve stanovených měsících. Dále lze uplatnit skupinovou slevu pro 4 a více účastníků přihlášených na tentýž zájezd. Pro věrné zákazníky má CK připraven i speciální slevový program. U všech zájezdů je uvedena náročnost od 1 (nejméně) do 4 a míra komfortu, hodnocena stejnou stupnicí.

Z nabídky této CK lze vybírat ze dvou poznávacích okruhů Srí Lankou. Aktuálně nabízí okruh „*To nejlepší ze Srí Lanky - ostrov slonů a koření*“ a „*Srí Lanka – Perahera, velkolepá buddhistická slavnost*“, organizované v délce 16 dnů (CK Livingstone, 2020).

Tabulka 22 - Zájezd „To nejlepší ze Srí Lanky“ od CK Livingstone

Název zájezdu	TO NEJLEPŠÍ ZE SRÍ LANKY - Ostrov slonů a koření			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
26.12. - 10.1. 2021	16 dní / 13 nocí	3* Hotel (2lž.)	Snídaně	63 900 Kč
* Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 10 200 Kč.				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Livingstone, 2020

Zájezd „*To nejlepší ze Srí Lanky*“ je komfortním zájezdem s nejvyšší mírou komfortu (4) a minimální náročností (1). Je vhodný pro všechny nadšené cestovatele, zejména však pro všechny milovníky přírody. Je realizován pro menší skupiny osob složených z 8 až 16 lidí. V roce 2020 je realizován pouze v jednom termínu na přelomu roku 2020 a 2021.

Program okruhu je uzpůsoben tak, aby splňoval uvedenou míru komfortu a náročnosti. Během jednoho dne je tedy zpravidla naplánována jedna až dvě zastávky a důraz je kladen zejména na pohodlí a dostatečný čas strávený v památkových objektech. Během dne je také možnost využít individuálního programu, volna a či odpočinku.

Program je zaměřen na nejvýznamnější místa a města Srí Lanky, kterými jsou například město Negombo, Colombo, Kandy s prohlídkou chrámu Buddhova zubu a unikátní ohnivou show tradiční kandyjské kultury. Tradičně nechybí ani botanická zahrada Peradeniya, sloní sirotčinec Pinnawala, jeskynní chrámy v Dambulle, výstup na lví horu Sigiriya či další z měst královských měst, starobylá města Anuradhapura a Polonnaruwa. V dalších dnech je naplánována návštěva exotické zahrady s kořením či fakultativní výlet do NP Minneriya. Zájemci mohou vystoupit na posvátnou Adamovu horu (Adam's peak), po níž následuje přesun do horského městečka Nuwara Eliya.

Na programu jsou jako obvykle čajové plantáže, návštěva místní továrny na čaj, NP Hortonské planiny s vodopády Baker's falls, dopolední safari v NP Yala (s možností prodloužení na celý den) či historické město Galle. V posledních dnech je možnost odpočinku na některé z místních pláží (Hikkaduwa, Unawatuna, Kogala či Talalla).

Zájezd není svou obsahovou náplní nijak výjimečným ve srovnání s ostatními zájezdy pořádanými konkurenčními cestovními kancelářemi. Zastávky programu jsou téměř totožné a program zájezdu neobsahuje žádný unikátní zážitek. Jedinou výhodou tohoto zájezdu může být delší pobyt na Srí Lance a méně náročný program zakončený příjemnou relaxací a pobyt na pláži.

Tabulka 23 - Zájezd „Sri Lanka - Perahera“ od CK Livingstone

Název zájezdu	SRÍ LANKA (Perahera – velkolepá buddhistická slavnost)			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
25.7. - 9.8. 2020	16 dní	3* Hotel (2lž.)	Snídaně	61 900 Kč
* Příplatek za jednolůžkový pokoj činí 10 200 Kč.				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Livingstone, 2020

Druhý poznávací okruh CK Livingstone je v roce 2020 organizován také pouze v jednom termínu. Podmínky zájezdu jsou totožné se zájezdem předchozím, avšak jeho cena je o 2000 Kč nižší. Je označen stejnou mírou náročnosti i komfortu.

Program je částečně totožný s prvním z organizovaných zájezdů.

Součástí programu je Anuradhapura, Negombo, Polonnaruwa, Dambulla, Sigiriya, Pinnawala, Nuwara Eliya, Peradeniya, NP Hortonské planiny s vodopády Baker’s falls, návštěva čajových plantáží i exkurze v továrně na čaj. Jednou z unikátních zastávek je královské město Kandy, které je však obohaceno o večerní nejúžasnější podívanou v Asii – velkolepý průvod slavnostně vyzdobených slonů Esala Perahera. Následující den se účastníci vydají na prohlídku chrámu Buddhova zubu a do místního muzea drahokamů.

V druhé polovině zájezdu je na programu očekávané celodenní safari v NP Willpaththu a přejezd do nejsevernějšího města Jaffna, až na ostrov Kurikadduwan. Následně pokračování na ostrov Delft, návštěva mysu Point Pedro – nejsevernějšího bodu ostrova a přejezd do Trincomalee. Pro účastníky je připravena také možnost využití fakultativních výletů lodí za velrybami a delfíny či šnorchlování v korálové rezervaci Pigeon Island.

Tento poznávací okruh je pro cestovatele mnohem zajímavější, nýbrž jeho program je zaměřen na méně turistické oblasti a zahrnuje větší množství fakultativních výletů a unikátních zážitků (CK Livingstone, 2020).

CK MUNDO, s.r.o.

Na samém začátku této cestovní kanceláře stála pouze cestovatelská vášeň mladé skupiny studentů. V roce 1998 tato skupina absolvovala svůj první zájezd (do Turecka) a postupem času vznikla malá cestovní kancelář, jejíž nabídka destinací se neustále rozšiřuje. CK Mundo se snaží, aby účastníci zájezdů byli vždy dobře naladěni a aby se cítili jako v partě svých kamarádů.

Zakladatel a organizátor všech zájezdů je zároveň průvodcem, který maximálně usiluje o budování osobního přístupu a splnění individuálních očekávání všech účastníků. Díky tomu je tato cestovní kancelář výjimečná a zákazníci se k ní opakovaně vracejí. Důkazem toho je i aktuální stav nabídky poznávacích zájezdů na Srí Lanku.

V roce 2020 již CK nenabízí žádný termín poznávacího okruhu, neboť termíny na letošní rok jsou zcela vyprodané. Nejbližší možnost účastnit se poznávacího okruhu na Srí Lanku je v únoru a březnu roku 2021 (CK Mundo, 2020).

Tabulka 24 - Zájezd „Srí Lanka - putování tropickým rájem“ od CK Mundo

Název zájezdu	Srí Lanka (putování tropickým rájem za památkami i přírodou)			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
13.2. - 29.2. 2020	17 dní	Hotel (2lž.)	Snídaně	44 940 Kč
*"Singl" cestovatelé nic nedoplácejí. Jsou doobsazeni na pokoj jiným klientem / klientkou stejného pohlaví.				

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Mundo, 2020

Zájezd je v roce 2020 organizován na 17 dní v jednom termínu. Jak již ovšem bylo zmíněno, termín je plně obsazen. V ceně zájezdu je zahrnuta zpáteční letenka (vč. letištních poplatků) s přestupem v Dubaji se společností Emirates. Dále zahrnuje ubytování v hotelu se snídaní, místní dopravu pronajatým minibusem, služby průvodce CK Mundo, informační brožuru a zákonné pojištění CK. Uvedená cena zájezdu je konečná a jako jediná ze všech zmíněných zájezdů zahrnuje také vstupy do národních parků (NP Yala, NP Hortonské planiny), včetně dopravy džípem na zdejší safari. Cena nezahrnuje vstupní vízum, stravování kromě uvedených snídaní a fakultativní výlety či spropitné.

Další velká výhoda čeká na individuální cestovatele, kteří u CK Mundo nic nedoplácejí a jsou doobsazeni na pokoj s klientem či klientkou stejného pohlaví (CK Mundo, 2020).

Stručný program zájezdu:

Colombo – Negombo – Anuradhapura – Mihintale – Sigiriya – Dambulla – Matala – Spice garden – Kandy – Knuckles Range – Chrám Buddhova zubu – Pinnawala – Peradeniya – Adam’s peak – NP Horton’s plains – Nuwara Eliya – Ella – Little Adam’s peak – vodopády Ravana – NP Yala – Tissamaharama – skalní svatyně Kirinda - koupání na pláži Tangalla – Mirissa – (alternativní lodí výlet za velrybami) – Galle – želví farma Kosgoda – Colombo.

Z Colomba je naplánován let zpět do Prahy s přestupem v Dubaji a prohlídka Dubaje je poslední zastávkou celého zájezdu.

CK POZNÁNÍ, s.r.o.

V roce 1993 vznikla z touhy po poznání nových míst, kultury a krás celého světa, menší cestovní kancelář s názvem Poznání. Zakladatel CK a milovník cestování se rozhodl své zážitky z cest a „poznání“ zprostředkovat dál nadšeným cestovatelům a umožnit jim vidět a zažít vše, co zažil na svých cestách on sám. Postupem času se tato cestovní kancelář stala specialistou na poznávací a pobytové zájezdy spojené s turistikou. Kromě sportovně laděných zájezdů s horskou turistikou, cyklozájezdů či expedic do vzdálených destinací nabízí také zajímavé pobyty pro rodiny s dětmi nebo seniory. V nabídce pro rok 2020 jsou celkem dva poznávací okruhy realizované v několika různých termínech (CK Poznání, 2020).

Tabulka 25 - Zájezd „Krásy jižní Srí Lanky“ od CK Poznání

Název zájezdu	Krásy jižní Srí Lanky s nakouknutím do území hor			
Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
7.4. - 18.4. 2020	12 dní	3* Hotel (2lž.)	Snídaně	43 990 Kč
		Penzion		38 990 Kč
1.7. - 12.7. 2020	12 dní	3* Hotel (2lž.)	Snídaně	43 990 Kč
		Penzion		38 990 Kč
25.7. - 5.8. 2020	12 dní	3* Hotel (2lž.)	Snídaně	43 990 Kč
		Penzion		38 990 Kč
15.8. - 26.8. 2020	12 dní	3* Hotel (2lž.)	Snídaně	43 990 Kč
		Penzion		38 990 Kč

*Příplatek za 1 lůžkový pokoj činí 5 800 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Poznání, 2020

Zájezd „*Krásy jižní Srí Lanky s nakouknutím do území hor*“ je pobytově – poznávacím zájezdem s jednodenními výlety za krásami jižní části ostrova. Účastníci jsou ubytováni v 3* hotelu v oblíbeném letovisku Unawatuna, který je výchozím bodem pro všechny plánované výlety. Program zájezdu zahrnuje ve srovnání s ostatními CK i několik ojedinělých míst a zážitků v méně turistických oblastech. Tím se CK Poznání značně odlišuje od zbytku cestovních kanceláří.

Jedním z těchto zážitků je oblast BALAPITIYA, odkud je vedena plavba mezi mangrovnickými po řece Madu Ganga. Zde je možné zastavit u plantáží s kořením a vidět vodní varany a další zvířata ve volné přírodě.

Následuje návštěva želví farmy v KOSGODĚ, která je největší a nejstarší na celém ostrově. Tentýž den účastníky čeká zastávka ve městě AMBALANGODA, které je centrem výroby dřevěných démonických masek a při troše štěstí lze zahlédnout i tradiční tanec s maskami v místní taneční škole. V závěru třetího dne účastníky čeká návštěva fotomuzea Tsunami TELWATTA a prohlídka dolů na polodrahokamy (měsíční kameny) ve městě MEETIYAGODA. Jedná se o polodrahokamy těžené pouze na Srí Lance.

Kromě zmíněných (méně známých) míst jsou na programu i hojně navštěvovaná místa jako NP Yala, deštný prales Sinharaja, továrna na zpracování čaje Koggala, Galle, či turisticky nejznámější pláž Mirissa. Zde je možnost využít lodního výletu s pozorováním delfínů a velryb (cena výletu vč. snídaně činí 1 400 Kč) a na pláži Unawatuna je pro zájemce připraven kurz vaření typických Srílanských pokrmů (za poplatek 750 Kč).

Cena zahrnuje zpáteční letenku Praha – Colombo (vč. poplatků), ubytování v 3* hotelu se snídaní, místní dopravu dle programu (minibusy, tuktuky, autobusy, džípy), lodní výlet po Madu Ganze, služby průvodce a informační materiály. Vše ostatní (kurz vaření, fakultativní výlety a další vstupné) není zahrnuto v ceně zájezdu a je třeba počítat s nutnou hotovostí na cestu. CK Poznání na svých webových stránkách neuvádí minimální počet osob nutný k realizaci zájezdu (CK Poznání, 2020).

Tabulka 26 - Zájezd „Tajuplná Srí Lanka“ od CK Poznání

Název zájezdu	Tajuplná Srí Lanka s koupáním na východním pobřeží			
	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
19.4. - 3.5. 2020	15 dní	3* Hotel (2lž.)	Snídaně	51 990 Kč
		Penzion		47 500 Kč
17.6. - 1.7. 2020	15 dní	3* Hotel (2lž.)	Snídaně	51 990 Kč
		Penzion		47 500 Kč
12.7. - 26.7. 2020	15 dní	3* Hotel (2lž.)	Snídaně	52 990 Kč
		Penzion		48 500 Kč
17.10. - 31.10. 2020	15 dní	3* Hotel (2lž.)	Snídaně	51 990 Kč
		Penzion		47 500 Kč

*Příplatek za 1 lůžkový pokoj činí 7 500 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK Poznání, 2020

„Tajuplná Srí Lanka s koupáním na východním pobřeží“ je tradičním okruhem Srí Lanky, jehož náplní je tradiční buddhistická i hinduistická kultura, čaj, sloni, jízda místním vlakem i koupání v teplém moři.

Program je zaměřen na nedotčenou východní část ostrova v okolí Trincomalee, kterou ještě nedávno obývali Tamilé. Součástí tradičního programu je město Negombo, sloní sirotčinec Pinnawala, noční výstup na Adam's peak (pouze pro zájemce), Nuwara Eliya, Kandy, Sigiriya a města tvořící kulturní trojúhelník – Dambulla, Anuradhapura a Polonnaruwa. Odpočinek od kulturního bohatství Srí Lanky vystřídá návštěva národních parků KAUDULLA nebo MINNERIYA, odpočinek na slavných plážích v oblasti NILAVELI a návštěva malého ostrova PIGEON ISLAND, který je nejkrásnějším místem pro šnorchlování.

V konečné ceně je zahrnuta zpáteční letenka Praha – Colombo (vč. poplatků), ubytování v hotelu se snídaní, místní doprava, služby průvodce a informační materiály. Navíc je v ceně zahrnuta exkurze v čajové továrně, lodní výlet na Pigeon Island i taneční představení v Kandy. Ostatní vstupné či strava není součástí ceny zájezdu.

V CK Poznání je možné využít speciálního slevového programu a získat slevu až několik desítek procent z konečné ceny zájezdu. Podrobný slevový program pro rok 2020 uvádí CK na svých webových stránkách (CK Poznání, 2020).

CK SEN, s.r.o.

Cestovní kancelář SEN prošla za dob své existence několika etapami vývoje. Byla založena v roce 1993 s cílem stát se specialistou na cyklistiku, rafting a turistiku.

Tento záměr se povedl a CK sen se později stala jedničkou na trhu. Od roku 2000 se společně s CK BUBO podílela na organizaci poznávacích zájezdů do Thajska, Indonésie, Číny, Indie a Nepálu a ke své nabídce přidala také zájezdy „na míru“ a tvorbu teambuildingových akcí pro firmy.

V roce 2012 nabírá pod novým vedením zcela nový směr a začíná se orientovat na exotiku a poznávací zájezdy pro náročnější klientelu. Od roku 2013 dochází k významnému růstu společnosti a CK SEN nabízí zájezdy do více než 150 zemí světa na všech 6 ti kontinentech. V portfoliu zájezdů se objevují mimo jiné i komfortní poznávací zájezdy na Srí Lanku, většinou v kombinaci s návštěvou některé z okolních zemí (Maledivy, Indie, či Seychely). Vybírat lze i ze dvou okruhů věnovaných pouze exotické Srí Lance (CK Sen, 2020).

Tabulka 27 - Zájezd „Srí Lanka“ od CK SEN

Název zájezdu	Srí Lanka				
	Termíny konání	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena
13.2. - 23.2. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	56 990 Kč	
27.2. - 8.3. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	56 990 Kč	
9.3. - 19.3. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	51 990 Kč	
8.4. - 18.4. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	56 990 Kč	Sleva 5 %
16.4. - 26.4. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	56 990 Kč	Sleva 5 %
24.4. - 4.5. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	56 990 Kč	Sleva 11 %
7.5. - 17.5. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	49 490 Kč	Sleva 5 %
16.7. - 26.7. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	59 490 Kč	Sleva 7 %
23.7. - 2.8. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	59 490 Kč	Sleva 5 %
10.9. - 20.9. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	56 990 Kč	Sleva 7 %
24.9. - 4.10. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	56 990 Kč	Sleva 11 %
22.10. - 1.11. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	56 990 Kč	Sleva 11 %
29.10. - 8.11. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	56 990 Kč	Sleva 11 %
5.11. - 15.11. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	54 490 Kč	Sleva 11 %
12.11. - 22.11. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	54 490 Kč	Sleva 11 %
20.11. - 30.11. 2020	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	54 490 Kč	Sleva 11 %
25.12. - 4.1. 2021	11 dní	3* Hotel (2lž.)	Polopenze / All inclusive	82 990 Kč	Sleva 11 %
*Sleva First minute (až 11 %) trvá do konce února 2020.					

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK SEN, 2020

Jak lze na první pohled vidět z tabulky, CK Sen nabízí svým zákazníkům možnost vybírat z velkého množství termínů. Další výhodou je strava částečně formou All Inclusive, která je zajištěna u mnoha zájezdů této CK. Zajímavá je také konečná cena všech zájezdů, která je v případě včasné rezervace snížena až o 11 % (First minute sleva při závazné rezervaci zájezdu do 29.2.2020).

Cesta Srí Lankou pojí typické zvyky a tradice všedních dnů s největšími památkovými skvosty. Účastníci zažijí pravý „Cejlon“, dokud ještě nebude zcela turisticky zničen. Ochutnají místní pokrmy od zdejších domorodců, nahlédnou do jejich vesnic a obydlí a následně se přesunou Srílanským taxi (dřevěné káry tažené vodními buvoly) k jezeru plnému lotosových květů. Zažijí plavbu na domorodých lodičkách, uvidí zvířata v jejich přirozeném prostředí a projedou se na slonovi.

Tyto unikátní zážitky jsou spojené s návštěvou turisticky známých míst. Návštěva některých těchto míst je absolvována na kole (pro zájemce, pro zbytek je zajištěn autobus) s prohlídkou krásných scenérií Srí Lanky. Nechybí ani kurz základů ayurvedské medicíny či ranní jóga na pláži. Zájezd je zakončen pobytem na pláži či fakultativními výlety. Zájezd „Srí Lanka“ od CK SEN je díky svému programu nejoriginálnějším zájezdem a na trhu neexistuje CK, která by nabízela podobný program.

Další velkou výhodou je cena, která zahrnuje zpáteční letenku, ubytování, stravování (formou polopenze a částečně formou all inclusive), dopravu klimatizovaným autobusem, služby průvodce CK SEN, letištní transfery, vstupné do památek a atrakcí, ochutnávky u domorodců i Srílanský taxík. Kromě tohoto obsáhlého výčtu je v ceně zahrnuto také pojištění proti insolventnosti a asistenční služby místní CK. Cena nezahrnuje pouze vízum, či některé fakultativní výlety (CK Sen, 2020).

Tabulka 28 - Zájezd „Srí Lanka a Tamilští tygři“ od CK Sen

Název zájezdu	Srí Lanka a Tamilští tygři				
	Délka zájezdu	Ubytování	Stravování	Cena	Sleva
9.3. - 22.3. 2020	14 dní	3*/4* Hotel (2lž.)	Snídaně	83 900 Kč	
24.4. - 7.5. 2020	14 dní	3*/4* Hotel (2lž.)	Snídaně	90 900 Kč	Sleva 11 %
10.9. - 23.9. 2020	14 dní	3*/4* Hotel (2lž.)	Snídaně	88 900 Kč	Sleva 11 %
20.11. - 3.12. 2020	14 dní	3*/4* Hotel (2lž.)	Snídaně	79 990 Kč	Sleva 11 %
*Sleva First minute (až 11 %) trvá do konce února 2020.					

Zdroj: Vlastní zpracování dle CK SEN, 2020

Program poznávacího okruhu „*Srí Lanka a Tamilští tygři*“ je dle CK Sen sestaven zejména pro milovníky dobrodružství a pro ty, kteří se nebojí poznat reálnou podobu a kulturu Srí Lanky „tváří v tvář“. Jedná se o okruh částečně vedený po trase mimo turistická místa, s náročným programem a čtyřmi dny odpočinku. Ve skutečnosti je však program z větší části totožný se všemi předchozími a nabízí největší atrakce Srí Lanky, které jsou pro turisty nejlákavější. Pouze necelé 3 poslední dny jsou věnované návštěvě severu neboli Tamilské oblasti.

V první polovině zájezdu jsou navštívena všechna kulturně významná města (Anuradhapura, Polonnaruwa a Dambulla) včetně výstupu na lví horu „Sigiriya“. Nechybí návštěva sloniho sirotčince Pinnawala a historické město Galle.

CK SEN myslí během zájezdu na komfort všech účastníků, a proto je v polovině zájezdu naplánován jeden celý volný den pro odpočinek na pláži či individuální program. Následuje celodenní safari v NP Yala a přesun do oblasti Passicudah. Z Tamilské oblasti na severu je zařazena zejména prohlídka přístavu Trincomalee a místního chrámu. Následuje přesun do Jaffny, kde je turistů opravdu málo a většina CK tuto oblast na program nezařazuje. Celý zájezd je zakončen pobytem na pláži (CK Sen, 2020).

4.3 Dotazníkové šetření – „Potenciál destinace Srí Lanka“

Pomocí dotazníkového šetření bylo dosaženo jednoho z dílčích cílů práce. Na základě strukturovaného dotazníku byly zjištěny názory a preference účastníků cestovního ruchu v souvislosti s destinací Srí Lanka, které jdou důležitým podkladem při tvorbě návrhu vlastního produktu cestovního ruchu. Dotazníkové šetření bylo realizováno ve dnech 28. ledna 2020 až 11. února 2020 ve spolupráci s portálem www.vyplnto.cz, bez financované inzerce. Dotazník ani jeho výsledky nebyly veřejnosti přístupné, a proto bylo nutné dotazník s veřejností sdílet. Většina respondentů byla získána na cestovatelských a jiných skupinách prostřednictvím sociální sítě Facebook.com. Část respondentů byla získána formou osobního, cíleného oslovení a nezanedbatelný počet z nich také díky vzájemnému sdílení mezi samotnými respondenty.

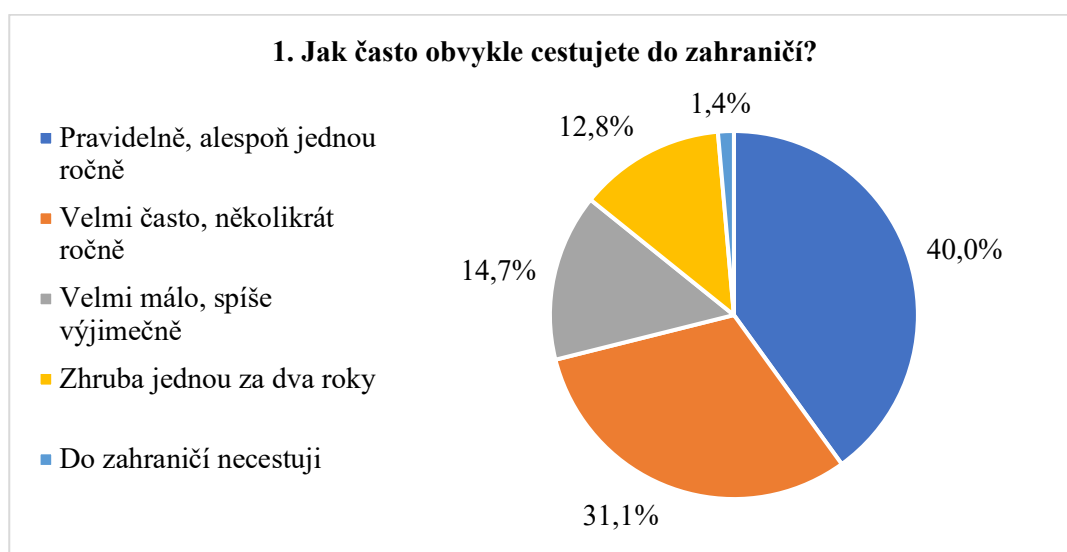
Respondenti v rámci dotazníku odpovídali až na 36 uzavřených otázek a díky jejich složitému větvení odpovídal každý respondent pouze na otázky v logické návaznosti na již zaznamenaných odpovědích. Průměrný počet otázek na respondenta činil 18,32 a průměrná doba vyplňování činila 5 minut a 5 vteřin. S cílem získání maximálně pravdivých odpovědí, byla v dotazníku zrušena možnost „vracení“ a zpětné úpravy odpovědí. Všechny otázky byly povinné. Dotazníkové šetření se zúčastnilo celkem 647 respondentů různých věkových skupin. Výsledky celého šetření jsou pro větší přehlednost zaznamenány v tabulkách a grafech udávajících absolutní hodnotu i procentuální vyjádření na celkovém počtu respondentů. Tabulky k otázkám s možností volby více odpovědí neobsahují souhrnný počet respondentů ani procentuálního zastoupení, neboť součty by byly nelogické. Samotný dotazník je prezentován v příloze č. 1 (Vlastní výzkum, 2020).

Tabulka 29 - Frekvence zahraničních cest

1. Jak často obvykle cestujete do zahraničí?		
	Počet responsí	Procentuální zastoupení
Pravidelně, alespoň jednou ročně	259	40 %
Velmi často, několikrát ročně	201	31,1 %
Velmi málo, spíše výjimečně	95	14,7 %
Zhruba jednou za dva roky	83	12,8 %
Do zahraničí necestuji	9	1,4 %
Celkem	647	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 2 - Frekvence zahraničních cest

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Pomocí první povinné otázky byl zjišťován celkový zájem respondentů o cestování do zahraničí a jeho frekvence. Jak lze vidět, většina respondentů (celkem 40 %) uvedla, že alespoň jednou ročně vycestuje do zahraničí. Překvapivě velký počet respondentů (31,1 %) dále uvedl, že cesty do zahraničí realizuje i několikrát ročně. Do otázky bylo možné zahrnout dovolenou v zahraničí, výlety, sportovní aktivity, pracovní cesty a další.

Celkem 1,4 % respondentů, kteří dle průzkumu do zahraničí necestují, byli přesměrováni k otázce č. 5.

Tabulka 30 - Náplň zahraničních cest

2. Za jakým účelem obvykle cestujete do zahraničí?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Odpočinek, rekreace, pobyt u moře	530	83,1 %
Poznání kulturních památek, zvyků a tradic	376	58,9 %
Poznání přírodních památek	372	58,3 %
Aktivní odpočinek, aktivní účast na sportovních aktivitách	136	21,3 %
Návštěva rodiny, přátel či známých	100	15,7 %
Práce / Studium	99	15,5 %
Nákupy	91	14,3 %
Zábava, festivaly a koncerty	58	9,1 %
Kulturní vyžití, veletrhy, výstavy	41	6,4 %
Jiné	10	1,6 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 3 - Účel zahraničních cest

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Otázka č. 2 byla povinná pro všechny respondenty, kteří alespoň výjimečně do zahraničí cestují. Na otázku tedy odpovídalo celkem 638 respondentů, z nichž každý mohl zvolit jednu až maximálně čtyři vhodné odpovědi.

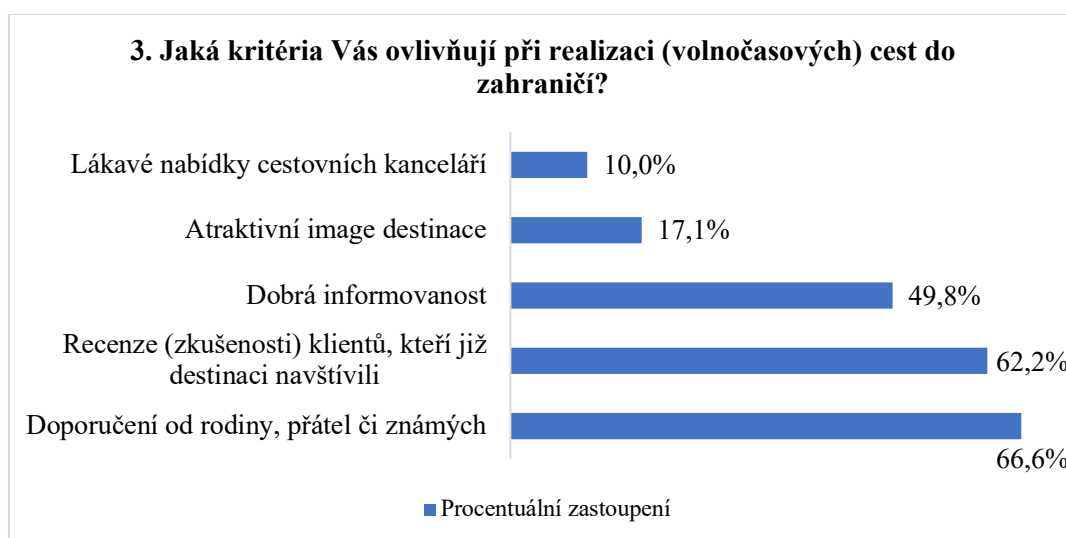
Celkem 83,1 % dotazovaných uvedlo, že hlavním účelem jejich cest je odpočinek, rekreace či pobyt u moře. Velký počet z nich (necelých 60 %) však zároveň uvedl, že cestují za účelem poznání přírodních či kulturních památek, zvyků a tradic. Tyto výsledky mohou být jasným vysvětlením, proč v nabídkách cestovních kanceláří každoročně převládají spíše zájezdy pobytové (letecké) než poznávací.

Tabulka 31 - Rozhodující kritéria při cestách do zahraničí

3. Jaká kritéria Vás ovlivňují při realizaci (volnočasových) cest do zahraničí?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Doporučení od rodiny, přátel či známých	425	67 %
Recenze (zkušenosti) klientů, kteří již destinaci navštívili	397	62 %
Dobrá informovanost (dostatek informací o destinaci)	318	50 %
Atraktivní image destinace (Marketingová propagace – reklama, letáky, nabídky cestovních kanceláří, ...)	109	17 %
Lákavé nabídky cestovních kanceláří	64	10 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 4 - Rozhodující kritéria při cestách do zahraničí

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Na základě této otázky byla zjišťována kritéria ovlivňující účastníky cestovního ruchu při výběru zahraničních cest. Otázka byla již v tomto případě specifikována pouze na volnočasové aktivity.

Na otázku odpovídalo 638 respondentů a každý z nich volil jednu až tři možné odpovědi. Z dotazníku vyplývá, že většina z dotazovaných (66,6 %) se při cestách do zahraničí rozhoduje na základě doporučení rodiny, přátel a známých či na základě zkušenosti ostatních klientů (62,2 %), kteří již destinaci navštívili. Překvapivě nejméně účastníků se při svých cestách rozhodne na základě lákavých nabídek cestovních kanceláří. Tato skutečnost může souviset s masovou propagací CK (související s velkou konkurencí na trhu) a velkým množstvím oblíbených „Last minute“ zájezdů, kterými se CK snaží své klienty získat.

Tabulka 32 - Bezpečnostní a politická situace

4. Ovlivňuje Vás při výběru zahraniční cesty bezpečnostní a politická situace v dané destinaci?		
	Počet responsí	Procentuální zastoupení
ANO	559	87,6 %
NE	79	12,4 %
Celkem	638	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 5 - Bezpečnostní a politická situace

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

V souvislosti s aktuální situací ve světě (př. horečka Dengue, Koronavirus, teroristické úroky, aj.) byla zjišťována souvislost mezi těmito globálními problémy a zájem účastníků CR o cestování. Jak lze vidět, až 90 % dotazovaných uvedlo, že je těmito problémy ovlivněno.

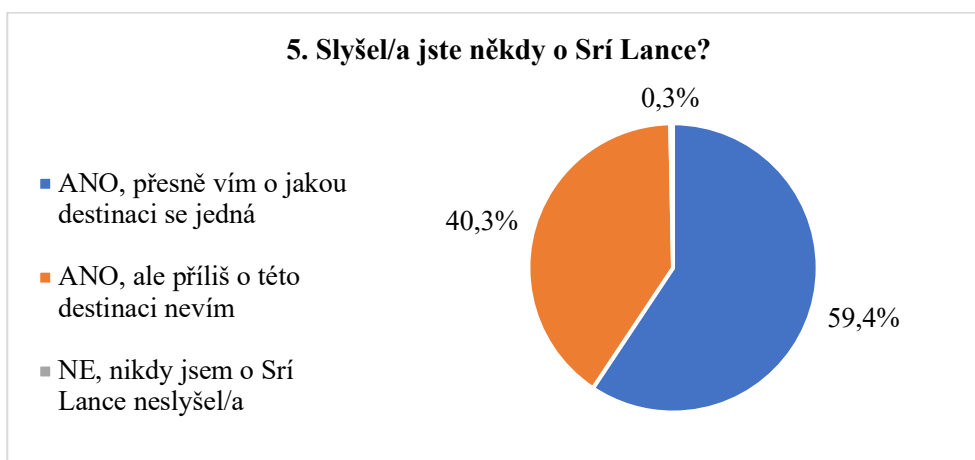
Tyto výsledky mimo jiné potvrzují situaci na Srí Lance, kde došlo v dubnu roku 2019 k teroristickým útokům v hlavním městě Colombo, což mělo za následek prudký pokles zájmu turistů o návštěvu této země. V souvislosti s menším počtem turistů docházelo v některých oblastech k růstu cen. Tyto skutečnosti byly zjištěny na základě vlastního pozorování a dotazování zdejších obyvatel při pobytu na Srí Lance v prosinci roku 2019.

Tabulka 33 - Povědomí o Srí Lance

5. Slyšel/a jste někdy o Srí Lance?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
ANO, přesně vím o jakou destinaci se jedná	384	59,4 %
ANO, ale příliš o této destinaci nevím	261	40,3 %
NE, nikdy jsem o Srí Lance neslyšel/a	2	0,3 %
Celkem	647	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 6 - Povědomí o Srí Lance

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

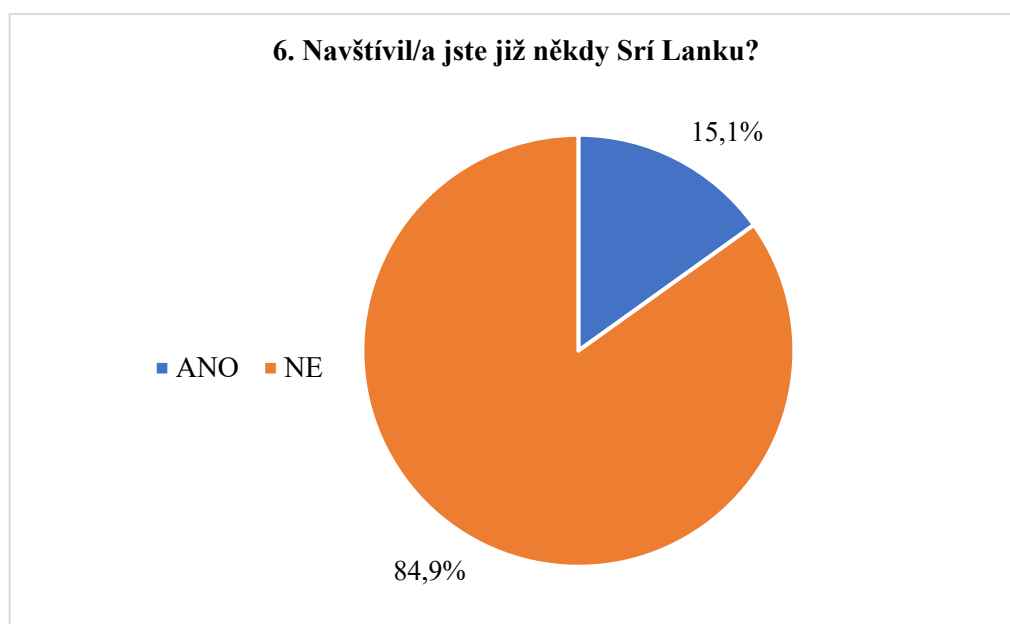
Cílem této otázky bylo zjistit, jak velké povědomí o Srí Lance panuje mezi účastníky průzkumu. Téměř 60 % respondentů ví přesně, o jakou destinaci se jedná. Zhruba 40 % z nich o Srí Lance někdy slyšelo, ale neví o ní příliš konkrétních informací. V celkovém průzkumu pouze 2 respondenti (0,3 %) uvedli, že o Srí Lance nikdy neslyšeli. Velká znalost této destinace podtrhuje mimo jiné fakt, že zájem o Srí Lanku ze strany účastníků v posledních letech roste. Dva respondenti, kteří o Srí Lance nikdy neslyšeli, následně odpovídali na otázku č. 7.

Tabulka 34 - Návštěvnost Srí Lanky

6. Navštívil/a jste již někdy Srí Lanku?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
ANO	58	15,1 %
NE	326	84,9 %
Celkem	384	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 7 - Návštěvnost Srí Lanky

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

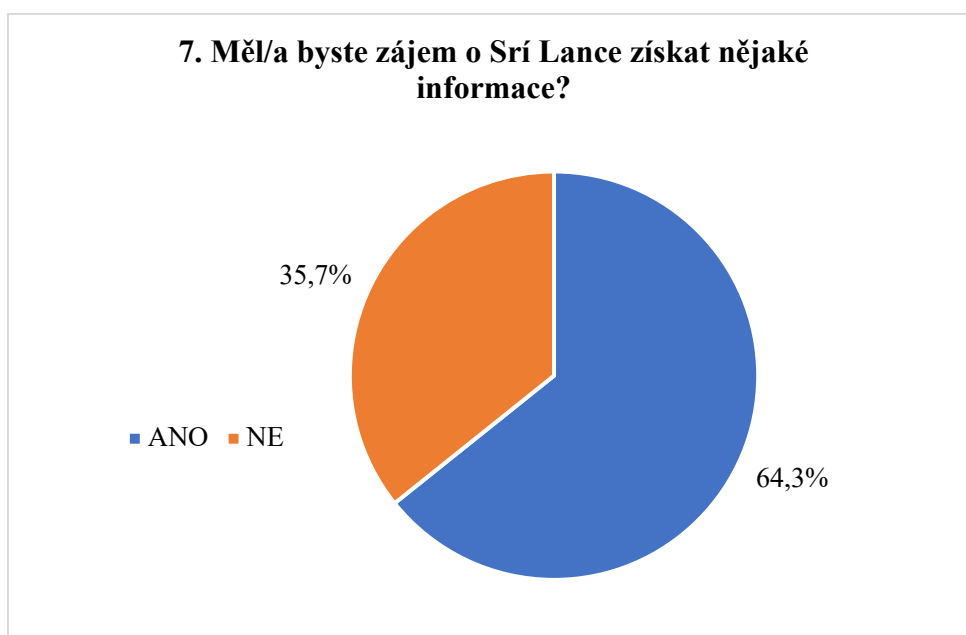
Hlavní rozřazovací otázka celého dotazníku rozdělila respondenty na dvě skupiny, pro něž byly koncipovány dvě odlišné formy dotazníku. Na otázku odpovídalo celkem 384 respondentů, kteří již dříve uvedli, že Srí Lanku dobře znají. Z průzkumu je patrné, že většina těchto dotázaných (84,9 %) sice destinaci zná, ale doposud ji z různých důvodů nenavštívila. Tato skupina respondentů byla podrobena dalšímu rozřazování. Zbývajících 15,1 % respondentů již Srí Lanku jednou či opakovaně navštívilo a na základě této odpovědi pokračovali v dotazníku otázkou č. 19.

Tabulka 35- Zájem respondentů o bližší informace o Srí Lance

7. Měl/a byste zájem o Srí Lance získat nějaké informace?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
ANO	169	64,3 %
NE	94	35,7 %
Celkem	263	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 8 - Zájem respondentů o bližší informace o Srí Lance

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

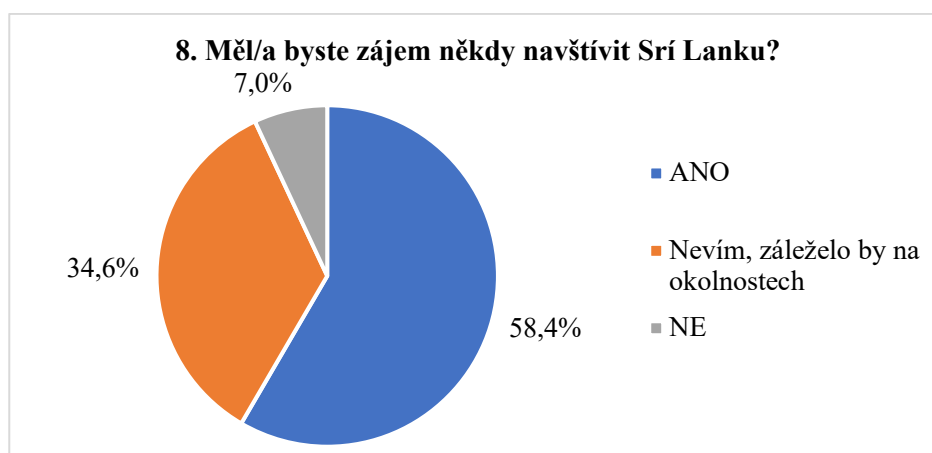
Na otázku č. 7 odpovídalo celkem 263 respondentů (tedy 40,1 % z celkového počtu dotazovaných), kteří u otázky č. 5 uvedli, že Srí Lanku příliš neznají, nebo o ní nikdy neslyšeli. Z grafu lze vidět, že více než 60 % dotazovaných projevilo zájem se o této destinaci dozvědět více. Jedná se o pozitivní zpětnou vazbu ze strany účastníků cestovního ruchu, kteří tímto dokazují svůj rostoucí zájem o cestování a zejména o exotické destinace. Na tuto otázku navazovala otázka č. 8 bez ohledu na zvolenou odpověď.

Tabulka 36 - Zájem respondentů o návštěvu Srí Lanky

8. Měl/a byste zájem někdy navštívit Srí Lanku?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
ANO	344	58,4 %
Nevím, záleželo by na okolnostech	204	34,6 %
NE	41	7,0 %
Celkem	589	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 9 - Zájem respondentů o návštěvu Srí Lanky

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

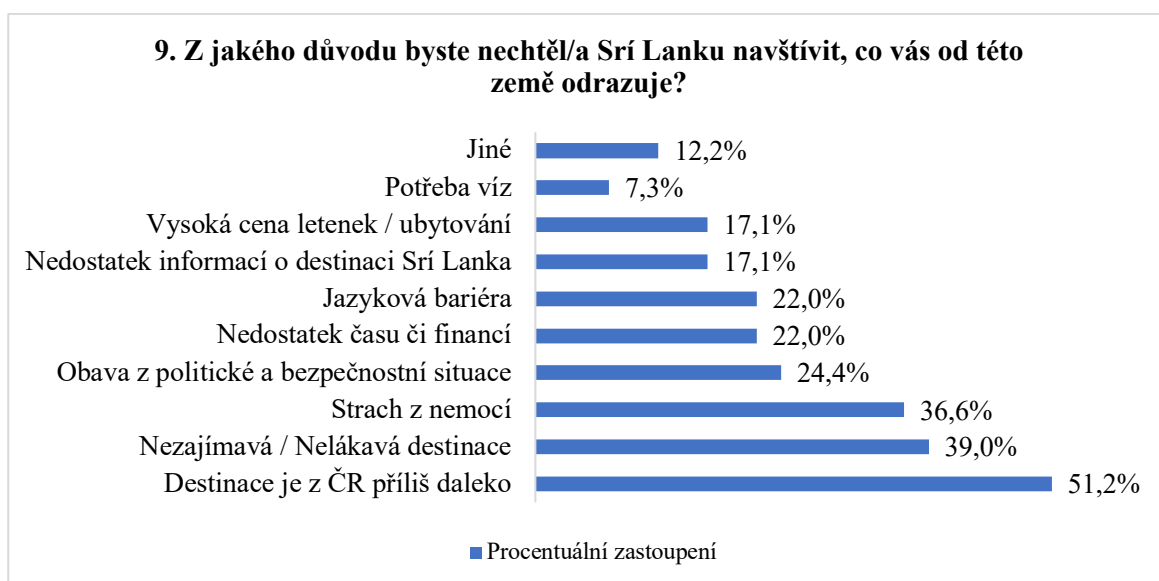
Další z rozřazovacích otázek zjišťovala mezi respondenty zájem o návštěvu Srí Lanky. Na otázku odpovídalo celkem 589 respondentů (neodpovídali pouze ti, kteří již zemi navštívili, tj. 58), z nichž pouze 7 % projevilo z různých důvodů negativní zájem. U zhruba 35 % dotazovaných byl zájem neutrální, neboť by museli zvážit různé další okolnosti. Toto relativně vysoké procento může souviset mimo jiné s otázkou týkající se bezpečnostní a politické situace v zemi. V souvislosti s nedávnými útoky na Srí Lance či vysokým výskytem horečky Dengue se dá předpokládat, že nejistoty mezi účastníky CR jsou v současnosti vysoké. Důležitou skupinou respondentů (58,4 %) byli ti, kteří projevili zájem Srí Lanku navštívit.

Tabulka 37 – Důvody odrazující od návštěvy Srí Lanky

9. Z jakého důvodu byste nechtěl/a Srí Lanku navštívit, co vás od této země odrazuje?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Destinace je z ČR příliš daleko	21	51,2 %
Nezajímavá / Nelákavá destinace	16	39,0 %
Strach z nemocí (např. žloutenka, horečka Dengue, aj.)	15	36,6 %
Obava z politické a bezpečnostní situace	10	24,4 %
Nedostatek času či financí	9	22,0 %
Jazyková bariéra (v destinaci se nedomluví)	9	22,0 %
Nedostatek informací o destinaci Srí Lanka	7	17,1 %
Vysoká cena letenek / ubytování	7	17,1 %
Potřeba víz	3	7,3 %
Jiné	5	12,2 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 10 - Důvody odrazující od návštěvy Srí Lanky

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Tato otázka byla určena pouze těm respondentům, kteří si návštěvou Srí Lanky nebyli z nějakého důvodu jisti nebo vůbec neprojevíli zájem tuto destinaci navštívit (tj. 245 osob). Cílem bylo zjistit, jaké jsou důvody a faktory, které účastníky od destinace odrazují. Z grafu lze vidět, že překvapivě největší roli pro respondenty hraje vzdálenost destinace, kterou zvolila více než polovina z celkového počtu dotazovaných (51,2 %). Téměř 40 % respondentů uvedlo, že je pro ně destinace nezajímavá, což může být spojeno spíše s osobními preferencemi a očekáváním. Třetím nejčastějším faktorem je strach z nemoci, který zvolilo více než 36 % osob a již zmíněná politická a bezpečnostní situace, které se obává 24,4 % osob. Naopak nejméně závažným důvodem je nutnost vyřídit vstupní vízum (pouze 7,3 % respondentů).

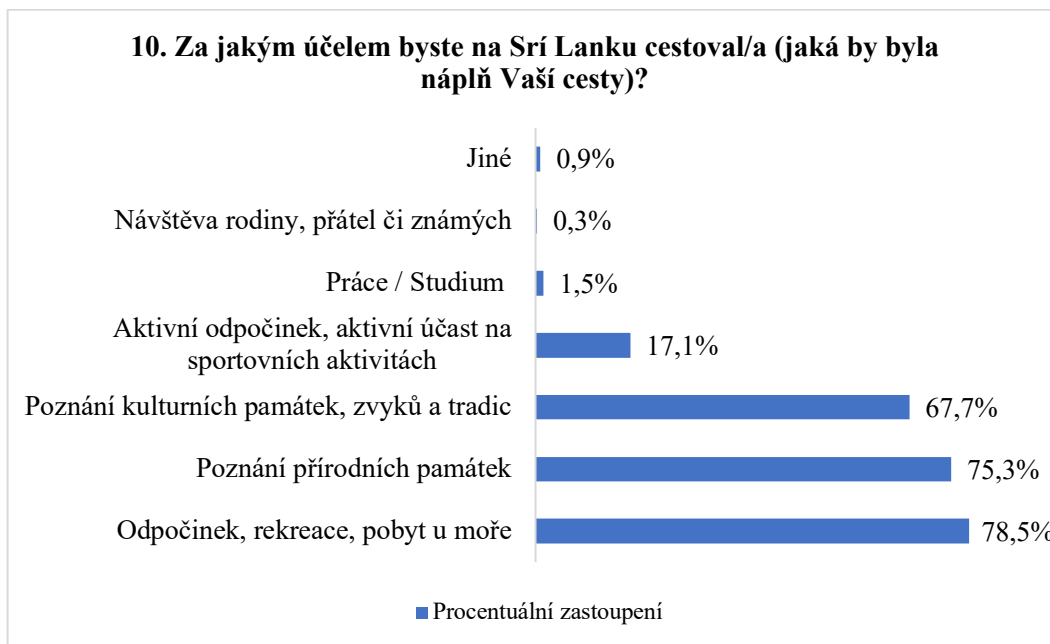
Tabulka 38 - Preferovaná náplň zájezdu na Srí Lanku

10. Za jakým účelem byste na Srí Lanku cestoval/a (jaká by byla náplň Vaší cesty)?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Odpočinek, rekreace, pobyt u moře	270	78,5 %
Poznání přírodních památek	259	75,3 %
Poznání kulturních památek, zvyků a tradic	233	67,7 %
Aktivní odpočinek, aktivní účast na sportovních aktivitách	59	17,1 %
Práce / Studium	5	1,5 %
Návštěva rodiny, přátel či známých	1	0,3 %
Jiné	3	0,9 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Otázka č. 10 je první z celé sady otázek určené všem, kteří projevíli zájem někdy Srí Lanku navštívit. Celá tato část dotazníku je zaměřena na zjištění preferencí potenciálních účastníků zájezdu, které byly podkladem pro sestavení návrhu vlastního produktu cestovního ruchu.

Graf 11- Preferovaná náplň zájezdu na Srí Lanku

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

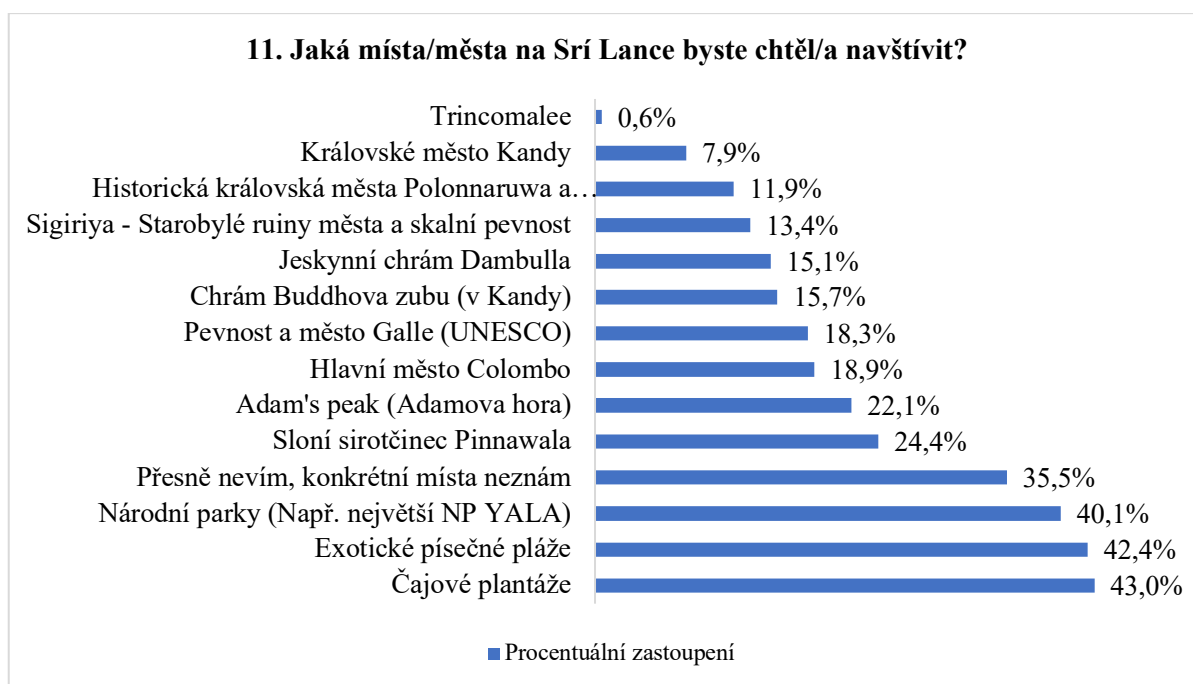
Na otázku odpovídalo celkem 344 osob. Cílem bylo zjistit, za jakým účelem by lidé pravděpodobně cestovali na Srí Lanku a jaká je tedy jimi očekávaná náplň zájezdu. Většina z dotazovaných (78,5 %) by cestovala především za účelem odpočinku, rekreace a pobytu u moře. Zároveň však očekávají, že svou cestu spojí s poznáním přírodních (75,3 %) a kulturních památek země (67,7 %). Vzhledem ke vzdálenosti Srí Lanky od ČR se dá předpokládat, že účastníci mají především zájem v zemi něco poznat a získat ojedinělé zážitky. Pro aktivní pobyt spojený se sportovním vyžitím by se rozhodlo pouze 17,1 % dotazovaných. Z těchto výsledků bude vycházet tvorba návrhu vlastního produktu cestovního ruchu.

Tabulka 39 - Místa, která by respondenti rádi navštívili

11. Jaká místa/města na Srí Lance byste chtěl/a navštívit?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Čajové plantáže	148	43,0 %
Exotické písčité pláže	146	42,4 %
Národní parky (Např. největší NP YALA)	138	40,1 %
Přesně nevím, konkrétní místa neznám	122	35,5 %
Sloní sirotčinec Pinnawala	84	24,4 %
Adam's peak (Adamova hora)	76	22,1 %
Hlavní město Colombo	65	18,9 %
Pevnost a město Galle (UNESCO)	63	18,3 %
Chrám Buddhova zubu (v Kandy)	54	15,7 %
Jeskynní chrám Dambulla	52	15,1 %
Sigiriya – Starobylé ruiny města a skalní pevnost	46	13,4 %
Historická královská města Polonnaruwa a Anuradhapura	41	11,9 %
Královské město Kandy	27	7,9 %
Trincomalee	2	0,6 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 12 - Místa, která by respondenti rádi navštívili

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Tato otázka byla zařazena za účelem zjištění, která místa na Srí Lance jsou pro potenciální účastníky nejlákavější a která by chtěli v rámci zájezdu navštívit.

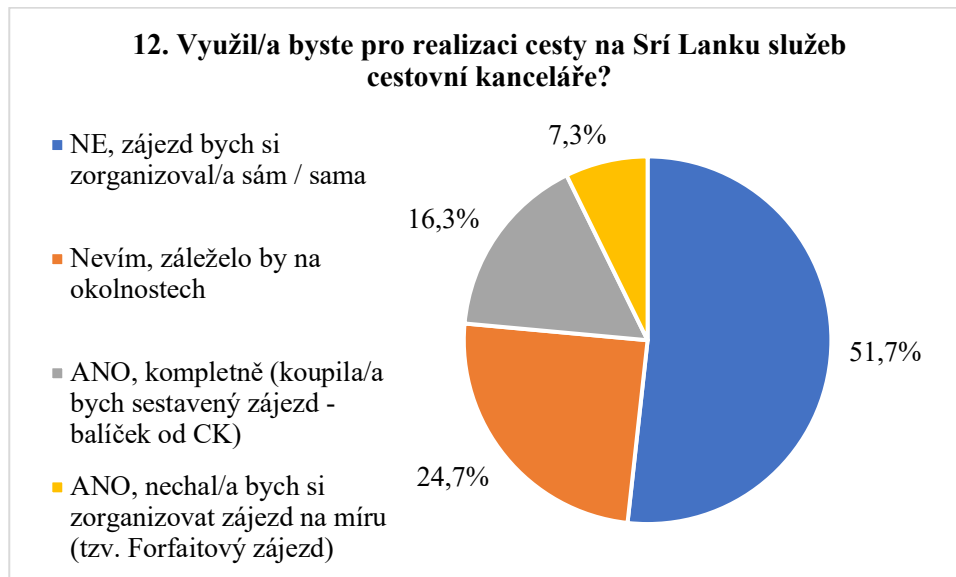
Z celkového počtu 344 respondentů více než 40 % projevilo zájem o čajové plantáže (43 %) a návštěvu exotických pláží (42,4 %). Velké množství respondentů by v rámci zájezdu také rádo vidělo zvířata v jejich přirozeném prostředí – NP Yala (40,1 %) a sloní sirotčinec Pinnawala (24,4 %). Jak se dalo již předpokládat, mnoho dotazovaných prozatím konkrétní místa nezná, a proto se nepřiklonili k žádné z nabízených možností – více než 35 %. Zastoupení zbývajících míst lze vidět v uvedené grafu.

Tabulka 40 - Potenciální využití služeb cestovní kanceláře

12. Využil/a byste pro realizaci cesty na Srí Lanku služeb cestovní kanceláře?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
NE, zájezd bych si zorganizoval/a sám / sama	178	51,7 %
Nevím, záleželo by na okolnostech	85	24,7 %
ANO, kompletně (koupila/a bych sestavený zájezd – balíček od CK)	56	16,3 %
ANO, nechal/a bych si zorganizovat zájezd na míru (tzv. Forfaitový zájezd)	25	7,3 %
Celkem	344	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 13 - Potenciální využití služeb cestovní kanceláře

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Pozice cestovních kanceláří v souvislosti se zájezdy na Srí Lanku není dle průzkumu příliš příznivá.

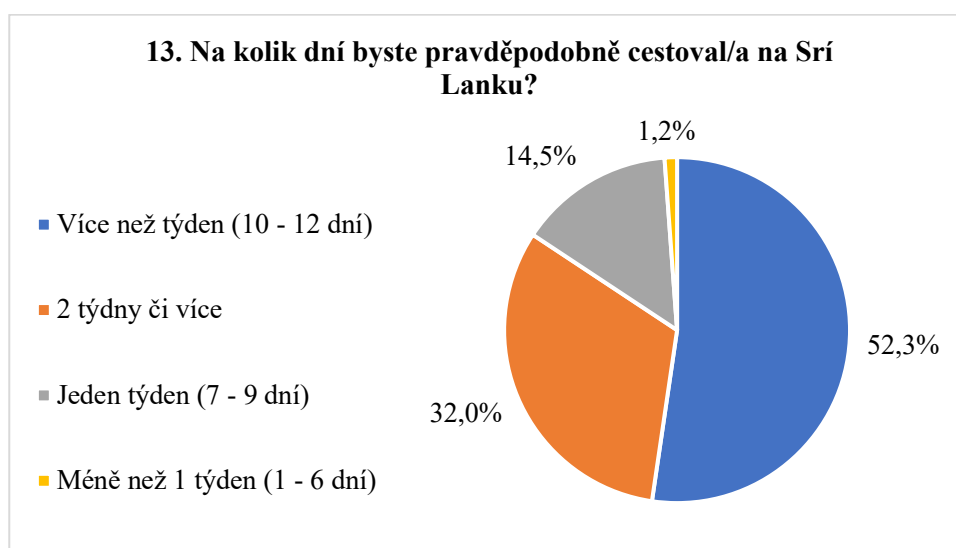
Služeb cestovní kanceláře by pro realizaci své cesty využilo pouze 23,6 % dotazovaných, z nichž 16,3 % by zakoupilo předem sestavený zájezd, zatímco 7,3 % by si nechalo zorganizovat zájezd sestavený přímo na míru dle svých požadavků. Více než polovina respondentů by si cestu zajistila kompletně sama (51,7 %). Tento trend je velice populární zejména u mladších generací cestovatelů. Vzhledem k rozsáhlým možnostem různých aplikací, srovnávačů cen a další se tyto výsledky daly očekávat. Mnoho cestovatelů dnes využívá nejrůznějších aplikací (př. booking.com, Airbnb, aj.), které umožňují jedním klikem ubytování porovnat, rezervovat i bezplatně zrušit. Tyto aplikace zároveň obsahují nesčetné množství recenzí a zkušeností ostatních uživatelů, které při výběru účastníky nejvíce ovlivňují. Na rozdíl od nabídky CK si zde každý najde vždy vše, co maximálně vyhovuje jeho představám.

Tabulka 41 - Preferovaná délka zájezdu

13. Na kolik dní byste pravděpodobně cestoval/a na Srí Lanku?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Více než týden (10–12 dní)	180	52,3 %
2 týdny či více	110	32,0 %
Jeden týden (7–9 dní)	50	14,5 %
Méně než 1 týden (1–6 dní)	4	1,2 %
Celkem	344	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 14 - Preferovaná délka zájezdu

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

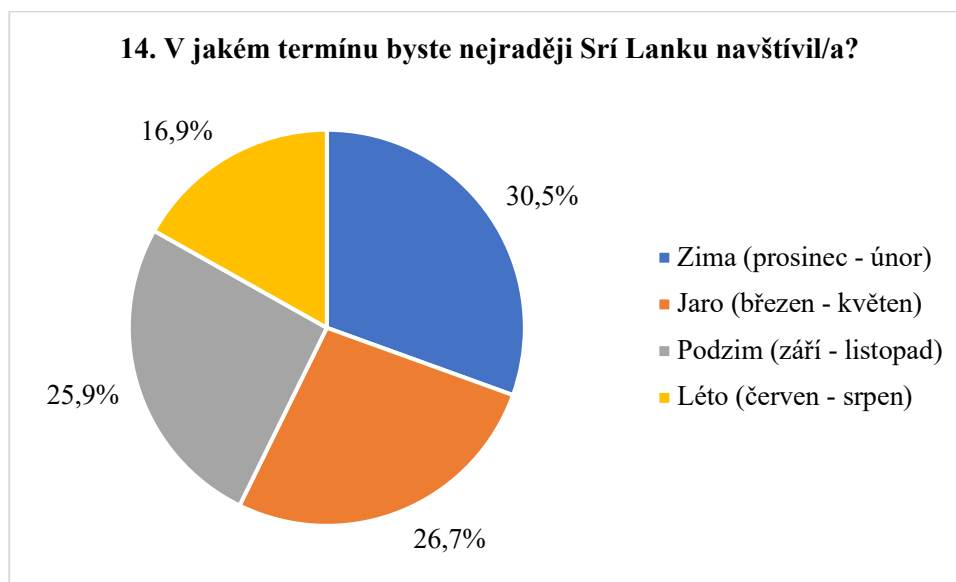
Na základě této otázky byla zjišťována preferovaná délka zájezdu na Srí Lanku u potenciálních účastníků CR. Z celkového počtu respondentů (344) více než polovina preferuje zájezd delší než jeden týden (tj. v délce mezi 10 a 12 dny), na dvoutýdenní či delší zájezd by odcestovalo 32 % dotázaných osob a pro 14,5 % z nich by byl dostačující zájezd v délce jednoho týdne (tj. 7 až 9 dnů). Přestože dlouhá vzdálenost Srí Lanky od České republiky je faktorem nejvíce odrazujícím, celkem 1,2 % dotazovaných osob by preferovalo zájezd v délce 1 až 6 dní.

Tabulka 42 - Preferovaný termín zájezdu

14. V jakém termínu byste nejraději Srí Lanku navštívil/a?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Zima (prosinec–únor)	105	30,5 %
Jaro (březen–květen)	92	26,7 %
Podzim (září–listopad)	89	25,9 %
Léto (červen–srpen)	58	16,9 %
Celkem	344	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 15 - Preferovaný termín zájezdu

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Jak lze na první pohled vidět, roční období nehraje v případě zájezdů na Srí Lanku příliš velkou roli.

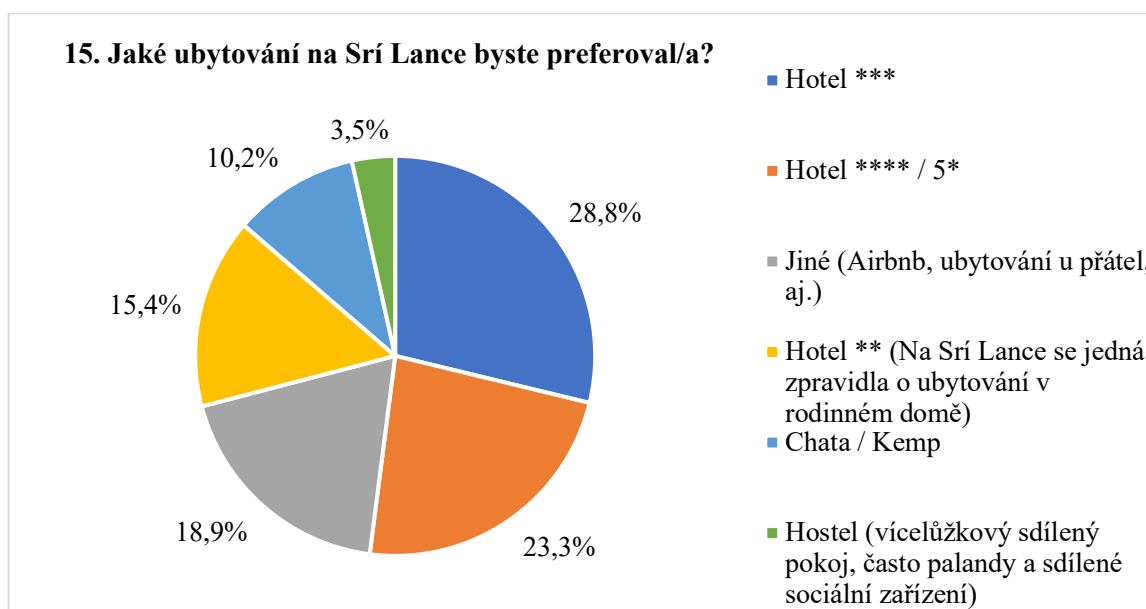
Cílem otázky bylo zjistit, které roční období je pro organizaci zájezdu z pohledu potenciálních účastníků CR nejvhodnější a na základě těchto výsledků navrhnout poznávací okruh ve vhodném termínu. Rozdíly v preferencích nejsou významné, přesto však respondenti nejvíce preferují zájezdy v zimě (30,5 %) a na jaře (26,7 %). Nejméně vhodným je letní období (tj. červen–srpen), které preferovalo 16,9 % oslovených.

Tabulka 43 - Preferované ubytování na Srí Lance

15. Jaké ubytování na Srí Lance byste preferoval/a?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Hotel ***	99	28,8 %
Hotel **** / 5*	80	23,3 %
Jiné (Airbnb, ubytování u přátel, aj.)	65	18,9 %
Hotel ** (Na Srí Lance se jedná zpravidla o ubytování v rodinném domě)	53	15,4 %
Chata / Kemp	35	10,2 %
Hostel (vícelůžkový sdílený pokoj, často palandy a sdílené sociální zařízení)	12	3,5 %
Celkem	344	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 16 - Preferované ubytování na Srí Lance

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

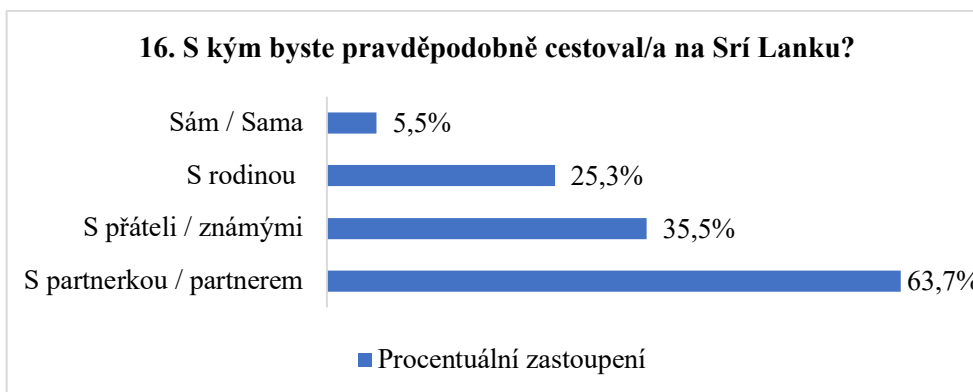
Součástí zájezdu je mimo jiné také ubytování. Dle preferencí potenciálních klientů je nejvhodnější zajistit ubytování v tříhvězdičkovém hotelu, který by uspokojil představy téměř 30 % klientů. Náročnější klientela by upřednostnila ubytování vyšší třídy, tj. čtyř nebo pětihvězdičkového hotelu (23,3 %). Část oslovených by preferovala ubytování ve dvouhvězdičkovém hotelu (15,4 %) a někteří by využili služeb Airbnb (18,9 %). Nejméně preferované je ubytování v kempu, chatce (10,2 %) a v Hostelu (3,5 %).

Tabulka 44 - S kým by respondenti nejraději cestovali

16. S kým byste pravděpodobně cestoval/a na Srí Lanku?		
	Počet responsí	Procentuální zastoupení
S partnerkou / partnerem	219	63,7 %
S přáteli / známými	122	35,5 %
S rodinou	87	25,3 %
Sám / Sama	19	5,5 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 17 - S kým by respondenti nejraději cestovali

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

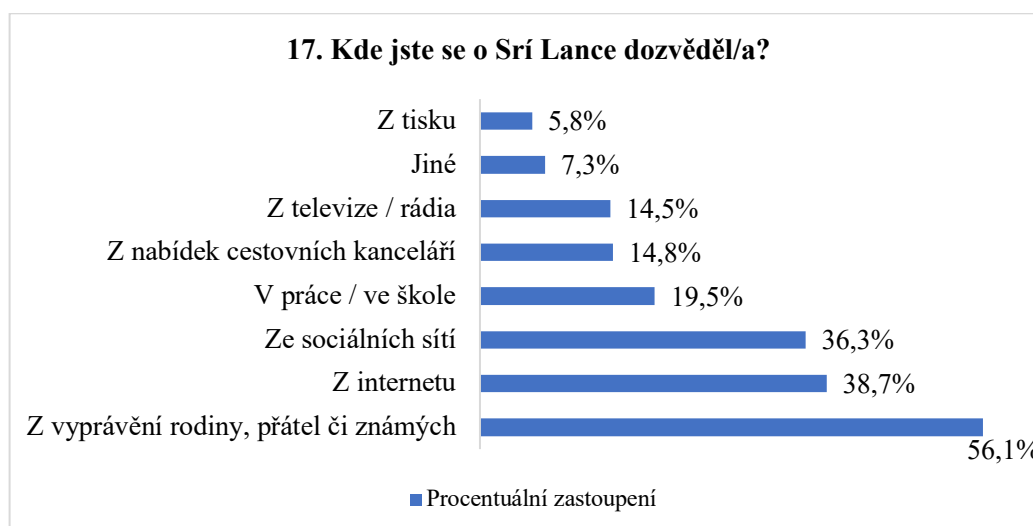
Na otázku zjišťující složení potenciální skupiny účastníků odpovídalo celkem 344 respondentů, z nichž každý volil jednu až dvě možné odpovědi. Jak lze vidět, většina potenciálních klientů by na Srí Lanku cestovala s partnerem/partnerkou (63,7 %), či se svými přáteli a známými (35,5 %). O zájezd na Srí Lanku by projevilo zájem pouze 25,3 % rodin s dětmi, kteří by pravděpodobně zvolili pobytový zájezd či poznávací okruh s méně náročným programem. Z uvedených výsledků také vyplývá, že není třeba zajišťovat ubytování v jednolůžkových pokojích, neboť procento individuálních cestovatelů je opravdu nízké (5,5 %).

Tabulka 45 - Zdroje informací o Srí Lance

17. Kde jste se o Srí Lance dozvěděl/a?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Z vyprávění rodiny, přátel či známých	193	56,1 %
Z internetu (z klasických webových stránek a portálů, z přímých nabídek, aj.)	133	38,7 %
Ze sociálních sítí (Facebook, Instagram, aj.)	125	36,3 %
V práci / ve škole	67	19,5 %
Z nabídek cestovních kanceláří	51	14,8 %
Z televize / rádia	50	14,5 %
Jiné	25	7,3 %
Z tisku (noviny, letáky a jiné propagační materiály)	20	5,8 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 18 - Zdroje informací o Srí Lance

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Uvedené odpovědi korespondují s výsledky u otázky č. 3, která je zaměřena na „kritéria ovlivňující účastníky při realizaci (volnočasových) cest“. Více než polovina respondentů (56,1 %) se o Srí Lance dozvěděla z vyprávění své rodiny, přátel či známých. Na základě těchto zkušeností a poznatků se také lidé nejvíce rozhodují pro návštěvu Srí Lanky. Není překvapením, že velkou roli pro dnešní společnost hraje také internet.

Díky webovým stránkám a portálům se Srí Lanka dostala do povědomí téměř 40 % oslovených (38,7 %). Pro mladší generace jsou rozhodujícím faktorem zejména sociální sítě, díky kterým poznalo Srí Lanku více než 36 % dotazovaných (36,3 %).

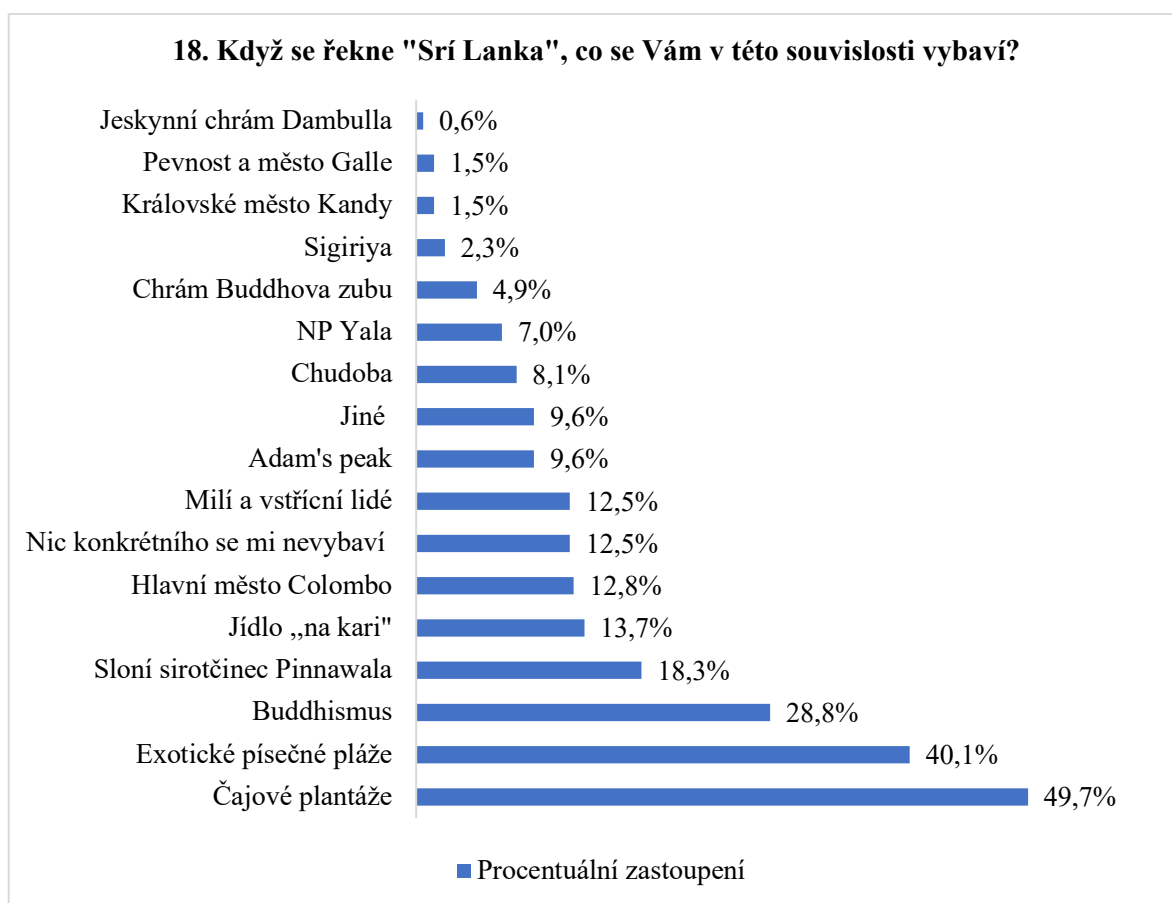
Je obecně známo, že příspěvky (především fotografie) na sociálních sítích Facebook a Instagram mají velký vliv na rozhodování účastníků.

Tabulka 46 - Co se respondentům vybaví v souvislosti se Srí Lankou

18. Když se řekne "Srí Lanka", co se Vám v této souvislosti vybaví?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Čajové plantáže	171	49,7 %
Exotické písčité pláže	138	40,1 %
Buddhismus	99	28,8 %
Sloní sirotčinec Pinnawala	63	18,3 %
Jídlo „na kari“	47	13,7 %
Hlavní město Colombo	44	12,8 %
Nic konkrétního se mi nevybaví	43	12,5 %
Milí a vstřícní lidé	43	12,5 %
Adam's peak (Adamova hora)	33	9,6 %
Jiné	33	9,6 %
Chudoba	28	8,1 %
NP Yala	24	7,0 %
Chrám Buddhova zubu (v Kandy)	17	4,9 %
Sigiriya – Starobylé ruiny města a skalní pevnost	8	2,3 %
Královské město Kandy	5	1,5 %
Pevnost a město Galle	5	1,5 %
Jeskynní chrám Dambulla	2	0,6 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 19 - Co se respondentům vybaví v souvislosti se Srí Lankou

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Otázka č. 18 byla poslední otázkou zaměřenou na Srí Lanku určenou všem respondentům, kteří projevili zájem o návštěvu této destinace. Na otázku odpovídalo celkem 344 z nich a každý mohl zvolit jednu až pět z uvedených možností. V souvislosti se Srí Lankou si téměř polovina lidí pojí čajové plantáže (49,7 %), exotické písčité pláže (40,1 %) a zdejší náboženství – Buddhismus (28,8 %), který v zemi značně převažuje. Méně známý či oblíbený je sloní sirotčinec Pinnawala (18,3 %) a hlavní město Colombo (12,8 %). Téměř 14 % dotazovaných si pod Srí Lankou představí tradiční pokrmy na Kari (13,7 %) či milé a vstřícné zdejší obyvatele (12,5 %). Zhruba 12,5 % má sice zájem Srí Lanku navštívit, ale nic konkrétního si v její souvislosti nevybaví.

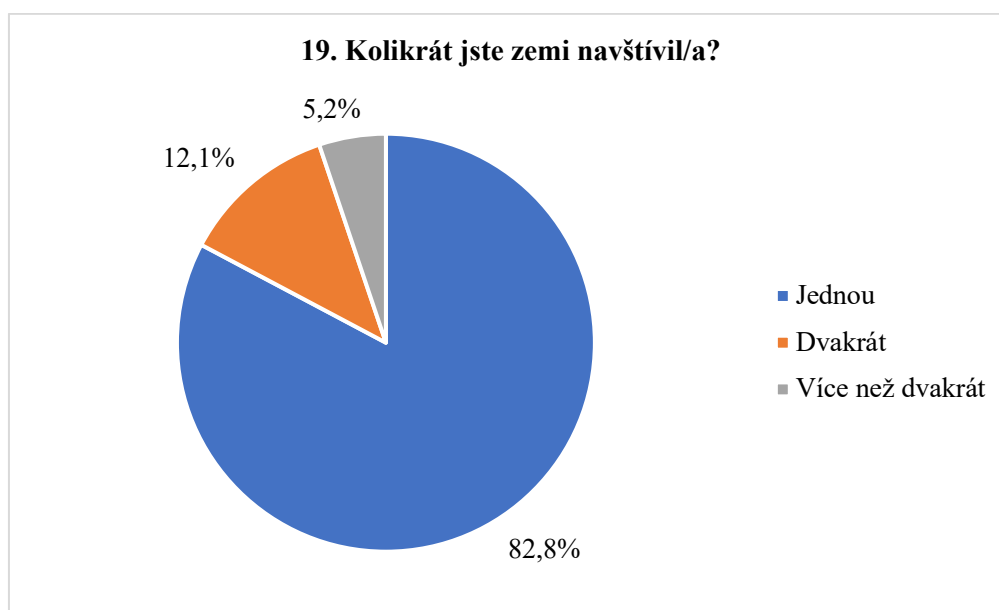
Tabulka 47 - Kolik respondentů navštívilo Srí Lanku

19. Kolikrát jste zemi navštívili/a?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Jednou	48	82,8 %
Dvakrát	7	12,1 %
Více než dvakrát	3	5,2 %
Celkem	58	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Otázka č. 19 zahajuje druhou sadu otázek určenou pouze respondentům, kteří již destinaci navštívili. Cílem je zejména zjistit, jaké jsou jejich reálné zkušenosti získané z cest na Srí Lanku pro srovnání s očekáváním a preferencemi potenciálních zájemců o tuto destinaci. Na otázky odpovídalo celkem 58 respondentů.

Graf 20 - Kolik respondentů navštívilo Srí Lanku

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

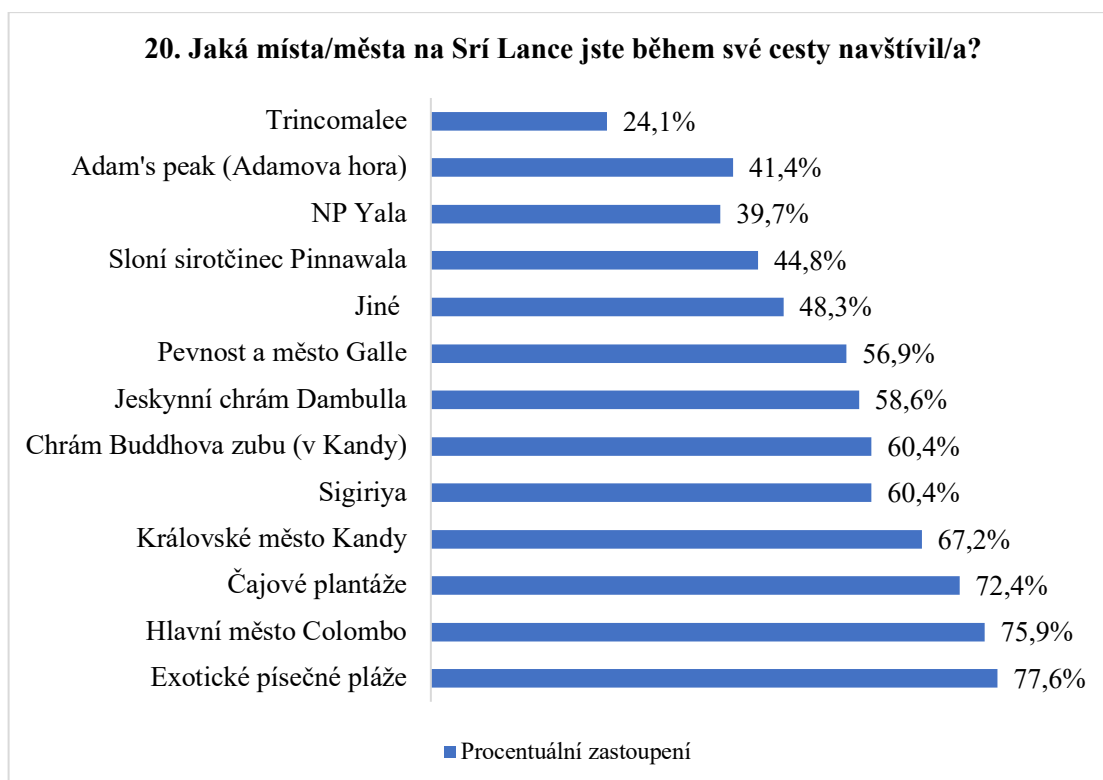
Z grafu je patrné, že většina dotazovaných navštívila Srí Lanku prozatím jen jednou (82,8 %). Překvapivé však je, že mezi 58 respondenty se objevují i tací, kteří destinaci navštívili již více než dvakrát. Jedná se celkem o 5,2 % dotazovaných. Celkem dvakrát doposud Srí Lanku navštívilo 12,1 % lidí. Pro zajímavost je v závěru dotazníku zároveň zjišťováno, kolik z těchto oslovených by Srí Lanku navštívilo v budoucnu znovu.

Tabulka 48 - Nejvíce navštěvovaná místa na Srí Lance

20. Jaká místa/města na Srí Lance jste během své cesty navštívil/a?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Exotické písčné pláže	45	77,6 %
Hlavní město Colombo	44	75,9 %
Čajové plantáže	42	72,4 %
Královské město Kandy	39	67,2 %
Sigiriya – Starobylé ruiny města a skalní pevnost	35	60,4 %
Chrám Buddhova zubu (v Kandy)	35	60,4 %
Jeskynní chrám Dambulla	34	58,6 %
Pevnost a město Galle	33	56,9 %
Jiné	28	48,3 %
Sloní sirotčinec Pinnawala	26	44,8 %
NP Yala	23	39,7 %
Adam's peak (Adamova hora)	21	41,4 %
Trincomalee	14	24,1 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 21 - Nejvíce navštěvovaná místa na Srí Lance

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

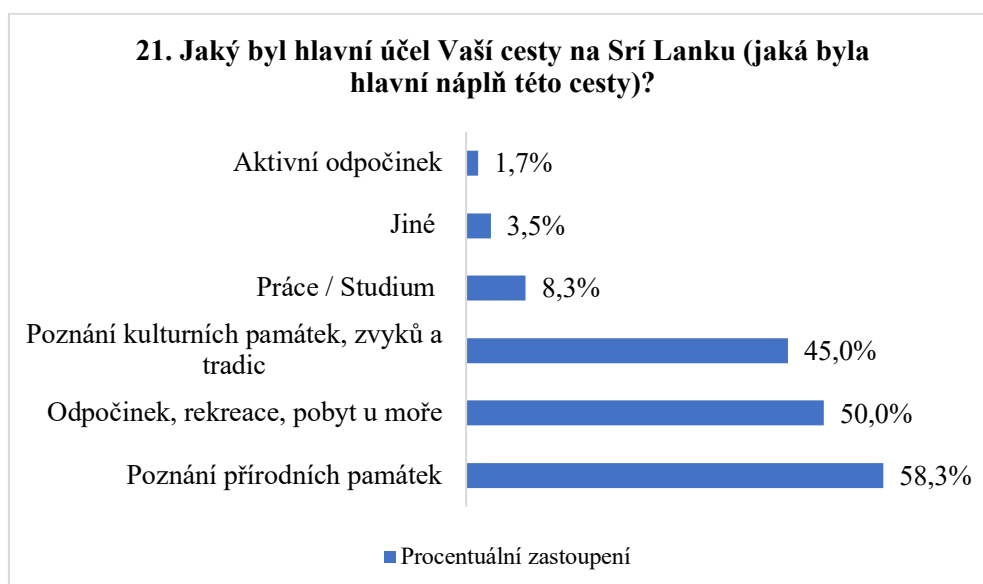
Uvedený graf zachycuje skutečný zájem cestovatelů o místa či města na Srí Lance. Otázka byla položena za účelem zjištění návštěvnosti uvedených míst z čehož lze usoudit jejich atraktivitu a významnost pro návštěvníky Srí Lanky. Možnosti odpovědí byly u této otázky neomezené a součástí byla také odpověď „jiné“. Jedním z hlavních míst, které turisté na Srí Lance navštěvují, jsou místní exotické pláže (77,6 %), hlavní město Colombo (75,9 %) a čajové plantáže (72,4 %). Podíl města Colombo je nutné brát s rezervou, nýbrž účastníci zde mohli nocovat, objevovat nebo pouze trávit čas na letišti. Návštěvnost ostatních míst a památek lze vyčíst z grafu.

Tabulka 49 - Hlavní účel návštěvy Srí Lanky

21. Jaký byl hlavní účel Vaší cesty na Srí Lanku (jaká byla hlavní náplň této cesty)?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Poznání přírodních památek	35	58,3 %
Odpočinek, rekreace, pobyt u moře	30	50,0 %
Poznání kulturních památek, zvyků a tradic	27	45,0 %
Práce / Studium	5	8,3 %
Jiné	2	3,5 %
Aktivní odpočinek, aktivní účast na sportovních aktivitách	1	1,7 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 22 - Hlavní účel návštěvy Srí Lanky

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

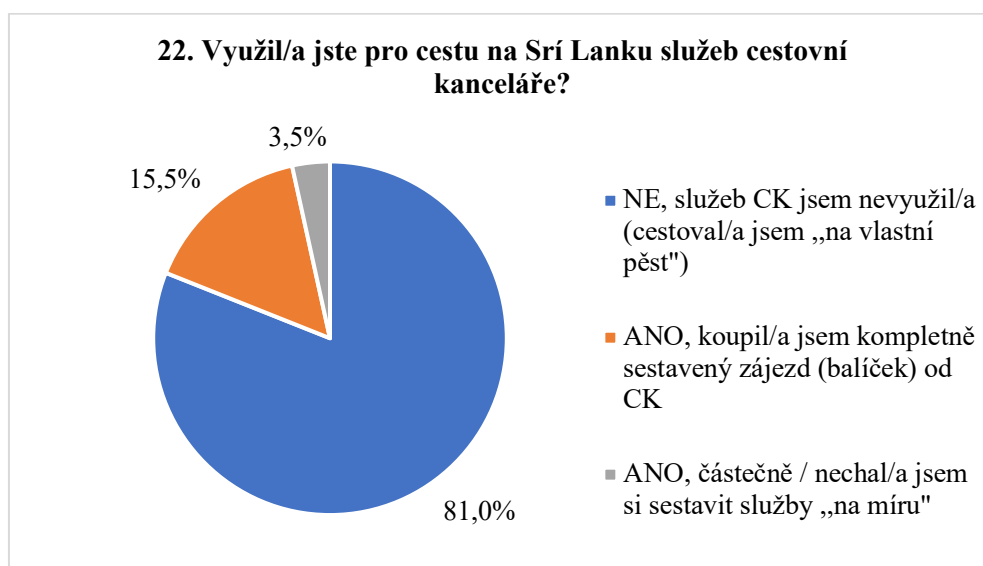
Za jakým účelem se lidé skutečně na Srí Lanku vydávají, bylo zjišťováno na základě otázky č. 21. Ve srovnání s očekávanou (pravděpodobnou) náplní zájezdu jsou výsledky trochu odlišné. Většina respondentů (58,3 %) navštívila Srí Lanku především za účelem poznání přírodních památek, zároveň však polovina oslovených cestování spojila s odpočinkem a pobytem u moře (50,0 %). Výsledky průzkumu úzce souvisí s nabídkou CK na trhu, která do všech svých zájezdů zařazuje velké množství přírodních památek a více či méně dnů věnovaných odpočinku či individuálnímu volnu účastníků. Za poznáním zdejší kultury, zvyků a tradic cestovalo celkem 45 % oslovených.

Tabulka 50 - Skutečné využití služeb cestovní kanceláře

22. Využil/a jste pro cestu na Srí Lanku služeb cestovní kanceláře?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
NE, služeb CK jsem nevyužil/a (cestoval/a jsem „na vlastní pěst“)	47	81 %
ANO, koupil/a jsem kompletně sestavený zájezd (balíček) od CK	9	15,5 %
ANO, částečně / nechal/a jsem si sestavit služby „na míru“	2	3,5 %
Celkem	58	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 23 - Skutečné využití služeb cestovní kanceláře

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Cílem této otázky bylo zjistit reálné využití služeb cestovní kanceláře při organizaci cest na Srí Lanku. Z celkových 58 respondentů využilo služeb cestovní kanceláře pouze 19 % z nich.

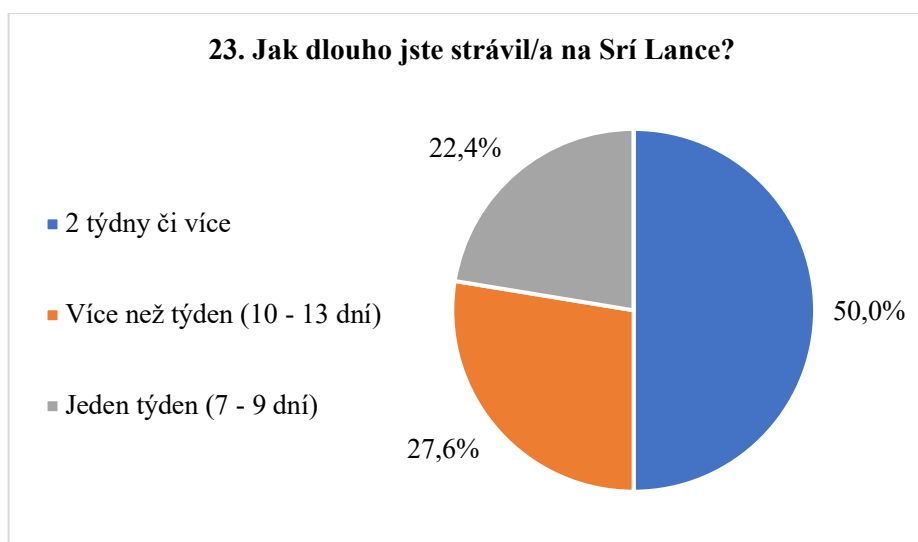
Předem sestavený a nabízený zájezd byl atraktivní pro 15,5 % respondentů, zatímco 3,5 % z celkového počtu upřednostnilo zájezd sestavený dle jejich požadavků a preferencí. Jak lze vidět, 81 % respondentů z různých důvodů služeb CK nevyužilo, a raději cestovali individuálně.

Tabulka 51 - Délka pobytu na Srí Lance

23. Jak dlouho jste strávil/a na Srí Lance?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
2 týdny či více	29	50,0 %
Více než týden (10–13 dní)	16	27,6 %
Jeden týden (7–9 dní)	13	22,4 %
Méně než 1 týden	0	0,0 %
Celkem	58	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 24 - Délka pobytu na Srí Lance

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

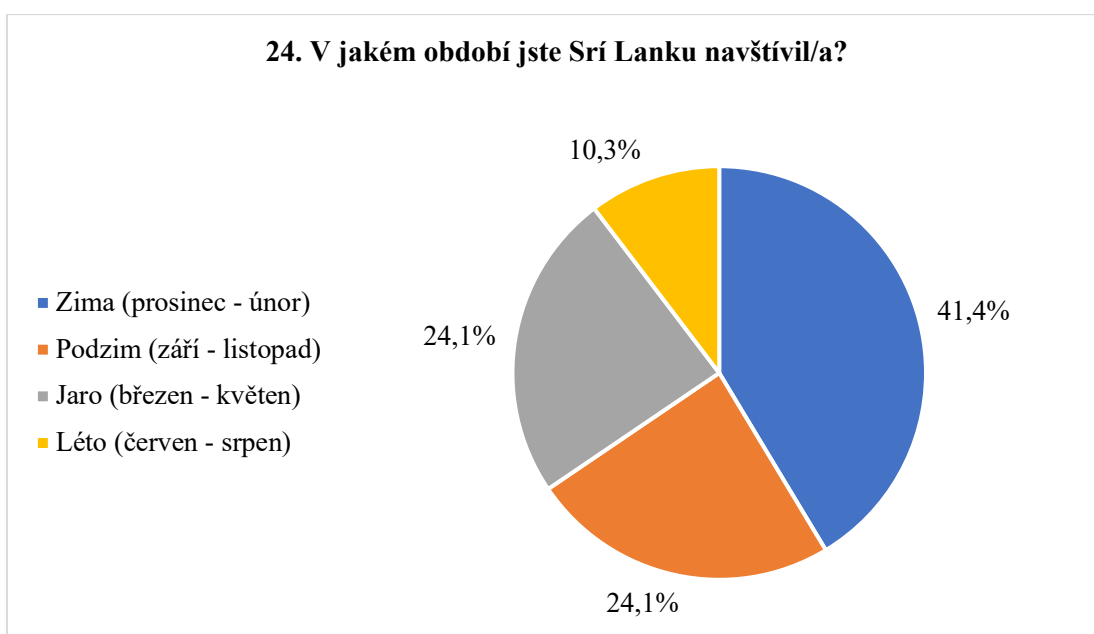
Srí Lanka je velice zajímavá a bohatá země. Polovina oslovených (50,0 %) zde strávila 2 týdny či více, neboť účelem jejich cest bylo ve většině případů poznání přírodních a kulturních památek spojené s odpočinkem a pobytem u moře. Na dobu delší, než jeden týden cestovalo celkem 27,6 % dotazovaných a v délce 7 až 9 dnů Srí Lanku navštívilo 22,4 % z celkového počtu respondentů. Jak lze vidět, nikdo z oslovených nenavštívil Srí Lanku na dobu kratší než jeden týden.

Tabulka 52 - Nejvíce využívané období pro návštěvu Srí Lanky

24. V jakém období jste Srí Lanku navštívil/a?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Zima (prosinec–únor)	24	41,4 %
Podzim (září–listopad)	14	24,1 %
Jaro (březen–květen)	14	24,1 %
Léto (červen–srpen)	6	10,4 %
Celkem	58	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 25 - Nejvíce využívané období pro návštěvu Srí Lanky

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

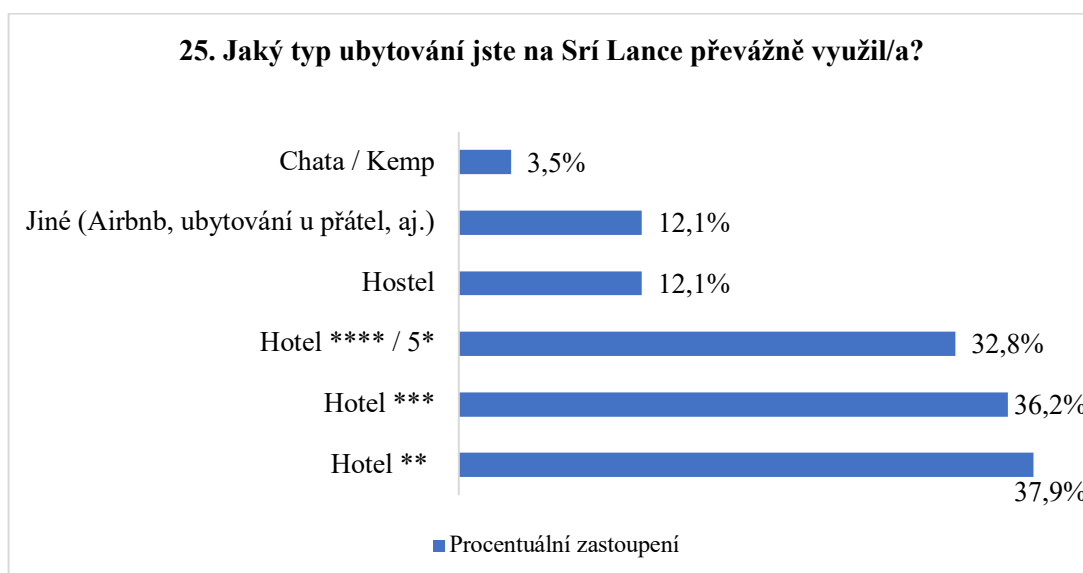
Největší část respondentů (41,4 %) navštívila Srí Lanku v zimních měsících (tj. prosinec–únor), kdy je na Srí Lance nejpříznivější počasí pro cestování a zároveň zde hrozí nejnižší riziko monzunových dešťů. Na podzim vycestovalo 24,1 % oslovených, stejně jako na jaře (24,1 %). Léto je pro návštěvu Srí Lanky méně populární a v tuto dobu vycestovalo pouze 10,3 % respondentů.

Tabulka 53 - Využívaný typ ubytování na Srí Lance

25. Jaký typ ubytování jste na Srí Lance převážně využil/a?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Hotel ** (Na Srí Lance se jedná zpravidla o ubytování v rodinném domě)	22	37,9 %
Hotel ***	21	36,2 %
Hotel **** / 5*	19	32,8 %
Hostel (vícelůžkový sdílený pokoj, často palandy a sdílené sociální zařízení)	7	12,1 %
Jiné (Airbnb, ubytování u přátel, aj.)	7	12,1 %
Chata / Kemp	2	3,5 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 26 - Využívaný typ ubytování na Srí Lance

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

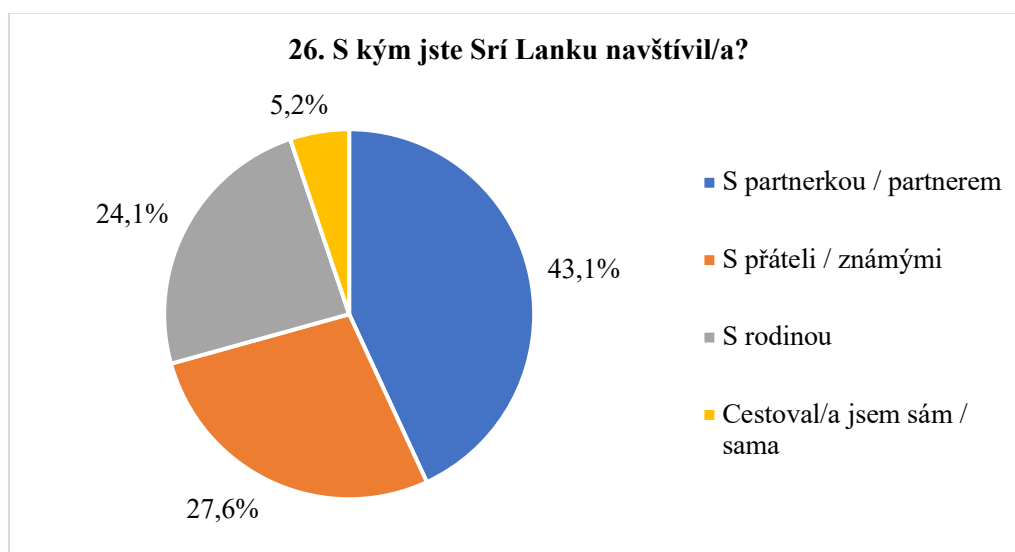
Zatímco nejpreferovanějším ubytováním u potenciálních klientů byl 3* hotel, ve skutečnosti lidé nejvíce využívají ubytování ve 2* hotelu, pod kterým si lze představit ubytování ve větším rodinném domě. U otázky bylo možné vybrat maximálně dvě odpovědi a pro tento typ ubytování se rozhodlo celkem 37,9 % respondentů. Zhruba 36,2 % využilo ubytování v 3* hotelu a náročnější klienti (32,8 %) se v rámci pobytu na Srí Lance ubytovali v hotelu vyšší třídy (4* / 5*).

Tabulka 54 - S kým respondenti navštívili Srí Lanku

26. S kým jste Srí Lanku navštívil/a?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
S partnerkou / partnerem	25	43,1 %
S přáteli / známými	16	27,6 %
S rodinou	14	24,1 %
Cestoval/a jsem sám / sama	3	5,2 %
Celkem	58	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 27 - S kým respondenti navštívili Srí Lanku

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Jak se ukázalo, lidé nejčastěji cestovali na Srí Lanku v doprovodu svých partnerů (43,1 %) či přátel a známých (27,6 %). Zhruba čtvrtina (24,1 %) navštívila Srí Lanku s rodinou a pouze minimální počet z celkového počtu respondentů cestoval sám (5,2 %). Získané výsledky potvrzují již dříve zjištěné preference účastníků CR.

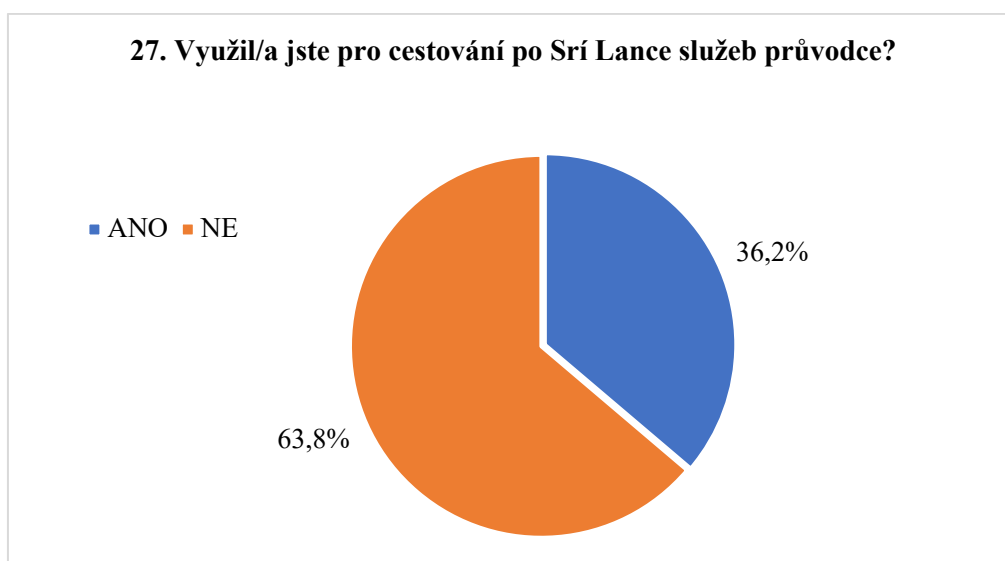
Tabulka 55 - Využití služeb průvodce při cestách na Srí Lanku

27. Využil/a jste pro cestování po Srí Lance služeb průvodce?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
ANO	21	36,2 %
NE	37	63,8 %
Celkem	58	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 28 - Využití služeb průvodce při cestách na Srí Lanku

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

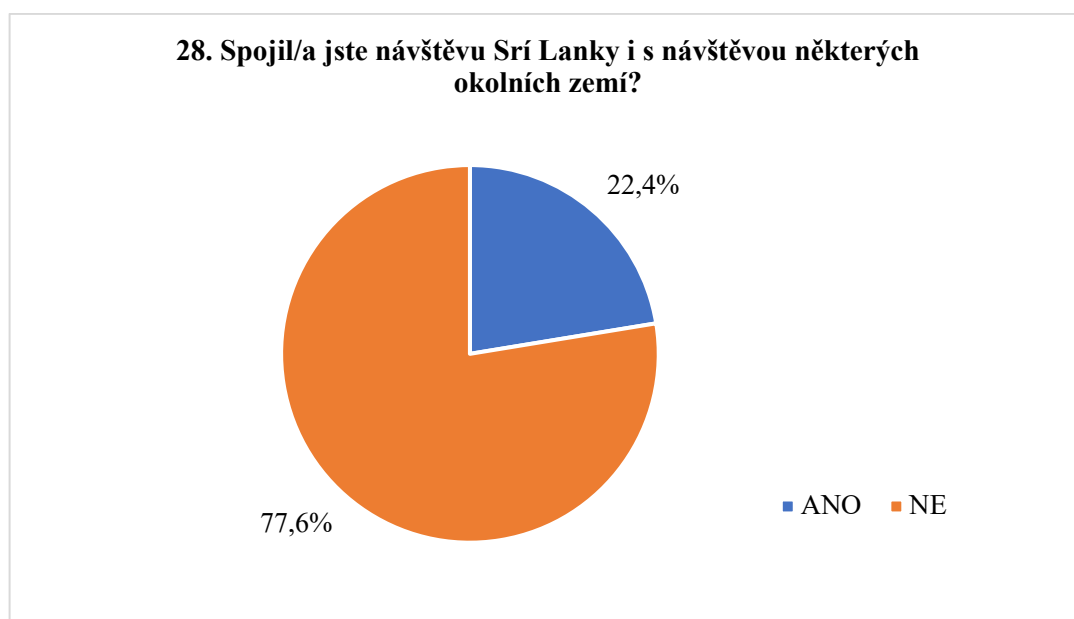
Na základě otázky č. 27 byla zjišťována potřeba a využití služeb průvodce při zájezdech na Srí Lanku. Z uvedených výsledků vyplývá, že pouze 36,2 % využilo během návštěvy Srí Lanky služeb průvodce. Do výsledků se započítávají, jak čeští, tak místní průvodci. Poměrně negativní výsledky souvisí se způsobem organizace samotné cesty, která byla v případě 81 % respondentů realizována individuálně, bez využití služeb CK. Tyto výsledky zároveň potvrzují fakt, že lidé si vše během svých cest nejraději zajišťují cest sami. V případě organizovaného zájezdu přes CK je však průvodce součástí vždy.

Tabulka 56 - Návštěva okolních zemí při cestách na Srí Lanku

28. Spojil/a jste návštěvu Srí Lanky i s návštěvou některých okolních zemí?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
ANO	13	22,4 %
NE	45	77,6 %
Celkem	58	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 29 - Návštěva okolních zemí při cestách na Srí Lanku

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Zajímavým zjištěním je poměrně pozitivní zájem účastníků o kombinované cesty. Více než 20 % respondentů spojilo návštěvu Srí Lanky s některou ze sousedních zemí. Naopak pro 77,6 % respondentů byla cílovou destinací pouze Srí Lanka. Země, které respondenti navštěvovali během svých cest nejčastěji, znázorňuje tabulka níže. Respondenti, kteří okolní země nenavštívili, pokračovali v dotazníku k otázce č. 30.

Tabulka 57 - Země navštěvované při cestách na Srí Lanku

29. Jaké okolní země jste také navštívil/a?		
	Počet responsí	Procentuální zastoupení
Maledivy	6	46,2 %
Thajsko	3	23,1 %
SAE (Spojené arabské emiráty)	3	23,1 %
Indie	2	15,4 %
Malajsie	2	15,4 %
Indonésie	1	7,7 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 30 - Země navštěvované při cestách na Srí Lanku

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

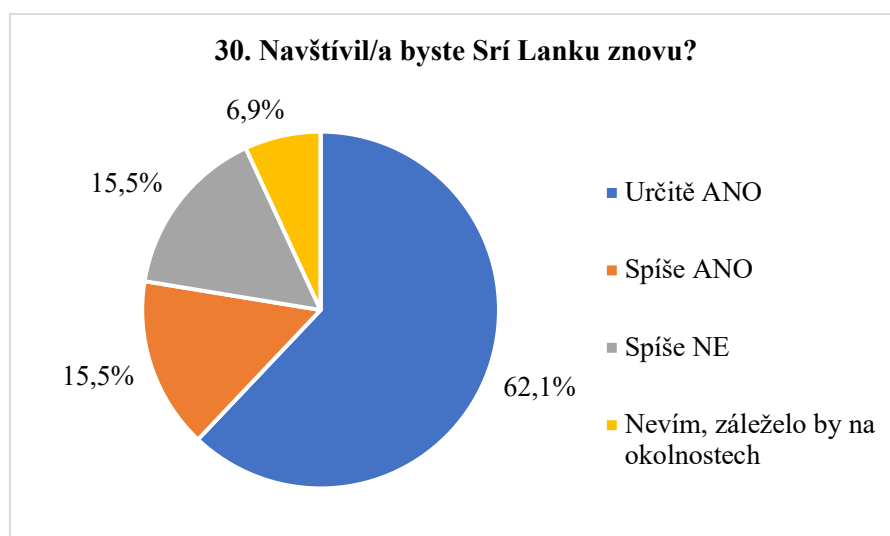
Otázka byla určena pouze respondentům, kteří některou z okolních zemí navštívili. Na otázku tedy odpovídalo celkem 13 respondentů, z nichž každý mohl zvolit libovolné množství odpovědí nebo uvést svou vlastní. Nejčastěji navštěvovanou zemí při cestách na Srí Lanku byly dle očekávání Maledivy. Důvodem této skutečnosti je zejména krátká vzdálenost tohoto ostrova od Srí Lanky, kterou lze letecky překonat zhruba za dvě hodiny. Návštěvu Malediv na svůj itinerář přidala necelá polovina respondentů (46,2 %). Mezi poměrně často navštěvované země patřilo také Thajsko (23,1 %) a Spojené arabské emiráty (23,1 %), které jsou často při letu na Srí Lanku tranzitní zemí. Celkem 15,4 % respondentů spojilo návštěvu Srí Lanky s návštěvou Indie či Malajsie. Nejméně respondentů navštívilo během cesty na Srí Lanku Indonésii (7,7 %). V nabídkách cestovních kanceláří se kombinované zájezdy na Srí Lanku vyskytují poměrně často, nejvíce v kombinaci s návštěvou Malediv či Indie.

Tabulka 58 - Opakovaná návštěva Srí Lanky

30. Navštívili/a byste Srí Lanku znovu?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Určitě ANO	36	62,1 %
Spíše ANO	9	15,5 %
Spíše NE	9	15,5 %
Nevím, záleželo by na okolnostech	4	6,9 %
Určitě NE	0	0,0 %
Celkem	58	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 31 - Opakovaná návštěva Srí Lanky

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

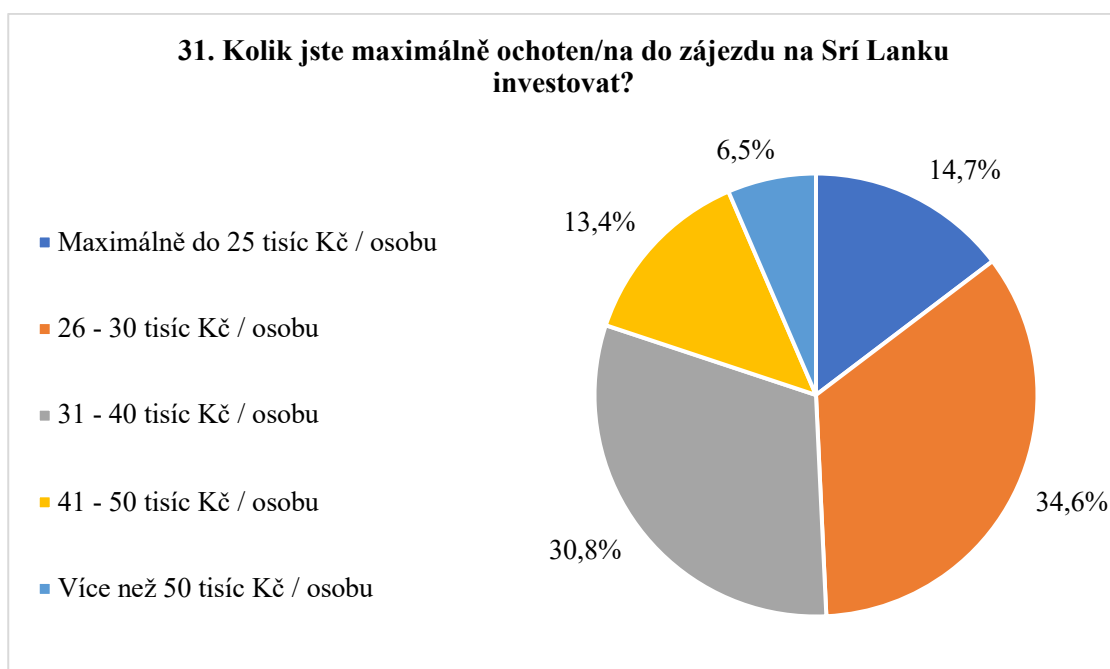
Otázka č. 30 byla zaměřena na zjištění spokojenosti účastníků s destinací Srí Lanka a jejich možnou budoucí návštěvou. Jak lze vidět, Srí Lanka patří mezi velice oblíbené destinace, kterou by opakovaně navštívilo více než 60 % dotazovaných. Dalších 15,5 % v průzkumu uvedlo, že by destinaci znovu spíše navštívilo (15,5 %). Stejný podíl odpovědí zaznamenala i možnost „spíše NE“ (15,5 %), avšak pouze 6,9 % z oslovených nedokázalo jednoznačně odpovědět. Velice pozitivním výsledkem je i skutečnost, že žádný z oslovených respondentů neuvěd, že by Srí Lanku znovu rozhodně nikdy nenavštívil. Na základě těchto výsledků lze tedy očekávat i nadále pozitivní (či dokonce rostoucí) zájem o destinaci ze strany turistů.

Tabulka 59 – Maximálně přijatelná cena zájezdu

31. Kolik jste maximálně ochoten/na do zájezdu na Srí Lanku investovat? Cenová škála zahrnuje letenku na Srí Lanku tam i zpět, ubytování i stravu).		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Maximálně do 25 tisíc Kč / osobu	59	14,7 %
26–30 tisíc Kč / osobu	139	34,6 %
31–40 tisíc Kč / osobu	124	30,9 %
41–50 tisíc Kč / osobu	54	13,4 %
Více než 50 tisíc Kč / osobu	26	6,5 %
Celkem	402	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 32 - Maximálně přijatelná cena zájezdu

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

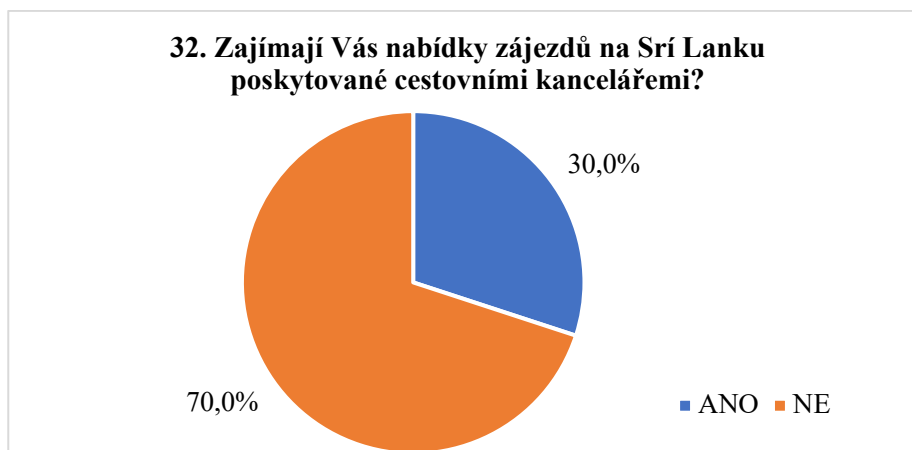
Pomocí uvedené otázky bylo zjišťováno, kolik jsou respondenti maximálně ochotni utratit za zájezd na Srí Lanku. Otázka zahrnovala celkem 5 cenových škál, jejichž součástí byla cena zpáteční letenky, ubytování i stravování. Výsledné hodnoty ukazují procentuální rozložení respondentů dle jejich preferovaného rozpočtu. Největší počet respondentů (34,6 %) uvedl, že je ochoten za zájezd utratit 26 až 30 tisíc korun za osobu. Na základě těchto výsledků bude sestavena kalkulace navrhovaného zájezdu.

Tabulka 60 - Zájem o nabídky cestovních kanceláří

32. Zajímají Vás nabídky zájezdů na Srí Lanku poskytované cestovními kancelářemi?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
ANO	182	30,0 %
NE	424	70,0 %
Celkem	606	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 33 - Zájem o nabídky cestovních kanceláří

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Jak lze vidět, nabídka zájezdů na Srí Lanku je na trhu sice poměrně rozsáhlá, ale příliš velký zájem u potenciálních klientů nevzbuzuje. V otázce č. 32 většina respondentů uvedla, že ji zájezdy poskytované cestovními kancelářemi nezajímají (70 %). Tento negativní výsledek může souviset s nedostatečnou či špatně cílenou propagací destinace ze strany CK, nedostatečnou informovaností o této destinaci nebo zejména s celkovou strukturou zájezdů. Jak již bylo uvedeno, většina nabízených zájezdů je svým programem téměř totožná, což může klienty značně odradit. Některé CK navíc organizují zájezdy za příliš vysoké ceny, které se výrazně odlišují od uvedených finančních možností klientů.

Sociodemografické údaje

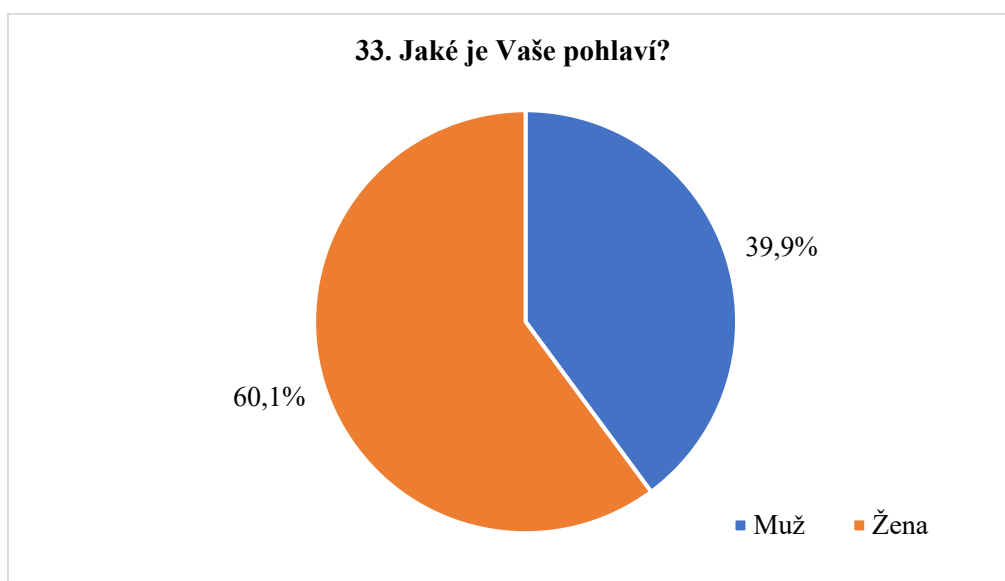
Sociodemografické údaje slouží k segmentaci celkového množství respondentů podle pohlaví, věkové skupiny, nejvyššího dosaženého vzdělání a současné ekonomické aktivity. Otázky tohoto typu byly záměrně umístěny na závěr dotazníku tak, aby respondenty neobtěžovaly, a především neodradily od pokračování v průzkumu. Díky tomu bylo docíleno poměrně vysoké návratnosti dotazníků, která činila zhruba 83,3 %.

Tabulka 61 - Pohlaví respondentů

33. Jaké je Vaše pohlaví?		
	Počet responsí	Procentuální zastoupení
Muž	258	39,9 %
Žena	389	60,1 %
Celkem	647	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 34 - Pohlaví respondentů

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Na výše uvedeném grafu je patrné, že větší část vzorku respondentů tvořily ženy (60,1 %). Z celkového počtu 647 respondentů se dotazníkového šetření zúčastnilo 389 žen a 258 mužů (39,9 %). Převahu žen lze vysvětlit především větším zájmem a ochotou k účasti na průzkumu a také ochotou řetězového sdílení mezi své okolí.

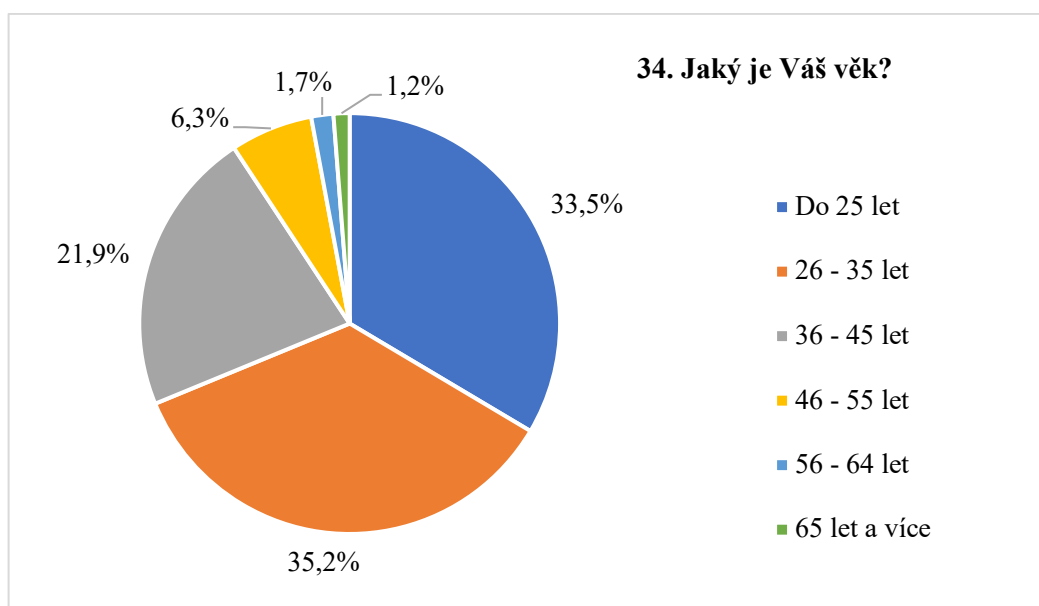
Tabulka 62 - Věk respondentů

34. Jaký je Váš věk?

	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Do 25 let	217	33,5 %
26–35 let	228	35,2 %
36–45 let	142	22,0 %
46–55 let	41	6,3 %
56–64 let	11	1,7 %
65 let a více	8	1,2 %
Celkem	647	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 35 - Věk respondentů

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Na dotazníkovém šetření se podíleli respondenti různých věkových skupin. Vzhledem ke způsobu distribuce dotazníků, která probíhala prostřednictvím internetu a zejména sociálních sítí je patrné, že největší zastoupení mají mladší generace. Největší podíl (35,2 %) tvoří respondenti ve věku 26 až 35 let. Druhou nejpočetnější skupinou jsou muži a ženy ve věku do 25 let. Zastoupení zbývajících věkových skupin je znázorněno v grafu.

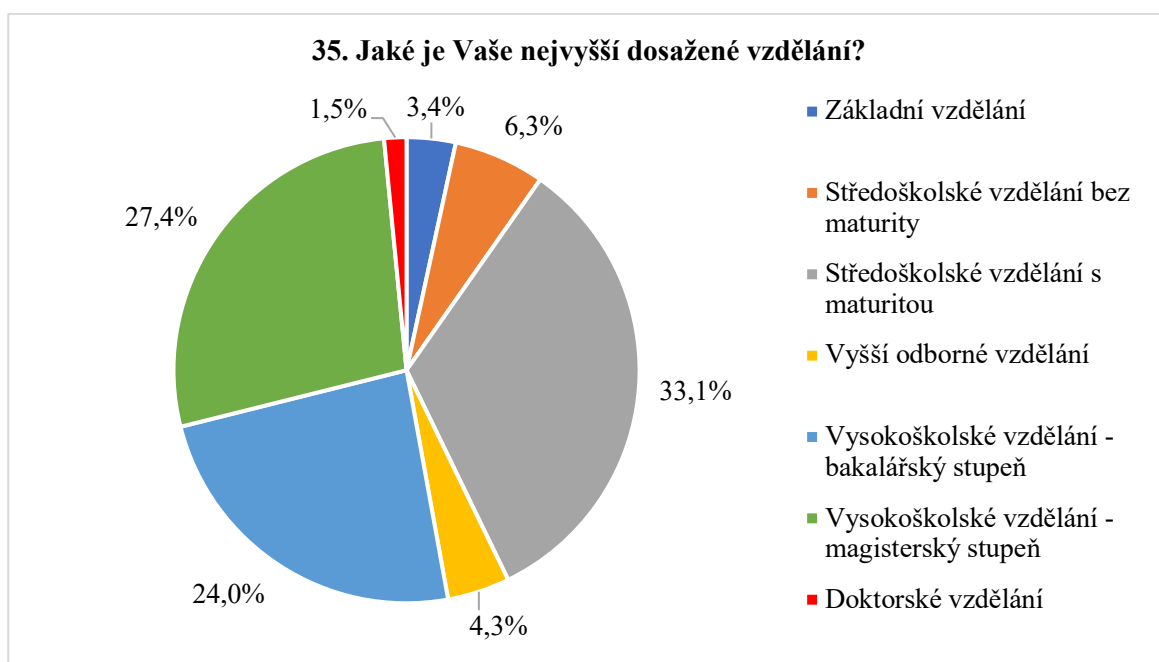
Tabulka 63 - Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

35. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Základní vzdělání	22	3,4 %
Středoškolské vzdělání bez maturity	41	6,3 %
Středoškolské vzdělání s maturitou	214	33,1 %
Vyšší odborné vzdělání	28	4,3 %
Vysokoškolské vzdělání – bakalářský stupeň	155	24,0 %
Vysokoškolské vzdělání – magisterský stupeň	177	27,4 %
Doktorské vzdělání	10	1,5 %
Celkem	647	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 36 - Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

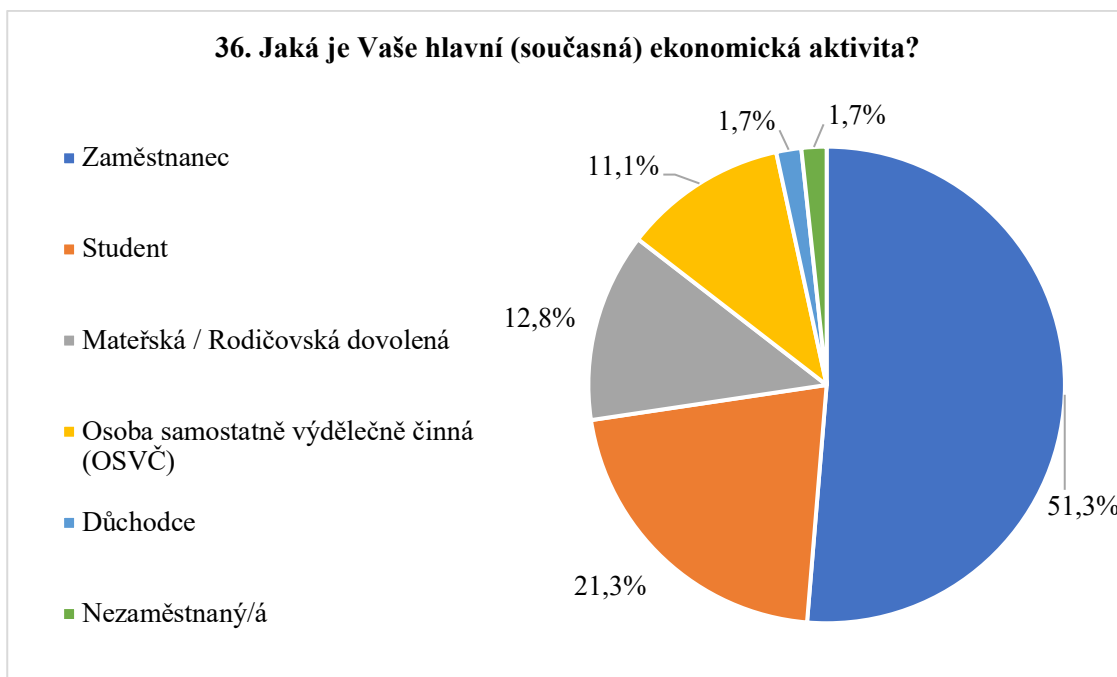
Na základě otázky č. 35 byli respondenti rozděleni do několika skupin dle nejvyššího dosaženého vzdělání. Největší zastoupení na celkovém počtu respondentů mají lidé se středoškolským vzděláním zakončeným maturitou (33,1 %). Vysokoškolského vzdělání dosáhla více než polovina dotazovaných. Minimální počet dotazovaných dosáhl středoškolského vzdělání bez maturity (6,3 %), vyššího odborného vzdělání (4,3 %), základního vzdělání (3,4 %) a nejméně z nich již ukončilo doktorské studium na VŠ (pouze 1,5 %).

Tabulka 64 - Současná ekonomická aktivita respondentů

36. Jaká je Vaše hlavní (současná) ekonomická aktivita?		
	Počet respondí	Procentuální zastoupení
Zaměstnanec	332	51,3 %
Student	138	21,3 %
Mateřská / Rodičovská dovolená	83	12,8 %
Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)	72	11,1 %
Důchodce	11	1,7 %
Nezaměstnaný/á	11	1,7 %
Celkem	647	100 %

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Graf 37 - Současná ekonomická aktivita

Zdroj: Vlastní výzkum, 2020

Poslední otázka celého dotazníku byla zaměřena na současnou ekonomickou aktivitu respondentů. Z grafu je patrné, že více než polovinu respondentů tvoří zaměstnanci (51,3 %) a druhou největší část studenti, v zastoupení 21,3 %. Do dotazníkového šetření se zapojily také osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ), které tvoří celkem 11,1 % z celkového vzorku respondentů. Ostatní uvedli, že jsou v současné době na mateřské či rodičovské dovolené, v důchodu nebo nezaměstnaní.

5 Zhodnocení výsledků a vlastní návrh produktu cestovního ruchu

Následující část práce se zabývá zhodnocením celkových výsledků získaných z vlastní části práce, na jejichž základě je navržen vlastní produkt cestovního ruchu pro menší skupinu potenciálních klientů.

5.1 Celkové zhodnocení výsledků vlastní práce

V první části této kapitoly je provedeno zhodnocení výsledků získaných z analýzy nabídky poznávacích zájezdů na Srí Lanku na trhu v České republice. Následně jsou zhodnoceny výsledky vlastního dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zjistit požadavky a preference respondentů. Na základě celkových výsledků byl vytvořen modelový návrh poznávacího zájezdu na Srí Lanku, který splňuje očekávání a požadavky potenciálních klientů a zároveň svým charakterem vyplňuje mezeru v nabídkách CK na trhu v České republice.

5.1.1 Zhodnocení nabídky cestovních kanceláří v České republice

Srí Lanka je zemí s bohatou historií, a především přírodní a kulturní rozmanitostí. Zejména díky tomu je vyhledávaným turistickým cílem, který láka turisty z celého světa. V nabídkách cestovních kanceláří na trhu v ČR se objevují zájezdy pobytové i poznávací a některé z nich často v kombinaci s návštěvou některé z okolních zemí. Poznávací okruhy jsou organizované téměř vždy na dobu dvou týdnů či méně, což pro tuto destinaci není dostačující. Jedná však o nejvíce preferovanou délku zájezdů ze strany klientů. Pouze výjimečně se objevují zájezdy na dobu delší než 20 dnů. Náplň uvedených zájezdů je v mnoha případech téměř totožná. Cestovní kanceláře se zřejmě inspirojí mezi sebou a na program zařazují zejména nejvíce turistická místa a nejvýznamnější památky Srí Lanky. Chybí zde zapojení zdejších tradic či oslav pro lepší poznání zdejší kultury. Zároveň se v nabídkách CK příliš neobjevují méně známá místa či atrakce. Cenové rozpětí zájezdů je opravdu široké a některé uvedené ceny zdaleka neodpovídají délce či nabídce zájezdu. Zejména největší či nejstarší CK v ČR nabízí zájezdy za vyšší ceny s méně pestrým programem ve srovnání se specializovanými cestovními kancelářemi.

Konečné ceny většiny CK nezahrnují vstupní vízum, cestovní pojištění a některé ani vstupné do zdejších památkových objektů, které je do plánovaných míst poměrně vysoké.

Konečná cena se tak vyšplhá ještě výše, než zákazník pravděpodobně očekává. Objevuje se dokonce i CK, jejíž cena nezahrnuje letenku a zákazník si ji může obstarat sám.

Na základě výsledků analýzy nabídky cestovních kanceláří a výsledků získaných z dotazníkového šetření byl vytvořen modelový návrh poznávacího zájezdu na Srí Lanku, který vyplňuje mezeru na trhu a zároveň splňuje očekávání a požadavky potenciálních klientů. Itinerář zájezdu je sestaven s ohledem na počasí a kombinuje všechny možné druhy místní dopravy. V období dvou týdnů mají účastníci dostatek času na návštěvu nejvýznamnějších míst a zároveň na poznání zdejší kultury a běžného způsobu života.

5.1.2 Zhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkového šetření se dobrovolně zúčastnilo 647 respondentů různých věkových kategorií. Zhruba 60 % z celkového počtu tvořily ženy a zbývajících zhruba 40 % muži, nejčastěji ve věku 26 až 35 let. Druhou nejpočetnější skupinou byli mladí lidé ve věku do 25 let. Vzhledem k tomuto faktu byla více než polovina respondentů v době dotazování zaměstnána a 21,3 % z celkového množství respondentů tvořili studenti. Více než polovina dotazovaných již získala vysokoškolský titul (bakalářského či magisterského stupně) a zhruba 30 % tvořili lidé se středoškolským vzděláním s maturitou.

Zhruba 70 % dotazovaných uvedlo, že do zahraničí jezdí pravidelně, alespoň jednou či několikrát ročně. Většina nejčastěji realizuje zahraniční cesty za účelem odpočinku a rekreace či poznání přírodních a kulturních památek. Při rozhodování a plánování svých cest jsou nejvíce ovlivňováni doporučením rodiny, přátel a známých a také zkušenostmi klientů, kteří již destinaci navštívili. Téměř 90 % zároveň uvedlo, že jsou ovlivněni politickou a bezpečnostní situací v dané zemi.

Téměř všichni dotazovaní již o Srí Lance slyšeli a více než polovina z nich destinaci zná velmi dobře. Srí Lanku navštívilo zhruba 15 % a někteří již více než dvakrát. Většina respondentů prozatím Srí Lanku nenavštívila, ale pouze necelých 7 % projevilo negativní zájem o návštěvu této destinace. Důvodem jejich negativního zájmu je především vzdálenost destinace od České republiky, strach z nemoci a obava z politické a bezpečnostní situace. Pro značnou část není Srí Lanka zajímavou destinací. Z průzkumu je patrné, že většina respondentů by si cestu na Srí Lanku organizovala sama, bez využití služeb cestovní kanceláře. Zpravidla se na Srí Lanku nejčastěji vydávají v doprovodu partnera či přátel a známých. Individuální procento cestovatelů je velmi nízké (zhruba 5 %).

Dle průzkumu lidé nejčastěji do svého programu zařazují čajové plantáže, návštěvu zdejších exotických pláží či návštěvu přírodních rezervací a parků. Mezi oblíbená místa patří také návštěva hlavního města Colomba či Kandy. Turisté se na Srí Lanku vydávají nejčastěji v délce dvou týdnů během zimních měsíců. Zhruba polovina svou cestu spojí s návštěvou Malediv.

5.2 Návrh poznávacího zájezdu „Krásy Srí Lanky“

Poznávací okruh „Krásy Srí Lanky“ je organizován v termínu od 8. ledna 2021 do 19. ledna 2021 v délce 12 dnů (11 nocí). Leden je nejvhodnější dobou pro návštěvu Srí Lanky, neboť je zde hezké počasí s průměrnou teplotou 28 až 32 stupňů a minimálním výskytem srážek (Go2: Maledivy – Srí lanka, 2019). Zároveň se zde ve dnech 9.1. až 11.1. probíhá druhý nejvýznamnější Srílanský svátek „**Duruthu Perahera**“ oslavující první Buddhovu návštěvu země.

V rámci tohoto svátku se v ulicích Colomba koná tradiční večerní průvod plný tanečníků, zpěváků, bubeníků, herců a samozřejmě i slonů. Jedná se o zcela ojedinělý a unikátní zážitek, který trvá pouze 3 večery (Lonely Planet, 2020). Zájezd je naplánován pro skupinu 8 turistů a jednoho česky mluvícího průvodce. Je určen pro všechny věkové kategorie, ale vzhledem k pestrému programu je nutné počítat s menší náročností. Trasu celého zájezdu znázorňuje mapa uvedené v příloze č.2. Konečná cena zájezdu činí 37 200 Kč pro jednoho účastníka zájezdu. Uvedená cena však zahrnuje zpáteční letenku se společností Qatar Airways, ubytování v 3* hotelech se snídaní, dopravu pronajatým minibusem s anglicky mluvícím řidičem, jízdné na vlak, vstupné do všech památkových objektů v rámci programu, vstupní vízum, služby česky mluvícího průvodce i pojištění CK proti úpadku. Součástí ceny není ostatní strava (nezahrnuta v ceně), cestovní pojištění a místní doprava tuk tukem či místním autobusem (tato služba bude zajištěna pro zájemce v rámci individuálního volna, jízdné se pohybuje zhruba kolem 10 - 20 Kč za jízdu).

Podrobné informace k letu

Zájezd je realizován ve spolupráci s leteckou společností Qatar Airways, která patří mezi nejlepší letecké společnosti na světě. Nástupním místem je letiště Václava Havla v Praze, odkud je plánován let do Colomba s přestupem v Doha.

Tabulka 65 - Informace o letu Praha – Colombo - Praha

Odjezd 8.1.2021 (Pá)	Qatar Airways	
5 hod, 50 min	8:25	Praha (Letiště Václava Havla)
	16:15	DOHA Hamad mezinárodní letiště
<i>Doba přestupu: 1 hod, 40 min</i>		
4 hod, 50 min	17:55	DOHA Hamad mezinárodní letiště
	1:15	Colombo letiště Bandaranayake
Celkový čas letu: 12 hodin, 20 minut. Přílet: 9.1.2021		

Odjezd 19.1.2021 (Út)	Qatar Airways	
5 hod, 15 min	2:45	Colombo letiště Bandaranayake
	5:30	DOHA Hamad mezinárodní letiště
<i>Doba přestupu: 2 hod, 45 min</i>		
6 hod, 10 min	8:15	DOHA Hamad mezinárodní letiště
	12:55	Praha (Letiště Václava Havla)
Celkový čas letu: 14 hodin, 10 minut. Přílet: 19.1.2021		

Zdroj: Vlastní zpracování dle Skyscanner, 2020

Podrobný program zájezdu – „Krásy Srí Lanky“

- 1. Den:** Odlet z Prahy do Colomba s jedním krátkým přestupem v Doha. Přílet do Colomba v noci, ubytování, nocleh.
- 2. Den:** Prohlídka města Colombo, návštěva zdejších trhů, procházka městem v rámci, které účastníci uvidí Colombo Fort, chrám Seema Malakaya Temple, Colombo municipal council, známý hotel a budovu starého parlamentu. Po příjezdu je připraven méně náročný den pro zotavení z cesty. Ochutnávka místních pokrmů a večer unikátní účast na průvodu v ulicích Colomba na oslavy svátku Duruthu Perahera.
- 3. Den:** Po snídani přesun ke lví hoře Sigiriya (UNESCO), následně přesun do Dambully – prohlídka skalního chrámu, ubytování, nocleh.
- 4. Den:** Odjezd do Anuradhapury a Polonnaruwy – celodenní výlet, návrat zpět do hotelu, nocleh.
- 5. Den:** Přejezd do Kandy, ubytování. Po cestě prohlídka exotické zahrady s kořením v Matalé. Následně prohlídka města Kandy, procházka podél Kandy Lake a prohlídka chrámu Buddhova zubu. Večer účast na tradičních kandyjských tancích v 17:00.
- 6. Den:** Po snídani přesun do sloního sirotčince Pinnawala, koupání a krmení slonů. Následně návštěva botanické zahrady Peradeniya. Přejezd do Hattonu.

7. Den: Brzký výstup na Adam's peak a dopolední odpočinek. Následně přesun vlakem do Nuwara Eliya, vodopády Ramboda.
8. Den: V dopoledních hodinách návštěva zdejší školy, následně návštěva čajových plantáží a továrny na čaj.
9. Den: Návštěva vesnice Ella s mostem Nine Arches Bridge, výstup na Little Adam's peak, vodopády Ravana a vyhlídka Lipton's seat. Odtud přesun do Tissamaharama. Ubytování, nocleh.
10. Den: celodenní safari v NP Yala, návrat do hotelu, nocleh.
11. Den: Přejezd do oblasti Unawatunna, odpočinek na pláži a lekce surfování. Možnost fakultativního výletu do města Galle.
12. Den: Odlet zpět do Prahy

KALKULACE CENY ZÁJEZDU - „*Krásy Sri Lanky*“

Cenová kalkulace zahrnuje výpočet variabilních a následně fixních nákladů, jejichž součet je navýšen o 15 % prodejní marže CK. Zájezd je kalkulován pro skupinu 8 osob a jednoho česky hovořícího průvodce, jehož náklady jsou rozpočítány na celou skupinu. Celková výše nepřímých nákladů zahrnuje mimo jiné také zákonné pojištění CK proti úpadku. Vzhledem k zahraničnímu zájezdu je součástí kalkulace také 10 % kurzovního rizika. Podkladem pro vypracování kalkulace a stanovení konečné ceny zájezdu byla odborná publikace „*Technika zahraničních zájezdů*“ od autorek Kunešová a Farková (2014).

A) VARIABILNÍ NÁKLADY

V první části kalkulace jsou stanovené variabilní (neboli přímé) náklady, které jsou kalkulovány vždy na jednoho účastníka bez rizika neobsazení. Výše variabilních nákladů závisí na reálném počtu účastníků zájezdu. V případě neúčasti klienta je možné tyto náklady stornovat. Součástí těchto přímých nákladů je letenka, ubytování, stravování, jízdné a vstupy do památkových objektů.

1. Letenka

Cena zpáteční letenky Praha – Colombo – Praha se společností Qatar Airways činí 13 700 Kč na osobu, vč. letištních tax a poplatků. Obě cesty jsou s jedním krátkým přestupem v Doha. Celková cena letenek za celou skupinu činí **109 600 Kč**.

Tabulka 66 - Cena zpáteční letenky - zájezd „Krásy Srí Lanky“

Zpáteční letenka (Praha – Colombo – Praha)			
<i>Společnost Qatar Airways</i>			
Cena letenky	Počet osob	Výpočet	Celkem za skupinu
13 700 Kč	8	13 700 * 8	109 600 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle Skyscanner, 2020

2. Ubytování

Účastníci zájezdu jsou během okruhu ubytováni v 3* hotelech se snídaní. Tuto úroveň ubytování by dle průzkumu preferovalo celkem 28,8 % dotazovaných. Všechny hotely jsou perfektně hodnocené a skvěle situované pro potřeby programu zájezdu.

V posledních dnech je ubytování zajištěno v hotelu „Bedspace“ umístěného přímo na pláži „Unawatuna“ s krásným výhledem. V rámci kalkulace jsou uvedeny ceny za dvoulůžkové pokoje, neboť 63,7 % respondentů by na Srí Lanku cestovalo s partnerem či v doprovodu přátel a známých.

Tabulka 67 - Cena ubytování - zájezd „Krásy Srí Lanky“

Ubytování					
Den	Oblast	Hotel	Cena za pokoj	Počet pokojů	Cena za noc
1.	Colombo	Lafala Hotel & Service Apartment	6959 LKR	4	27836 LKR
2.	Colombo	Lafala Hotel & Service Apartment	6959 LKR	4	27836 LKR
3.	Dambulla	The Calm Cabana	5094 LKR	4	20378 LKR
4.	Dambulla	The Calm Cabana	5094 LKR	4	20378 LKR
5.	Kandy	Kandyan View Villa	4094 LKR	4	16376 LKR
6.	Hatton	Hatton Summer House	8734 LKR	4	34936 LKR
7.	Nuwara Eliya	Mount Lake Inn	6550 LKR	4	26200 LKR
8.	Nuwara Eliya	Mount Lake Inn	6550 LKR	4	26200 LKR
9.	Tissamaharama	Lavender Home Rest	2911 LKR	4	11644 LKR
10.	Tissamaharama	Lavender Home Rest	2911 LKR	4	11644 LKR
11.	Unawatuna	Bedspace	7127 LKR	4	28508 LKR
12.	Odjed				
Celkem			62 983 LKR		251 936 LKR

Zdroj: Vlastní zpracování dle Booking, 2020

Celková cena ubytování za 11 nocí v sedmi oblastech činí **251 936 LKR** pro celou skupinu osmi osob.

3. Stravování

V ceně zájezdu je zahrnuta 10x snídaně v 3* hotelech a místo poslední snídaně v hotelu „Bedspace“ je všem účastníkům připravena svačina na cestu zpět do ČR. Ostatní strava není zahrnuta v ceně zájezdu, ale vzhledem k nízkým cenám na Srí Lance lze počítat s průměrnou cenou zhruba 50 Kč – 80 Kč za oběd či večeři (tradiční Srílanské pokrmy). Pro milovníky masa, ryb či mořských plodů jsou ceny o něco vyšší.

4. Místní doprava (vlak)

V rámci přesunu z Hattonu do oblasti Nuwara Eliya je využita vlaková doprava na trase v délce 32,15 km. Uvedené ceny jsou vypočteny pro jízdenky v 2. třídě běžného vlaku. Celková cena jízdenek pro osmičlennou skupinu činí **560 LKR**.

Tabulka 68 - Cena jízdného - zájezd „*Krásy Srí Lanky*“

Jízdenky na vlak (Hatton – Nuwara Eliya)				
Cena jízdenky	Kategorie	Počet osob	Výpočet	Celkem za skupinu
70 LKR	2. třída	8	70 * 8	560 LKR

Zdroj: Vlastní zpracování dle Srí Lanka Railways, 2020

5. Vstupy

Vstupy do památkových objektů jsou zahrnuté v konečné ceně zájezdu. Součástí programu je celkem 12 zpoplatněných míst či aktivit, jejichž kalkulace je vypočtena pro 8 cestujících. Vstupy pro průvodce jsou kalkulované zvlášť. Přehled památkových objektů a jejich vstupného je znázorněno v tabulce níže:

Tabulka 69 - Cena vstupného do památkových objektů - zájezd „Krásy Srí Lanky“

Vstupy do památkových objektů				
	Vstupné	Počet osob	Výpočet	Celkem za skupinu
Seema Malakaya Temple	200 LKR	8	200 * 8	1600 LKR
Dambulla	1500 LKR	8	1500 * 8	12 000 LKR
Sigiriya	5000 LKR	8	5000 * 8	40 000 LKR
Anuradhapura	4000 LKR	8	4000 * 8	32 000 LKR
Polonnaruwa	4000 LKR	8	4000 * 8	32 000 LKR
Tradiční Kandyjské tance	1000 LKR	8	1000 * 8	8 000 LKR
Chrám Buddhova zubu	1500 LKR	8	1500 * 8	12 000 LKR
Pinnawala	2500 LKR	8	2500 * 8	20 000 LKR
Peradeniya	1500 LKR	8	1500 * 8	12 000 LKR
NP YALA	7000 LKR	8	7000 * 8	56 000 LKR
Lipton's seat	100 LKR	8	100 * 8	800 LKR
Celkem za osobu	28 300 LKR			226 400 LKR

Zdroj: Vlastní zpracování dle Booking, 2020

Celková suma vstupů do všech památkových objektů činí **28 800 LKR** na jednoho účastníka. Náklady na vstupy pro celou skupinu činí **230 400 LKR**.

Níže uvedená místa nejsou zpoplatněna (příspěvek je dobrovolný):

- Návštěva čajové továrny
- Čajové plantáže
- Adam's peak (Adamova hora)
- Little Adam's peak (Malá Adamova hora)
- Vodopády Ramboda
- Návštěva místní školy
- Nine Arches Bridge (most v Elle)
- Galle (UNESCO)

6. Vízum

Vstupní vízum zajišťuje v případě tohoto skupinového zájezdu cestovní kancelář. Turistické vízum platné 30 dní od data vystavení je zpoplatněno částkou 35 USD na jednoho účastníka. Spolu s vízem je nutný pas s platností alespoň 6 měsíců po příletu na Srí Lanku.

Tabulka 70 - Cena za Srílanské vstupní vízum

Turistické vízum			
Cena	Počet osob	Výpočet	Celkem za skupinu
35 USD	8	35 * 8	280 USD

Zdroj: Vlastní zpracování Online Visa Application, 2020

Kurzy měn

V následující tabulce jsou uvedeny aktuální kurzy amerického dolaru (USD) a Srílanské rupie (LKR) ke dni 1.3.2020 dle České národní banky (ČNB) pro přepočtení měny na Českou korunu (CZK).

Tabulka 71 - Směnné kurzy měn

Kurzy měn		
Měna	Množství	Kurz
Srílanská rupie	1 LKR	0,13 CZK
Americký dolar	1 USD	23,12 CZK

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČNB ke dni 1.3.2020

Kalkulace přímých nákladů za služby placené v LKR:

Do přímých nákladů je započteno ubytování v 3* hotelech během okruhu (v 2. lůžkových pokojích) se snídaní, dále vstupy do všech památkových objektů v rámci programu a jízdné na vlak v 2. třídě běžného vlaku na trase Hatton – Nuwara Eliya (32,15 km).

Tabulka 72 - Kalkulace variabilních nákladů v LKR

PŘÍMÉ NÁKLADY v LKR	
251 936 LKR	Ubytování – 3* hotel (skupina 8 osob)
226 400 LKR	Vstupy do památkových objektů
560 LKR	Jízdné: vlak Hatton – Nuwara Eliya
478 896 LKR	CELKEM

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Přímé náklady na skupinu činí celkem **478 896 LKR**. Pro přepočtení nákladů na české koruny byl použit kurz ČNB ke dni 1.3.2020, který je zvýšen o 10 % kurzovního rizika. Konečný kurz Srílanské rupie tedy činí 0,143 CZK.

Výpočet: 478 896 LKR * 0,143 = **68 482 Kč** (zaokrouhleno)

Kalkulace přímých nákladů za služby placené v USD:

V Amerických dolarech (USD) bylo hrazeno pouze vstupní vízum, jehož celková cena za skupinu činí 280 USD. Pro přepočtení přímých nákladů na české koruny byl využit směnný kurz ČNB ke dni 1.3.2020 zvýšený o 10 % kurzovního rizika.

Konečný kurz Amerického dolaru tedy činí 25,432 CZK.

Výpočet: $280 \text{ USD} * 25,432 = 7121 \text{ Kč}$ (zaokrouhleno)

Kalkulace přímých nákladů za služby placené v Kč:

V české měně byly hrazeny pouze zpáteční letenky na trase Praha – Colombo – Praha, jejichž konečná cena za celou skupinu činí **109 600 Kč**.

CELKOVÉ PŘÍMÉ NÁKLADY (na skupinu) v Kč:

Výpočet:

68 482 Kč

7 121 Kč

109 600 Kč

= 185 203 Kč

B) FIXNÍ NÁKLADY

Druhá část kalkulace zahrnuje výpočet fixních nákladů, které jsou stanovené za celou skupinu a rozpočítané prostým dělením mezi všechny účastníky zájezdu. Tyto náklady jsou neměnné a je nutné je vynaložit bez ohledu na skutečný počet účastníků. Součástí nepřímých nákladů je pronájem minibusu s řidičem, služby průvodce a zákonné pojištění CK proti úpadku.

1. Pronájem minibusu

V rámci okruhu je doprava zajištěna převážně pronajatým minibusem Toyota Hiace (rok výroby 2018) s kapacitou 8 až 10 osob. Vozidlo bude pronajato s anglicky mluvícím řidičem a vyzvednuto v Colombu v den příletu účastníků (tj. 9.1.). Navráceno bude zpět do Colomba dne 19.1.

Pronájem je zajištěn po dobu 11 dnů a cena pronájmu činí 50 USD na den. Součástí ceny jsou také parkovací oprávnění a dálniční poplatky/známky. Za pronájem vozidla bude zapláceno celkem **550 USD**.

Pohonné hmoty

Průměrná spotřeba vozidla v plné obsazenosti činí 10 litrů na 100 km. Dle výpočtu tras jednotlivých zastávek ujede vozidlo během zájezdu zhruba 1 145 km. Z důvodu možných dopravních komplikací či změn jsou ujeté kilometry navýšeny o 8 %. Zároveň jsou v trase započítány tzv. „přístavné km“ které činí 2 %. Celková vzdálenost ujetá během 11 dnů tedy bude činit **1 260 km**. Průměrná cena za litr pohonných hmot na Srí Lance činí **160 LKR**.

Výpočet průměrné spotřeby: $(1260/100) * 10 = 126$ litrů

Výpočet ceny pohonných hmot: $126 * 160 = 20\ 160$ LKR.

Výpočet celkové ceny pronájmu vč. Pohonných hmot:

Cena pronájmu vozidla činí 550 USD. Pro přepočtení na české koruny byl použit kurz ČNB ke dni 1.3.2020, zvýšen o 10 % kurzovního rizika → 25,432 CZK.

Dle tohoto kurzu činí pronájem celkem **13 987 CZK**.

Cena pohonných hmot činí 20 160 LKR. Pro přepočtení na české koruny byl použit kurz ČNB ke dni 1.3.2020, zvýšen o 10 % kurzovního rizika → 0,143 CZK.

Cena pohonných hmot je tedy celkem **2 883 CZK** (zaokrouhleno).

Celková cena pronájmu vozidla na 11 dní vč. pohonných hmot činí **16 870 CZK**.

2. Řidič

Anglicky mluvící řidič je během zájezdu přítomen po celých 11 dnů. Pronájem vozidla je zajištěn již s řidičem, jehož mzda je zahrnuta v ceně pronájmu. Je však nutné do kalkulace zahrnout ostatní náklady na řidiče, tedy ubytování a stravu. Celkové náklady na řidiče jsou rozpočítány mezi všechny účastníky zájezdu.

Tabulka 73 - Ubytování pro řidiče - zájezd „Krásy Srí Lanky“

Ubytování pro řidiče		
Den	Hotel	Cena za noc
1.	Lafala Hotel & Service Apartment	5413 LKR
2.	Lafala Hotel & Service Apartment	5413 LKR
3.	The Calm Cabana	4367 LKR
4.	The Calm Cabana	4367 LKR
5.	Kandyan View Villa	2292 LKR
6.	Hatton Summer House	6685 LKR
7.	Mount Lake Inn	6550 LKR
8.	Mount Lake Inn	6550 LKR
9.	Lavender Home Rest	1829 LKR
10.	Lavender Home Rest	1829 LKR
11.	Bedspace	10325 LKR
12.	Odjed	
Celkem		55 620 LKR

Zdroj: Vlastní zpracování dle Booking, 2020

Pro řidiče je zajištěn samostatný jednolůžkový pokoj se snídaní po celou dobu trvání zájezdu. Celková cena ubytování pro řidiče činí **55 620 LKR**.

Stravování

Pro řidiče je také po celou dobu pobytu zajištěno stravování formou plné penze. Snídaně je již zahrnuta v ceně ubytování. Doplatek za poskytnuté obědy a večeře činí **2 400 LKR** (120 LKR za jedno jídlo).

Celkové náklady na řidiče placené v LKR:

Kalkulace nákladů na řidiče zahrnuje ubytování v jednolůžkovém pokoji v 3* hotelu se snídaní a stravování formou plné penze. Snídaně je již zahrnuta v ceně ubytování. Doplatek za poskytnuté obědy a večeře je započítán zvlášť.

Tabulka 74 - Kalkulace celkových nákladů na řidiče - zájezd „Krásy Srí Lanky“

Celkové náklady na řidiče	
55 620 LKR	Ubytování – 3* hotel (1 lůžkový pokoj) vč. snídaně
2 400 LKR	Stravování (obědy a večeře)
58 020 LKR	CELKEM

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Celkové náklady na řidiče činí **58 020 LKR**.

Přepočet celkových nákladů na řidiče z LKR na CZK:

Pro přepočet nákladů na české koruny byl využit uvedený kurz ČNB platný k 1.3.2020, který byl navýšen o 10 % kurzovního rizika (1 LKR = 0,143 CZK).

Po přepočtu činí celkové náklady na řidiče **8 297 CZK**.

3. Průvodce

Do ceny zájezdu je nutné započítat nejen náklady na řidiče, ale také na česky mluvícího průvodce CK. Jedná se o náklady nepřímé, neboť musí být uhrazené bez ohledu na počet účastníků zájezdu. Celkové náklady na průvodce zahrnují cenu letenky, ubytování, stravování, mzdu průvodce a vstupy do památkových objektů. Průvodce je brán jako klient, náklady na něj jsou však rozpočítány mezi všechny účastníky zájezdu.

Letenka

Do nákladů je zahrnuta zpáteční letenka pro průvodce Praha – Colombo – Praha v plné výši, která činí **13 700 Kč**.

Ubytování

Pro průvodce je zajištěno ubytování v samostatném jednolůžkovém pokoji se snídaní. Celková cena ubytování činí: **55 620 LKR**.

Tabulka 75 - Ubytování pro průvodce – zájezd „Krásy Srí Lanky“

Ubytování pro průvodce		
Den	Hotel	Cena za noc
1.	Lafala Hotel & Service Apartment	5413 LKR
2.	Lafala Hotel & Service Apartment	5413 LKR
3.	The Calm Cabana	4367 LKR
4.	The Calm Cabana	4367 LKR
5.	Kandyan View Villa	2292 LKR
6.	Hatton Summer House	6685 LKR
7.	Mount Lake Inn	6550 LKR
8.	Mount Lake Inn	6550 LKR
9.	Lavender Home Rest	1829 LKR
10.	Lavender Home Rest	1829 LKR
11.	Bedspace	10325 LKR
12.	<i>Odjed</i>	
Celkem		55 620 LKR

Zdroj: Vlastní zpracování dle Booking, 2020

Stravování

V rámci ubytování je pro průvodce zajištěna snídaně v 3* hotelech, stejně jako pro ostatní klienty. Ostatní stravu je nutné zajistit individuálně. Cena za stravování je již zahrnuta v ceně ubytování.

Vstupy do památkových objektů

Průvodce je důležitou součástí návštěvy těchto památkových objektů a jeho vstupné je nedílnou součástí nákladů. Celkové náklady na vstupné pro průvodce činí **28 300 LKR**.

Tabulka 76 - Vstupné do památkových objektů pro průvodce - zájezd „*Krásy Srí Lanky*“

Vstupy do památkových objektů – průvodce	
	Vstupné
Seema Malakaya Temple	200 LKR
Dambulla	1500 LKR
Sigiriya	5000 LKR
Anuradhapura	4000 LKR
Polonnaruwa	4000 LKR
Tradiční Kandyjské tance	1000 LKR
Chrám Buddhova zubu	1500 LKR
Pinnawala	2500 LKR
Peradeniya	1500 LKR
NP YALA	7000 LKR
Lipton's seat	100 LKR
Celkem	28 300 LKR

Zdroj: Vlastní zpracování dle Travellersisle, 2019

Do kalkulace je nezbytné započítat i jízdenku na vlak při přesunu z Hattonu do Nuwara Eliyi. Cena jedné jízdenky činí **70 LKR**.

Mzda pro průvodce

Odměna průvodce je v rámci zahraničního zájezdu stanovena denním paušálem. Průvodci za každý den kalkulovaného zájezdu náleží odměna ve výši 1800 Kč. Za 12 dní zájezdu tedy obdrží mzdu celkem **21 600 Kč**.

Tabulka 77 - Mzda pro průvodce - zájezd „*Krásy Srí Lanky*“

Mzda průvodce CK			
Cena (za den)	Počet dnů	Výpočet	Celkem za zájezd
1 800 Kč	12	1800 * 12	21 600 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Celkové náklady na průvodce:

Kalkulace celkových nákladů na průvodce zahrnuje mzdu za 12 dnů, dále cenu letenky, ubytování v 3* se snídaní, vstupy do památkových objektů a jízdné na vlak. Kalkulace níže uvádí celkovou cenu v českých korunách po přepočtení směnným kurzem.

Tabulka 78 - Kalkulace celkových nákladů na průvodce - zájezd „Krásy Sri Lanky“

Celkové náklady na průvodce (v Kč)	
13 700 Kč	Zpáteční letenka vč. poplatků
21 600 Kč	Mzda
35 300 Kč	Celkem v Kč
Celkové náklady na průvodce (v LKR)	
55 620 LKR	Ubytování v 3* hotelu vč. Snídaně
28 300 LKR	Vstupné do památkových objektů
70 LKR	Jízdenka na vlak (Hatton – Nuwara Eliya)
83 990 LKR	Celkem v LKR

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Přepočet celkových nákladů na průvodce z LKR na CZK:

Pro přepočet nákladů na české koruny byl opět využit uvedený kurz ČNB platný k 1.3.2020, který byl navýšen o 10 % kurzovního rizika (1 LKR = 0,143 CZK). Po přepočtu činí celkové náklady na průvodce (hrazené v LKR) **12 011 Kč**. K těmto nákladům jsou dále připočteny náklady hrazené v českých korunách. Celkové náklady na průvodce tedy činí **47 311 Kč**.

4. Zákonné pojištění CK

Do nepřímých nákladů je nezbytné zahrnout také zákonné pojištění CK proti úpadku, které činí celkem **1 500 Kč**.

CELKOVÉ NEPŘÍMÉ NÁKLADY V Kč:

Výpočet:

16 870 Kč (pronájem minibusu vč. pohonných hmot)

8 297 Kč (celkové náklady na řidiče)

47 311 Kč (celkové náklady na průvodce)

1 500 Kč (zákonné pojištění CK)

= 73 978 Kč

KALKULACE KONEČNÉ CENY ZÁJEZDU vč. prodejní marže CK

Tabulka 79 - Kalkulace konečné ceny zájezdu vč. prodejní marže CK

KONEČNÁ CENA ZÁJEZDU	
Celkové přímé náklady	185 203 Kč
Celkové nepřímé náklady	73 978 Kč
Náklady celkem	259 181 Kč
Marže CK – 15 %	38 877 Kč
Konečná cena vč. Marže CK	298 059 Kč
Počet účastníků	8
KONEČNÁ CENA ZA OSOBU	37 200 Kč (zaokrouhleno)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2020

Zájezd na Srí Lanku bude nabízen za konečnou cenu **37 200 Kč na osobu**. Tato cena by zaujala téměř 51 % oslovených respondentů.

6 Závěr

Cestovní ruch je jedním z nejdynamičtěji se rozvíjejících odvětví. Je označován za světový fenomén a tvoří významnou část příjmů do státních rozpočtů všech zemí. Pro některé z nich je dokonce klíčovým zdrojem příjmů. Cestovní ruch úzce souvisí s hospodářským, společenským i kulturním rozvojem, ekonomickým růstem a je součástí přirozených potřeb každého z nás. V posledních letech se však cestovní ruch a jeho služby částečně mění v reakci na požadavky trhu. Roste poptávka po vzdálenějších a méně dostupných destinacích a většina účastníků CR preferuje individuální cestování před využitím ověřených služeb cestovních kanceláří. Tato skutečnost byla potvrzena i v rámci dotazníkového šetření realizovaného v praktické části diplomové práce.

Teoretická východiska práce vymezují základní pojmy cestovního ruchu, jeho vývoj a v neposlední řadě také selektivní, lokalizační a realizační faktory, na základě nichž je následně hodnocen potenciál zvolené destinace.

Hlavním cílem diplomové práce bylo na základě zhodnocení současného stavu zvolené destinace a provedení analýzy aktuální nabídky zájezdů na trhu cestovního ruchu v České republice vytvořit vlastní návrh produktu cestovního ruchu – poznávacího zájezdu pro konkrétní skupinu potenciálních klientů. Jedním z dílčích cílů, které vedly k jeho naplnění, byla také analýza preferencí a potřeb ze strany těchto klientů, k jejichž zjištění bylo využito dotazníkové šetření, kterého se zúčastnilo celkem 647 respondentů různých věkových skupin.

Na základě provedených analýz byl navržen modelový poznávací zájezd na Srí Lanku, který má potenciál vyplnit mezeru na trhu nejen svou cenou, ale také svým bohatým obsahem. Zároveň splňuje potřeby a preference potenciálních účastníků zájezdu a lze říci, že je na trhu konkurence schopný.

Zhodnocením nabídky cestovních kanceláří bylo zjištěno, že náplň poznávacích okruhů se příliš neliší a mnoho turistických cílů či atrakcí v programech chybí. Zejména méně turistické oblasti, či méně známé oblasti, které by však z pohledu účastníka mohly být nejzajímavější. Zároveň bylo zjištěno, že zájezdy jsou často nabízeny za opravdu vysoké ceny, které příliš neodpovídají délce ani náplni zájezdu.

Na základě dotazníkového šetření bylo prokázáno, že většina účastníků CR jezdí do zahraničí především za účelem rekreace a poznání přírodních a kulturních památek.

Téměř 90 % z nich je při výběru zahraniční destinace ovlivněno politickou a bezpečnostní situací v dané destinaci.

Modelový zájezd „*Krásy Srí Lanky*“ je organizován na 12 dní pro menší, osmičlennou skupinu účastníků v nejvíce preferovaném termínu. V rámci zájezdu je kladen důraz především na maximální prožitek z cesty, a proto je program zájezdu sestaven tak, aby účastníci měli dostatek času na prohlídky a zážitky z jednotlivých míst. Program zájezdu kombinuje přírodní i kulturní památky, zejména nejvýznamnější z nich zapsané na seznamu světového dědictví UNESCO.

Součástí zájezdu je také několik dní individuálního volna a odpočinku na exotických plážích, které jsou hlavním důvodem návštěvy Srí Lanky pro zhruba 80 % klientů. Na programu zájezdu se objevují i méně známá místa či aktivity (např. Little Adam's peak, Nine Arches Bridge – Ella, festival Durathu Perahera, aj.), která nenabízí ve svém programu žádná z uvedených cestovních kanceláří. Zájezd je určen pro všechny věkové skupiny, zejména však pro turisty, kteří primárně nehledí na luxus, ale na jedinečné zážitky z cest. Potenciál destinace Srí Lanka je značný a lze očekávat, že zájem o tuto destinaci ze strany českých turistů i nadále poroste.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Odborná literatura

BERÁNEK, Jaromír. *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag Consulting, 2013. ISBN 978-80-86724-46-1.

DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch: pro střední školy a pro veřejnost*. Druhé, upravené vydání. Praha: Fortuna, 2013. ISBN 978-80-7373-079-6.

FARKOVÁ, Blanka a Eva KUNEŠOVÁ. *Technika zahraničních zájezdů*. V Praze: Idea servis, 2014. ISBN 978-80-85970-83-8.

FILIPSKÝ, Jan. *Šrí Lanka(Cejlon)*. Praha:Nakladatelství Svoboda, 1972. ISBN 505-21-8-5

GOELDNER, Charles R. a J. R. Brent RITCHIE. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-265-0298-2.

HAMARNEHOVÁ, Iveta. *Geografie turismu: mimoevropská teritoria*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4430-8.

HAMARNEHOVÁ, Iveta. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2014. ISBN 978-80-7452-040-2.

HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. 2., upr. vyd. Praha: Fortuna, 2011. ISBN 978-80-7373-107-6.

HOLEČEK, Milan, Peter MARIOT a Miroslav STRÍDA. *Zeměpis cestovního ruchu: učebnice pro hotelové a jiné střední školy : příručka pro průvodce cestovního ruchu*. 3., upr. vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2013. ISBN 978-80-86034-98-0.

HORÁK, Slavomír. *Geografie cestovního ruchu Evropy: [učebnice pro studenty cestovního ruchu]*. Pardubice: Radek Drahný, 2006. ISBN 80-903734-1-0.

HORNER, Susan a John SWARBROOKE. Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb. Praha: Grada, c2003. Expert (Grada). ISBN 80-247-0202-9.

HOUŠKA, Petr. Průmysl cestovního ruchu v Evropské unii. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2013. ISBN 978-80-7452-036-5.

HRALA, Václav, ŠAFAŘÍK, Viktor, ed. Geografie cestovního ruchu. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Idea servis, 2013. ISBN 978-80-85970-79-1.

JAKUBEC, Ivan a Jan ŠTEMBERK. Cestovní ruch pod dohledem třetí říše. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-4127-0.

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. Marketing v cestovním ruchu: jak uspět v domácí i světové konkurenci. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4209-0.

KAMBLE, Zilmiyah a Frederic BOUCHON. Tourism Planning and a Nation's Vision: A Review of the Tourism Policy of Sri Lanka. Procedia - Social and Behavioral Sciences. 2014, 144, 229-236. DOI: 10.1016/j.sbspro.2014.07.291. ISSN 1877-0428

KOTÍKOVÁ, Halina. Nové trendy v nabídce cestovního ruchu. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4603-6.

LOCHMANNOVÁ, Alena. Cestovní ruch. Prostějov: Computer Media, 2015. ISBN 978-80-7402-216-6.

ORIEŠKA, Ján. Služby v cestovním ruchu. V Praze: Idea servis, 2010. ISBN 978-80-85970-68-5.

PAGE, Stephen. Tourism management. Fifth edition. New York: Routledge, 2015. ISBN 9781138784574.

PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu: turismus České republiky*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-3643-3.

PALATKOVÁ, Monika. *Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3749-2.

PALATKOVÁ, Monika. *Management cestovních kanceláří a agentur*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3751-5.

POMPUROVÁ, Kristína. *Řízení provozu cestovních kanceláří*. Praha: Idea servis, 2013. ISBN 978-80-85970-80-7.

RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: (soubor studijních materiálů)*. Vyd. 2., (1. v nakl. Key Publishing). Ostrava: Key Publishing, 2007. *Ekonomie* (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-44-1.

RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.

Srí Lanka: inspirace na cesty. V Brně: Lingea, 2016. Lingea průvodce. ISBN 978-80-7508-220-6.

Srí Lanka. V Brně: Lingea, 2017. Poznejte. ISBN 978-80-7508-269-5.

SYSEL, Jiří a Josef ZURYNEK. *Management cestovní kanceláře a cestovní agentury*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009. ISBN 978-80-86723-78-5.

VAJČNEROVÁ, Ida a Kateřina RYGLOVÁ. *Management kvality služeb v cestovním ruchu: jak zvýšit kvalitu služeb a spokojenost zákazníků*. Praha: Grada, 2017. *Manažer*. ISBN 978-80-247-5021-7

VER BERKMOES, Ryan, Stuart BUTLER a Iain STEWART. Srí Lanka. Přeložil Jan STYBLÍK. Praha: Svojtka & Co., 2015. Z řady průvodců Lonely Planet. ISBN 978-80-256-1552-2.

ZELENKA, Josef. Marketing cestovního ruchu. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. ISBN 978-80-86723-95-2.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. Výkladový slovník cestovního ruchu. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-7201-880-2.

7.2 Internetové zdroje

Aktuálně: Srí Lanka, 2019. Aktuálně.cz [online]. 2019: Economia, 2015 [cit. 2019-11-20]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/sri-lanka/r~27915372499711e5b3730025900fea04/>

BEDŘICH, Václav, V Česku vzniká největší skupina cestovních kanceláří. Karel Komárek prodává CK Fischer do rukou Exim Tours. CzechCrunch: novinky ze světa byznysu, startupů, technologií a vzdělávání [online]. 20. 9. 2019 [cit. 2019-11-10]. Dostupné z: <https://www.czechcrunch.cz/2019/09/v-cesku-vznika-nejvetsi-skupina-cestovnich-kancelari-karel-komarek-prodava-ck-fischer-do-rukou-exim-tours>

Booking, 2020. Booking.com [online]. [cit. 2020-01-12]. Dostupné z: www.booking.com

Cas Auto, 2020. Cas Auto [online]. 2020 [cit. 2020-03-15]. Dostupné z: <https://casauto.com/vehicles/jc179779>

Cestolino: Průvodce po Asii - Srí Lanka, 2019. Cestolino [online]. 2019 [cit. 2019-11-11]. Dostupné z: <https://www.cestolino.cz/pruvodce/sri-lanka/mena/>

Cestuj levně: Doprava na Srí Lance, 2020. Cestuj levně: Letenky, průvodci a cestopisy [online]. 2020 [cit. 2020-03-05]. Dostupné z: <https://www.cestujlevne.com/pruvodce/sri-lanka/doprava>

City population: Colombo District in Sri Lanka, 2019. City population [online]. 2019 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://www.citypopulation.de/php/srilanka-prov-admin.php?adm2id=11>

CK Alvarez: Poznávací zájezdy na Srí Lanku, dovolená na Srí Lance 2020, 2020. CK Alvarez [online]. 2020 [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.alvarez.cz/poznavaci-zajezdy/sri-lanka>

CK Čedok: Srí Lanka - Poznávací zájezdy - Okružní cesta, 2020. CK Čedok [online]. 2020 [cit. 2020-02-13]. Dostupné z: <https://www.cedok.cz/vysledky-vyhledavani/poznavaci-zajezdy?date-from=2020-04-05&adults=2&dest-region=789>

CK ESO Travel: Perly Srí Lanky - Poznávací zájezdy - Srí Lanka, 2019. CK ESO Travel: www.exotika.cz [online]. 2019 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://www.esotravel.cz/poznavaci/sri-lanka/perly-sri-lanky/?termin=816500>

CK Exim Tours: Srí Lanka poznávací zájezd v exotice, 2020. CK Exim Tours [online]. 2020 [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://www.eximtours.cz/sri-lanka/zajezdy?typ=Z>

CK Firo Tour: Srí Lanka - Grand tour Cejlonem s možností prodloužení, 2020. Firo Tour: Báječná dovolená pro celou rodinu [online]. 2020 [cit. 2020-02-04]. Dostupné z: https://www.firotour.cz/zajezdy/sri-lanka/grand-tour-cejlonem-cgc162/?doprava=letecky&typ_vypisu=tabulkovy_vypis#fb-comments

CK Firo Tour: Srí Lanka - Napříč Srí Lankou s relaxem na východním pobřeží ostrova, 2020. Firo Tour: Báječná dovolená pro celou rodinu [online]. 2020 [cit. 2020-02-04]. Dostupné z: https://www.firotour.cz/zajezdy/sri-lanka/napric-sri-lankou-s-relaxem-na-vychodnim-pobrezi-ostrova-cov162/?doprava=letecky&typ_vypisu=tabulkovy_vypis

CK Firo Tour: Srí Lanka - Perla Indického oceánu, 2020. Firo Tour: Báječná dovolená pro celou rodinu [online]. 2020 [cit. 2020-02-04].

Dostupné z: https://www.firotour.cz/zajezdy/sri-lanka/perla-indickeho-oceanu-cpi162/?doprava=letecky&typ_vypisu=tabulkovy_vypis

CK Fischer: Srí Lanka - Dovolená 2020, 2020. CK Fischer [online]. 2020 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://www.fischer.cz/hledani-vysledky?q=Sr%C3%AD%20Lanka>

CK China Tours: Zájezdy Šrí Lanka, 2020. CK China Tours: Zažít Asii [online]. 2020 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.chinatours.cz/zajezdy/?zeme=sri-lanka>

CK Kudrna: Srí Lanka - Exotická země s chutí kari a vůní čaje, 2020. CK Kudrna: Cestovka s duší [online]. 2020 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://www.kudrna.cz/zajezd/sri-lanka>

CK Livingstone: Srí Lanka - Perahera - velkolepá buddhistická slavnost, 2020. CK Livingstone [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.livingstone.cz/zajezdy/asiie/sri-lanka-285b>

CK Livingstone: To nejlepší ze Srí Lanky - Ostrov slonů a koření, 2020. CK Livingstone [online]. 2020 [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://www.livingstone.cz/zajezdy/asiie/sri-lanka-285>

CK Mundo: Srí Lanka - Poznávací zájezd na Srí Lanku - putování tropickým rájem za památkami i přírodou, 2020. CK Mundo: Cestujte s lidmi na stejné vlně [online]. 2020 [cit. 2020-02-17]. Dostupné z: <https://www.mundo.cz/zajezd/sri-lanka>

CK Poznání: Srí Lanka - Cejlon aktivní dovolená a zájezdy 2020/2021, 2020. CK Poznání [online]. 2020 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: <https://www.poznani.cz/sri-lanka-cejlon/zajezdy/>

CK SEN: Poznávací zájezdy na Srí Lance, 2020. CK SEN: Dovolená v exotice - Poznávací zájezdy plné zážitků s českými průvodci [online]. 2020 [cit. 2020-02-22]. Dostupné z: <https://www.cksen.cz/poznavaci-zajezdy/sri-lanka/>

Česká národní banka - ČNB: Devizový trh - Kurzy ostatních měn, 2020. Česká národní banka - ČNB: Devizový trh - Kurzy ostatních měn [online]. Praha, 2020 [cit. 2020-03-01]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-ostatnich-men/kurzy-ostatnich-men/>

E15.cz: Byznys - Nejlepší aerolinky světa, 2019. E15.cz [online]. 2019 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/byznys/doprava-a-logistika/nejlepsi-aerolinky-sveta-singapurce-v-cele-zebricku-vystridal-gigant-z-perskeho-zalivu-1360029>

Go2: Maledivy - Srí Lanka: Srí Lanka počasí, 2019. Go2: Maledivy - Srí Lanka [online]. 2019 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://www.maledivy-sri-lanka.cz/sri-lanka-dovolena/sri-lanka-pocasi>

Informace o Srí Lance: Základní informace o Srí Lance, 2017. Srí Lanka bez cestovky [online]. 2017 [cit. 2019-11-18]. Dostupné z: <https://www.srilankainfo.cz/zakladni-informace>

Invia: Livingstone, 2020. Invia [online]. 2020 [cit. 2020-02-11]. Dostupné z: <https://cestovni-kancelare.invia.cz/ck-livingstone/>

Katalogy ESO Travel: Sezóna 2019/2020, 2019. ESO Travel [online]. 2019 [cit. 2020-02-06]. Dostupné z: <https://www.esotravel.cz/katalog/>

Lonely Planet: Srí Lanka - Duruthu Perahera in Kelanayi 2020, 2020. Lonely Planet [online]. 2020 [cit. 2020-03-01]. Dostupné z: <https://www.lonelyplanet.com/thorntree/forums/asia-indian-subcontinent/sri-lanka/duruthu-perahera-in-kelanayi-2020>

MAHALO: Srí Lanka - Doprava na Srí Lance, 2020. MAHALO.cz: Máme rádi cestování! [online]. 2020 [cit. 2020-03-06]. Dostupné z: <https://www.mahalo.cz/sri-lanka/informace-o-sri-lance/doprava-na-sri-lance.html>

Maithripala Sirisena, 2019. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2019 [cit. 2020-11-17]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Maithripala_Sirisena

NA CESTY - Počasí a kdy jet na Srí Lanku: Praktické informace, 2018. NA CESTY [online]. NaCesty.cz [cit. 2019-11-15]. Dostupné z: <https://www.nacesty.cz/sri-lanka/prakticke-informace/pocasi>

O Kudrnovi, CK Kudrna: cestovka s duší [online]. [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://www.kudrna.cz/informace/o-kudrnovi>

Online Visa Application: Srí Lanka - Electronic travel authorization system, 2020. Online Visa Application: Srí Lanka - Electronic travel authorization system [online]. 2020 [cit. 2020-03-01]. Dostupné z: <http://eta.gov.lk/slvisa/visainfo/fees.jsp>

Perla Indického oceánu aneb jak to chodí na Srí Lance: Srí Lanka - očima baťůžkářů, 2019. Perla Indického oceánu aneb jak to chodí na Srí Lance: Srí Lanka - očima baťůžkářů [online]. 2019 [cit. 2020-11-11]. Dostupné z: <https://www.sri-lanka-info.cz>

PETRÍKOVÁ, Kateřina, 2017. Hedvábná stezka: ROZHOVOR: Srí Lanka nabízí zážitky opravdu pro každého cestovatele. Hedvábná stezka: cestovatelský portál [online]. 2017 [cit. 2020-02-29]. Dostupné z: <https://www.hedvabnastezka.cz/zeme/asia/sri-lanka/26932-rozhovor-sri-lanka-nabizi-zazitky-opravdu-pro-kazdeho-cestovatele/>

Scribble Maps: Make maps differently, 2020. Scribble Maps: Make maps differently [online]. 2020 [cit. 2020-03-08]. Dostupné z: <https://www.scribblemaps.com>

Skyscanner, 2020. Skyscanner [online]. Skyscanner, 2020 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.skyscanner.cz>

Srí Lanka - základní informace | Srí Lanka na Světadílech. Srí Lanka - průvodce na cesty | Srí Lanka na Světadílech [online]. Copyright © svetadily.cz [cit. 08.03.2020]. Dostupné z: <http://sri-lanka.svetadily.cz/info/>

Srí Lanka Population (2019): Worldometer, Worldometers [online]. 2019 [cit. 2019-11-17]. Dostupné z: <https://www.worldometers.info/world-population/sri-lanka-population/>

Srí Lanka Railways, 2020. Srí Lanka Railways [online]. 2020 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <http://www.railway.gov.lk/web/>

Srí Lanka, 2019. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2019 [cit. 2019-11-17]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Sr%C3%AD_Lanka

Srí Lanka: Life Expectancy, World Life Expectancy [online]. 2018 [cit. 2019-11-17]. Dostupné z: <https://www.worldlifeexpectancy.com/sri-lanka-life-expectancy>

Srí Lanka: Náboženství na Srí Lance, 2014. Srí Lanka - Dovolená: Náboženství na Srí Lance [online]. 2014: Snail Travel International, 2014 [cit. 2019-11-11]. Dostupné z: <http://www.srilanka-dovolena.com/zakladni-informace/nabozenstvi-na-sri-lance>

Státní vlajky: Šrílanská vlajka, 2020. Státní vlajky: Státní vlajky světa [online]. 2020 [cit. 2020-01-25]. Dostupné z: <https://www.statnivlajky.cz/sri-lanka>

Travellersisle: Entrance fees for tourist sites in Sri Lanka, 2019. Travellersisle [online]. 2019 [cit. 2020-03-07]. Dostupné z: <https://travellersisle.com/entrance-fees-sri-lanka/>

Vlastní výzkum: Potenciál destinace Srí Lanka, 2020. Vyplň to [online]. 2020 [cit. 2020-02-11]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/preview.php?id=69806>

Základní informace o Srí Lance, 2019. CK MUNDO: Cestuj s lidmi na stejné vlně [online]. Hradec Králové [cit. 2020-11-12]. Dostupné z: <https://www.mundo.cz/sri-lanka>

8 Přílohy

Příloha 1: Dotazníkové šetření „ <i>Potenciál destinace Srí Lanka</i> “	159
Příloha 2: Trasa zájezdu „ <i>Krásy Srí Lanky</i> “	168
Příloha 3: Obrázky	169

Příloha 1: Dotazníkové šetření „Potenciál destinace Srí Lanka“

Vážení respondenti,

Jmenuji se Tereza Schierreichová a jsem studentkou pátého ročníku oboru Podnikání a Administrativa na Provozně ekonomické fakultě České zemědělské univerzity v Praze - ČZU. Pro svou závěrečnou diplomovou práci jsem si zvolila problematiku cestovního ruchu, konkrétně zhodnocení potenciálu destinace cestovního ruchu na trhu v České republice.

Konkrétní zkoumanou destinací je Srí Lanka. Ráda bych Vás touto cestou požádala o vyplnění dotazníku, který bude pro práci důležitým podkladem a přispěje k jejímu zkvalitnění.

Dotazník je zcela anonymní a zabere Vám maximálně 5 minut. Výsledky z tohoto dotazníkového šetření nebudou veřejně k dispozici a budou použity pouze pro účely diplomové práce.

Předem Vám moc děkuji za ochotu a za Váš čas.

1. Jak často obvykle cestujete do zahraničí?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí. [a - d → otázka č. 2; e → otázka č. 5].

- a) Velmi málo, spíše výjimečně
- b) Zhruba jednou za dva roky
- c) Pravidelně, alespoň jednou ročně
- d) Velmi často, několikrát ročně
- e) Do zahraničí necestuji

2. Za jakým účelem obvykle cestujete do zahraničí?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň jednu z nabízených odpovědí. [Min. 1, max. 4 odpovědi].

- a) Odpočinek, rekreace, pobyt u moře
- b) Poznání přírodních památek
- c) Poznání kulturních památek, zvyků a tradic
- d) Kulturní vyžití, veletrhy, výstavy
- e) Zábava, festivaly a koncerty
- f) Aktivní odpočinek, aktivní účast na sportovních aktivitách
- g) Práce / Studium
- h) Návštěva rodiny, přátel či známých
- i) Nákupy
- j) Jiné

3. Jaká kritéria Vás ovlivňují při realizaci (volnočasových) cest do zahraničí?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň jednu z nabízených odpovědí. [Min. 1, Max. 3 odpovědi].

- a) Atraktivní image destinace (Marketingová propagace - reklama, letáky, nabídky cestovních kanceláří, ...)
- b) Lákavé nabídky cestovních kanceláří
- c) Recenze (zkušenosti) klientů, kteří již destinaci navštívili
- d) Dobrá informovanost (dostatek informací o destinaci)
- e) Doporučení od rodiny, přátel či známých

4. Ovlivňuje Vás při výběru zahraniční cesty bezpečnostní a politická situace v dané destinaci?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

- a) ANO
- b) NE

5. Slyšel/a jste někdy o Srí Lance?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí. [a → otázka č. 6; b + c → otázka č. 7].

- a) ANO, přesně vím o jakou destinaci se jedná.
- b) ANO, ale příliš o této destinaci nevím.
- c) NE, nikdy jsem o Srí Lance neslyšel/a.

6. Navštívil/a jste již někdy Srí Lanku?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí. [ANO → otázka č. 19; NE → otázka č. 8].

- a) ANO
- b) NE

7. Měl/a byste zájem o Srí Lance získat nějaké informace?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí. [ANO → otázka č. 8; NE → otázka č. 8].

- a) ANO
- b) NE

8. Měl/a byste zájem někdy navštívit Srí Lanku?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí. [ANO → otázka č. 10; NE → otázka č. 9; Nevím → otázka č. 32].

- a) ANO
- b) NE
- c) Nevím, záleželo by na okolnostech.

9. Z jakého důvodu byste nechtěl/a Srí Lanku navštívit, co vás od této země odrazuje?

*Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí. [Min. 1, Max. 4 odpovědi].
Následně přesměrován k otázce č. 33.*

- a) Nedostatek informací o destinaci Srí Lanka
- b) Nezajímavá / Nelákavá destinace
- c) Jazyková bariéra (v destinaci se nedomluví)
- d) Destinace je z ČR příliš daleko
- e) Vysoká cena letenek / ubytování
- f) Potřeba víz
- g) Strach z nemocí (např. žloutenka, horečka Dengue, aj.)
- h) Obava z politické a bezpečnostní situace
- i) Nedostatek času či financí
- j) Jiné

10. Za jakým účelem byste na Srí Lanku cestoval/a (jaká by byla náplň Vaší cesty)?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí. [Min. 1, Max. 3 odpovědi].

- a) Odpočinek, rekreace, pobyt u moře
- b) Poznání přírodních památek
- c) Poznání kulturních památek, zvyků a tradic
- d) Aktivní odpočinek, aktivní účast na sportovních aktivitách
- e) Práce / Studium
- f) Návštěva rodiny, přátel či známých
- g) Jiné

11. Jaká místa / města na Srí Lance byste chtěl/a navštívit?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí. [Min. 1, Max. 5 odpovědi].

- a) Adam's peak (Adamova hora)
- b) Chrám Buddhova zubu (ve městě Kandy)
- c) Čajové plantáže
- d) Exotické písečné pláže
- e) Historická královská města Polonnaruwa a Anuradhapura (archeologická naleziště)

- f) Hlavní město Colombo
- g) Jeskynní chrám Dambulla
- h) Královské město Kandy
- i) Národní parky (např. Největší národní park YALA)
- j) Pevnost a město Galle (na seznamu světového dědictví UNESCO)
- k) Sigiriya – Starobylé ruiny města a skalní pevnost
- l) Slonní sirotčinec Pinnawala
- m) Trincomalee
- n) Přesně nevím, konkrétní místa neznám.

12. Využil/a byste pro realizaci cesty na Srí Lanku služeb cestovní kanceláře?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

Následně pokračoval v dotazníku otázkou č. 13.

- a) ANO, kompletně (Koupil/a bych sestavený zájezd - balíček od cestovní kanceláře).
- b) ANO, nechal/a bych si zorganizovat zájezd na míru (tzv. Forfaitový zájezd).
- c) NE, zájezd bych si zorganizoval/a sám/ sama.
- d) Nevím, záleželo by na okolnostech.

13. Na kolik dní byste pravděpodobně cestoval/a na Srí Lanku?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Méně než 1 týden (1 – 6 dní)
- b) Jeden týden (7 – 9 dní)
- c) Více než týden (10 – 12 dní)
- d) 2 týdny či více

14. V jakém termínu byste nejraději Srí Lanku navštívil/a?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Jaro (březen – květen)
- b) Léto (červen – srpen)
- c) Podzim (září – listopad)
- d) Zima (prosinec – únor)

15. Jaké ubytování na Srí Lance byste preferoval/a?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Chata / Kemp
- b) Hostel (vícelůžkový sdílený pokoj, často palandy a sdílené sociální zařízení)
- c) Hotel ** (Na Srí Lance se jedná zpravidla o ubytování v rodinném domě)
- d) Hotel ***
- e) Hotel **** / 5*
- f) Jiné (Airbnb, ubytování u přátel, aj.)

16. S kým byste pravděpodobně cestoval/a na Srí Lanku?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí. [Min. 1, Max. 2 odpovědi].

- a) Sám / Sama
- b) S partnerkou / partnerem
- c) S rodinou
- d) S přáteli / známými

17. Kde jste se o Srí Lance dozvěděl/a?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí. [Min. 1, Max. 3 odpovědi].

- a) Z vyprávění rodiny, přátel či známých
- b) Z nabídek cestovních kanceláří
- c) Z televize / rádia
- d) Z tisku (noviny, letáky a jiné propagační materiály)
- e) Z internetu (Z klasických webových stránek a portálů, z přímých nabídek, aj.)
- f) Ze sociálních sítí (Facebook, Instagram, aj.)
- g) V práci / ve škole
- h) V informačním centru
- i) Jiné

18. Když se řekne „Srí Lanka“, co se Vám v této souvislosti vybaví?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí. [Min. 1, Max. 5 odpovědi].

- a) Adam's peak (Adamova hora)
- b) Buddhismus
- c) Chudoba
- d) Chrám Buddhova zubu (ve městě Kandy)
- e) Čajové plantáže
- f) Jídlo "na kari"
- g) Exotické písečné pláže
- h) Hlavní město Colombo
- i) Jeskynní chrám Dambulla
- j) Královské město Kandy
- k) Milí a vstřícní lidé
- l) Národní park Yala
- m) Pevnost a město Galle
- n) Sigiriya – Starobylé ruiny města a skalní pevnost
- o) Slonní sirotčinec Pinnewala
- p) Jiné

q) Nic konkrétního se mi nevybaví

19. Kolikrát jste zemi navštívil/a?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Jednou
- b) Dvakrát
- c) Více než dvakrát

20. Jaká místa / města na Srí Lance jste během své cesty navštívil/a?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí. [Min. 1, Max. neomezeně].

- a) Adam's peak (Adamova hora)
- b) Chrám Buddhova zubu
- c) Čajové plantáže
- d) Exotické písčité pláže
- e) Hlavní město Colombo
- f) Jeskynní chrám Dambulla
- g) Královské město Kandy
- h) Národní park Yala
- i) Pevnost a město Galle
- j) Sigiriya – Starobylé ruiny města a skalní pevnost
- k) Slonní sirotčinec Pinnewala
- l) Trincomalee
- m) Jiné
- n) Nic z uvedeného jsem nenavštívil/a

21. Jaký byl hlavní účel Vaší cesty na Srí Lanku (jaká byla hlavní náplň této cesty)?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí. [Min. 1, Max. 2 odpovědi].

- a) Odpočinek, rekreace, pobyt u moře
- b) Poznání přírodních památek
- c) Poznání kulturních památek, zvyků a tradic
- d) Aktivní odpočinek, aktivní účast na sportovních aktivitách
- e) Práce / Studium
- f) Návštěva rodiny, přátel či známých
- g) Jiné

22. Využil/a jste pro cestu na Srí Lanku služeb cestovní kanceláře?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) ANO, koupil/a jsem kompletně sestavený zájezd (balíček) od cestovní kanceláře
- b) ANO, částečně / nechal/a jsem si sestavit služby „na míru“
- c) NE, služeb cestovní kanceláře jsem nevyužil/a (cestoval/a jsem „na vlastní pěst“)

23. Jak dlouho jste strávil/a na Srí Lance?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Méně než 1 týden
- b) Jeden týden (7 – 9 dní)
- c) Více než týden (10 – 13 dní)
- d) 2 týdny či více

24. V jakém období jste Srí Lanku navštívil/a?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Jaro (březen – květen)
- b) Léto (červen – srpen)
- c) Podzim (září – listopad)
- d) Zima (prosinec – únor)

25. Jaký typ ubytování jste na Srí Lance převážně využil/a?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí. [Min. 1, Max. 2 odpovědi]

- a) Chata / Kemp
- b) Hostel (vícelůžkový sdílený pokoj, často palandy a sdílené sociální zařízení)
- c) Hotel ** (Na Srí Lance se jedná zpravidla o ubytování v rodinném domě)
- d) Hotel ***
- e) Hotel **** / 5*
- f) Jiné (Airbnb, ubytování u přátel, aj.)

26. S kým jste Srí Lanku navštívil/a?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Cestoval/a jsem sám / sama
- b) S partnerkou / partnerem
- c) S rodinou
- d) S přáteli, známými

27. Využil/a jste pro cestování po Srí Lance služeb průvodce?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) ANO
- b) NE

28. Spojil/a jste návštěvu Srí Lanky i s návštěvou některých okolních zemí?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí. [ANO → otázka č. 29, NE → otázka č. 30].

- a) ANO
- b) NE

29. Jaké okolní země jste také navštívil/a?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní [min. 1].

- a) Thajsko
- b) Malajsie
- c) Indie
- d) Maledivy
- e) Indonésie
- f) Jiná země: _____

30. Navštívil/a byste Srí Lanku znovu?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Určitě ANO
- b) Spíše ANO
- c) Spíše NE
- d) Určitě NE
- e) Nevím, záleželo by na okolnostech

31. Kolik jste maximálně ochoten/na do zájezdu na Srí Lanku investovat? (Cenová škála zahrnuje letenku na Srí Lanku tam i zpět, ubytování i stravu).

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Maximálně do 25 tisíc Kč / osobu
- b) 26 - 30 tisíc Kč / osobu
- c) 31 – 40 tisíc Kč / osobu
- d) 41 – 50 tisíc Kč / osobu
- e) Více než 50 tisíc Kč / osobu

32. Zajímají Vás nabídky zájezdů na Srí Lanku poskytované cestovními kancelářemi?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) ANO
- b) NE

33. Jaké je Vaše pohlaví?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Muž
- b) Žena

34. Jaký je Váš věk?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Do 25 let
- b) 26 - 35 let
- c) 36 - 45 let
- d) 46 - 55 let
- e) 56 - 64 let
- f) 65 let a více

35. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

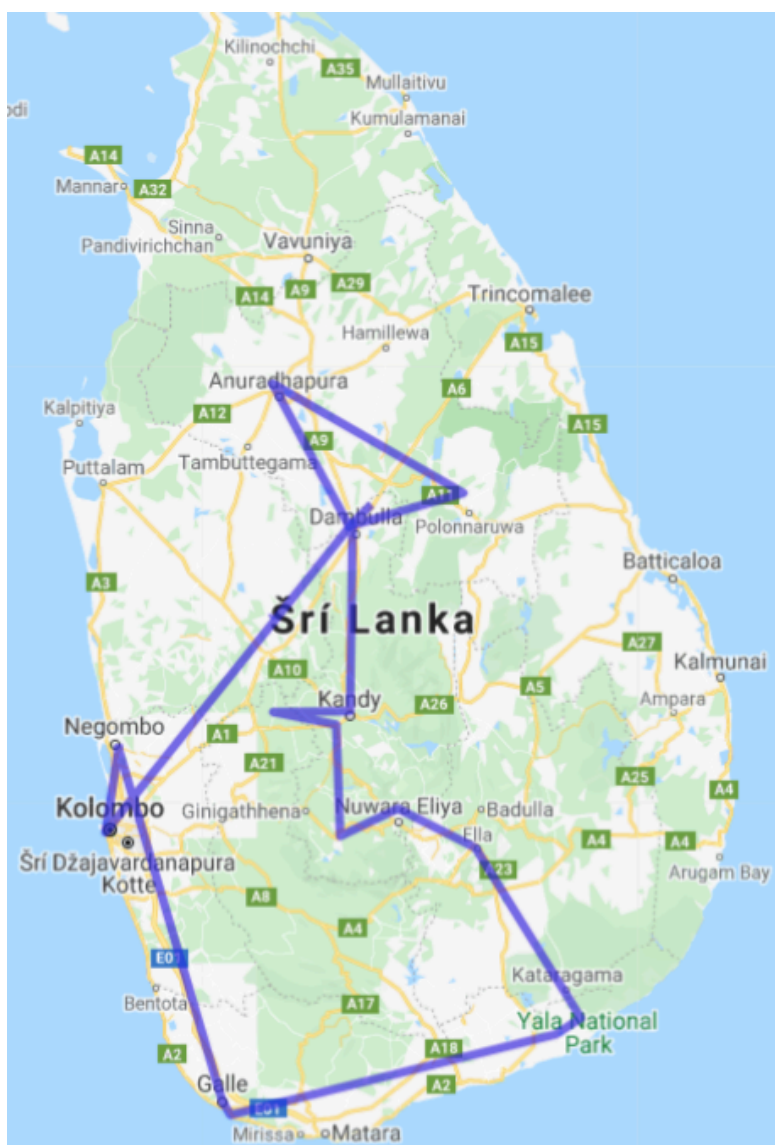
- a) Základní vzdělání
- b) Středoškolské bez maturity
- c) Středoškolské vzdělání s maturitou
- d) Vyšší odborné vzdělání
- e) Vysokoškolské vzdělání – bakalářský stupeň
- f) Vysokoškolské vzdělání – magisterský stupeň
- g) Doktorské vzdělání

36. Jaká je Vaše hlavní (současná) ekonomická aktivita?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí.

- a) Zaměstnanec
  - b) Osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ)
  - c) Student
  - d) Důchodce
  - e) Nezaměstnaný
  - f) Mateřská / Rodičovská dovolená
- (Zdroj: Vlastní výzkum, 2020).

Příloha 2: Trasa zájezdu „*Krásy Srí Lanky*“

Zdroj: Vlastní zpracování dle Scribble Maps, 2020

Příloha 3: Obrázky

Obrázek 4 - Toyota Hiace

Zdroj: Casauto, 2020

Obrázek 5 - Seema Malaka temple v Colombu

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 6 - Sigiriya

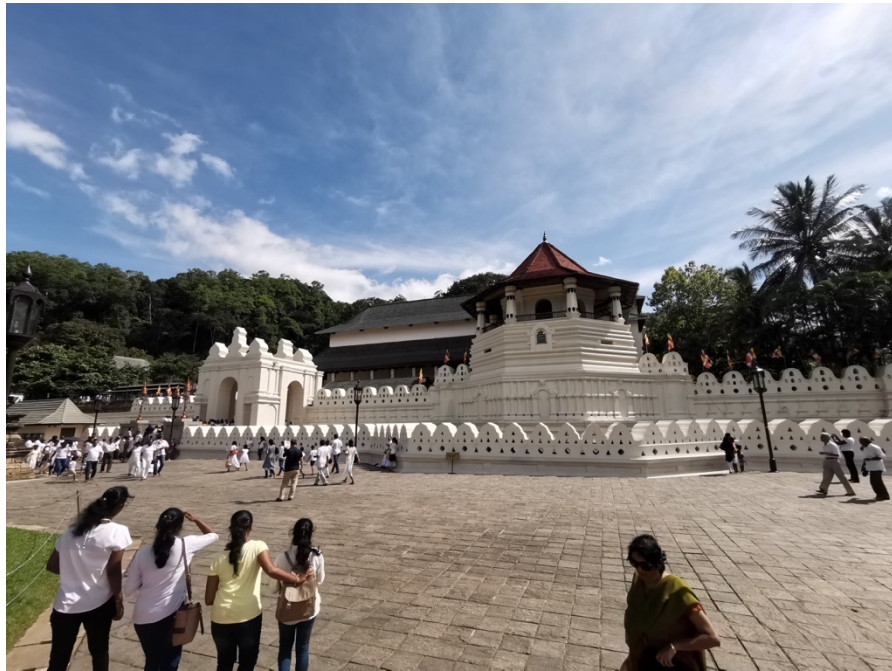
Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 7 - Dambulla

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 8 - Chrám Buddhova zubu (Kandy)

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 9 - Vlakové nádraží v Kandy

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 10 - Botanická zahrada Peradeniya

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 11 - Výhled z Little Adam's peak

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 12 - Nine Arches Bridge (Ella)

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 13 - Hlavní brána do NP Yala

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 14 - Sloni v NP Yala

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 15 - Cesta vlakem Ella - Kandy

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 16 - Galle

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 17 - Pláž Unawatuna

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 18 - Tuk Tuky na Srí Lance

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 19 - Autobusové nádraží

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 20 - Srilanský autobus

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019

Obrázek 21 - Snídaně na Srí Lance

Zdroj: Vlastní archiv autorky, 2019